

1. Szanowni Państwo

Mam zaszczyt oddać w Państwa ręce uchwaloną przez Radę Miasta Piły w dniu 28 września 2004 roku „Strategię Rozwoju Miasta Piły na lata 2005-2015”.

Planowanie strategiczne jest ważnym narzędziem służącym zbliżeniu mieszkańców, środowisk oraz władz miejskich w celu stworzenia partnerskich inicjatyw mających za zadanie wykreowanie lepszej przyszłości naszego miasta.

Przyjęta Strategia jest pracą zbiorową wielu dziesiątków ludzi - przedstawicieli różnych środowisk, radnych, pracowników Urzędu.

W prawie pięćdziesięciu określonych działaniach kierunkowych wyznacza cele, których osiągnięcie pozwoli uzyskać europejski poziom zaspokojenia społecznych potrzeb.

Głównymi kierunkami rozwoju miasta zapisanymi w Strategii są przekształcenia doskonalące strukturę funkcjonalno - przestrzenną, infrastrukturę techniczną, usprawnienia systemu komunikacyjnego, ochronę, wykorzystanie i wzbogacenie walorów przyrodniczych, kulturowych oraz przygotowanie obszarów dla rozwoju gospodarczego i funkcji społecznych.

Dokument będzie podstawą do opracowywania szczegółowych programów i konstruowania budżetów gminy na lata następne oraz umożliwi ubieganie się o środki pomocowe UE. Będzie też corocznie monitorowany i uzupełniany, co pozwoli samorządowi na efektywne wykorzystanie posiadanego potencjału.

Konsekwentna realizacja ambitnie postawionych celów spowoduje, że zgodnie z przyjętą wizją :

„Piła stanie się subregionalnym centrum życia gospodarczego i społecznego, edukacji i komunikacji północnej Wielkopolski o znaczeniu regionalnym, które zapewni warunki wszechstronnego rozwoju, zwłaszcza dogodnego życia, osiedlania się, kształcenia oraz prowadzenia działalności gospodarczej i społecznej”.

Prezydent Miasta Piły

Zbigniew Kosmatka

UCHWAŁA NR XXV/291/04

Rady Miasta Piły

z dnia **28 września 2004 r.**

w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Miasta Piły na lata 2005-2015”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 ze zmianami) Rada Miasta Piły uchwala co następuje:

§ 1

Przyjmuje „Strategię Rozwoju Miasta Piły na lata 2005-2015” stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Piły.

§ 3

Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia.

U Z A S A D N I E N I E
DO UCHWAŁY NR XXV/291/04
RADY MIASTA PIŁY
Z DNIA 28 WRZEŚNIA 2004 R.

Zgodnie z zapisem Uchwały nr VI/69/03 Rady Miejskiej w Pile z dnia 25 lutego 2003r. opracowana została „Strategia Rozwoju Miasta Piły na lata 2005-2015”.

Strategia jest dokumentem umożliwiającym samorządom najefektywniejsze wykorzystanie posiadanych środków finansowych, które z uwagi na ograniczoną ilość często nie wystarczają na realizację wszystkich zadań. Może ona stanowić podstawę do ubiegania się o środki z funduszy unijnych.

Prace nad „Strategią Rozwoju Miasta Piły na lata 2005-2015” poprzedzone zostały opracowaniem „Diagnozy stanu obecnego Miasta Piły”, na podstawie której sporządzono analizę SWOT dla Piły, a następnie wyznaczono wizję miasta i misję samorządu gminnego.

Planowanie strategiczne jest ważnym narzędziem służącym zbliżeniu mieszkańców, środowisk, oraz władz miejskich w celu stworzenia partnerskich inicjatyw mających za zadanie wykreowanie wspólnej wizji – lepszej przyszłości naszego miasta. Prace nad dokumentem prowadzone były w grupach roboczych w skład których weszli m.in. przedstawiciele samorządu, lokalnych przedsiębiorców i organizacji pozarządowych. Szeroko rozumiane konsultacje społeczne, w których uczestniczyło blisko 100 osób, pozwoliły na zidentyfikowanie najistotniejszych zagadnień określając cele i zadania umożliwiające ich realizację.

Strategia definiuje kierunki rozwoju miasta, cele strategiczne i operacyjne zebrane w czterech obszarach tematycznych:

- przestrzeń,
- społeczność,
- praca i przedsiębiorczość,
- kultura, turystyka i sport.

Przedstawiony dokument będzie podstawą do opracowywania programów szczegółowych oraz konstruowania budżetów gminy w kolejnych latach.

Zastępca Prezydenta
Paweł Dahlke

**Uchwała Nr XXVII/315/04
Rady Miasta Piły
z dnia 30 listopada 2004 r.**

zmieniająca Uchwałę Nr XXV/291/04 Rady Miasta Piły z dnia 28 września 2004 roku w sprawie w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Miasta Piły na lata 2005-2015”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 ze zmianami) Rada Miasta Piły uchwala co następuje:

§ 1

Zmienia treść załącznika „Część III Strategia Rozwoju Miasta Piły” do Uchwały Nr XXV/291/04 Rady Miasta Piły z dnia 28 września 2004 roku w sprawie przyjęcia

„Strategii Rozwoju Miasta Piły na lata 2005-2015” poprzez:

- 1) dodanie po dziale 7.4 działu – Plan finansowania i realizacji Strategii, który otrzymuje numer 8 oraz działu – Priorytety realizacji zadań, który otrzymuje numer 9
- 2) kolejne działy otrzymują odpowiednio numery 10, 10.1, 10.1.1 i 10.2.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Piły.

§ 3

Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia.

Uzasadnienie
do Uchwały Nr **XXVII/315/04**
Rady Miasta Piły
z dnia **30 listopada 2004 r.**

zmieniającej Uchwałę Nr XXV/291/04 Rady Miasta Piły z dnia 28 września 2004 roku w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Miasta Piły na lata 2005-2015”.

Rada Miasta Piły Uchwałą Nr XXV/291/04 z dnia 28 września 2004 r. przyjęła „Strategię Rozwoju Miasta Piły na lata 2005 – 2015” w niepełnym zakresie tj. bez działów „Plan finansowania i realizacji strategii” oraz „Priorytety realizacji zadań”. Załącznik nr 1 zawiera ustanowione przez Radę Miasta Piły w dniu 26 października 2004 r. priorytety realizacji zadań wynikające z uchwalonej Strategii. „Plan finansowania i realizacji strategii” przedstawia załącznik nr 2.

Zastępca Prezydenta

Paweł Dahlke

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA PIŁY

na lata 2005-2015

Załącznik do Uchwały nr XXV/291/04

Rady Miasta Piły z dnia 28 września 2004 r.

- działy: 1; 2; 3; 4; 4.1; 4.2; 4.3; 4.4; 5; 6; 6.1; 6.2; 6.3; 6.4; 7; 7.1; 7.2; 7.3; 7.4; 10; 10.1; 10.1.1; 10.2

Załącznik nr 1 do Uchwały nr XXVII/315/04

Rady Miasta Piły z dnia 30 listopada 2004 r.

- dział 9.

Załącznik nr 2 do Uchwały nr XXVII/315/04

Rady Miasta Piły z dnia 30 listopada 2004 r.

- dział 8.

Spis treści

1.	METODOLOGIA OPRACOWANIA STRATEGII ROZWOJU MIASTA PIŁY	8
2.	WIZJA ROZWOJU PIŁY W 2015 R.	8
3.	MISJA	9
4.	KIERUNKI ROZWOJU MIASTA	9
4.1.	Obszar „praca i przedsiębiorczość”	10
4.2.	Obszar „przestrzeń”	10
4.3.	Obszar „społeczność”	12
4.4.	Obszar „turystyka, kultura i sport”	13
5.	CEL STRATEGICZNY	14
6.	PRIORYTETY PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ	14
6.1.	Obszar „praca i przedsiębiorczość”	15
6.2.	Obszar „przestrzeń”	15
6.3.	Obszar „społeczność”	17
6.4.	Obszar „turystyka, kultura i sport”	17
7.	PROGRAMY OPERACYJNE	18
7.1.	Obszar Praca i Przedsiębiorczość	18
7.2.	Obszar Przestrzeń	28
7.3.	Obszar Społeczność	53
7.4.	Obszar Turystyka, Kultura i Sport	65
8.	PLAN FINANSOWANIA I REALIZACJI STRATEGII	77
9.	PRIORYTETY REALIZACJI ZADAŃ	86
10.	MONITORING I EWALUACJA STRATEGII	88
10.1.	Monitoring Strategii	88
10.1.1.	Badanie mierników osiągnięcia zakładanego celu	89
10.2.	Ewaluacja Strategii	89

1. Metodologia opracowania Strategii Rozwoju Miasta Piły

Zasadniczym dokumentem, w oparciu o który została opracowana Strategia Rozwoju Miasta Piły jest diagnoza stanu zakończona analizą SWOT. Na podstawie diagnozy sformułowano wstępne propozycje redakcji poszczególnych elementów Strategii, które następnie zostały przekazane do konsultacji w ramach spotkań grup roboczych zaangażowanych w prace nad dokumentem. Grupy robocze zostały wydzielone z zespołu osób zaproszonych do udziału w opracowaniu Strategii, w skład którego weszli przedstawiciele samorządu i ważniejszych lokalnych przedsiębiorstw, organizacji pozarządowych oraz inne osoby, które mogły wnieść istotny wkład w pracę nad Strategią. Grupy robocze obradowały niezależnie w pięciu obszarach strategicznych:

- **Praca**¹ (rynek pracy, problematyka związana z bezrobociem)
- **Przedsiębiorczość** (wspieranie rozwoju przedsiębiorczości)
- **Przestrzeń** (zagospodarowanie przestrzenne, ochrona środowiska, infrastruktura techniczna, mieszkalnictwo)
- **Społeczność** (organizacje pozarządowe, edukacja, pomoc społeczna, bezpieczeństwo)
- **Turystyka, kultura i sport**

Konsultacje przeprowadzone w poszczególnych grupach roboczych, a następnie w trakcie prac Komisji Strategii i Rozwoju Rady Miasta, podczas posiedzeń innych komisji Rady oraz wnioski płynące z przeprowadzonej debaty otwartej na temat projektu dokumentu stały się podstawą do sformułowania ostatecznych rozwiązań zaproponowanych w Strategii.

Należy zaznaczyć, że metodologia opracowania dokumentu, jego struktura i zakres zawartych w nim założeń odpowiada wymogom opracowania planu rozwoju lokalnego.

2. Wizja rozwoju Piły w 2015 r.

Wizja rozwoju formułowana w ramach strategii rozwoju jest swego rodzaju projekcją przyszłego stanu miasta, jaki zamierza osiągnąć samorząd i społeczność lokalna. Formułując wizję należy zatem wyobrazić sobie, jaką rolę miasto odgrywa w swoim otoczeniu – regionie, jaki standard życia i rozwoju oferuje swoim mieszkańcom i lokalnym przedsiębiorcom w roku, do którego programowane są działania w strategii. Tak sformułowana wizja posłuży następnie do wyznaczenia celu strategicznego i celów szczegółowych oraz opracowania programów operacyjnych, za pomocą których samorząd będzie realizować postawione sobie cele i dążyć do osiągnięcia stanu wyznaczonego w wizji.

Sformułowanie wizji rozwoju nastąpiło w ramach konsultacji przeprowadzonych w grupach roboczych, które zaproponowały cztery wersje redakcji wizji. Ostateczna wersja powstała w czasie konsultacji Komisji Strategii Rozwoju Miasta Piły, Rada Miasta zaakceptowała ją w następującej treści :

¹ Grupy Praca i Przedsiębiorczość zostały połączone po drugim spotkaniu.

- **Piła to subregionalne centrum życia gospodarczego i społecznego, edukacji i komunikacji północnej Wielkopolski o znaczeniu regionalnym, które zapewnia warunki wszechstronnego rozwoju, zwłaszcza dogodnego życia, osiedlania się, kształcenia oraz prowadzenia działalności gospodarczej i społecznej.**

3. Misja

Misja samorządu gminnego posiada znaczenie analogiczne do literalnie rozumianej misji jako posłannictwa czy też zadania do wykonania. Wyznaczając sobie misję, samorząd lokalny obiera tym samym pewien system wartości, którym będzie się kierować, podejmując zadania na rzecz swoich obywateli i wszystkich, którzy zamierzają związać swój rozwój z miastem.

Sformułowanie misji samorządu nastąpiło w ramach konsultacji przeprowadzonych w grupach roboczych, które zaproponowały dwie wersje redakcji misji. Ostatecznie Rada Miasta zaakceptowała niniejszą treść :

- **Z poszanowaniem dla środowiska naturalnego, w poczuciu odpowiedzialności za rozwój społeczny i gospodarczy Piły, działając dla dobra jej mieszkańców, dążymy do wykorzystania szans stojących przed miastem, które ze względu na swoje znaczenie w północnej części Wielkopolski oraz posiadane zasoby pretenduje do miana regionalnego centrum życia społecznego i gospodarczego.**

4. Kierunki rozwoju miasta

Kierunki rozwoju miasta zostały opracowane dla podstawowych obszarów strategicznych, którym podporządkowano określone priorytety podejmowanych działań, cele szczegółowe oraz programy operacyjne. Formułowanie kierunków rozwoju oparto na wynikach diagnozy stanu obecnego, analizie SWOT oraz rezultatach konsultacji przeprowadzonych w poszczególnych grupach roboczych. Wyznaczone kierunki zgodne są z wizją rozwoju miasta w okresie planowania strategicznego i stanowią przesłanki dla wszelkiego rodzaju działań podejmowanych przez samorząd Piły oraz inne podmioty działające na terenie gminy, w tym wyższe uczelnie, organizacje pozarządowe i instytucje okołobiznesowe. Samorząd gminny wyznaczając kierunki rozwoju, będzie się do nich odnosić zasadniczo w trzech sytuacjach podejmowania kluczowych decyzji: w bieżącej pracy związanej z tworzeniem prawa lokalnego; w podejmowaniu działań zawartych w programach operacyjnych; przy wspieraniu inicjatyw podejmowanych przez inne podmioty działające na terenie Piły.

Wyznaczając określone kierunki rozwoju samorząd zobowiązuje się także do podejmowania działań, za pomocą których będą eliminowane zjawiska sprzeczne z obranymi kierunkami oraz ogólną ideą zrównoważonego rozwoju.

4.1. Obszar „praca i przedsiębiorczość”

Określając kierunki rozwoju w obszarze „praca i przedsiębiorczość”, uwzględniono ścisłą zależność między rozwojem przedsiębiorczości i zmieniającym się w związku z tym zapotrzebowaniem na kadrę pracowniczą a kształtowaniem potencjału ludzkiego na zmieniającym się rynku pracy. Podstawowym problemem walki z bezrobociem jest trudność związana z maksymalnie szybkim dostosowaniem umiejętności osób bezrobotnych, zagrożonych bezrobociem i wchodzących na rynek do wymogów stawianych przez przedsiębiorców. W związku z tym, kierując działania podejmowane na rzecz walki z bezrobociem, należy wspierać przedsięwzięcia związane z tworzeniem nowych form przystosowywania zasobów ludzkich do potrzeb rynku pracy.

Ze względu na pozycję miasta w regionie oraz położenie na głównych szlakach komunikacyjnych Piła jest centrum gospodarczym północnej Wielkopolski oddziałującym na sąsiednie regiony. Z pewnością będzie to rzutować głównie na rozwój sektora usługowego, który jest kołem napędowym gospodarek rozwiniętych. W latach 1994 – 2002 obserwowano w Pile systematyczny wzrost ogólnej liczby podmiotów funkcjonujących w sektorze usługowym.

Dążąc do realizacji wyznaczonej wizji miasta, należy wspierać wszelkiego rodzaju inicjatywy, których celem jest wzmacnianie konkurencyjności pilskich przedsiębiorstw poprzez inicjowanie współpracy między nimi, ułatwianie dostępu do kapitału inwestycyjnego oraz nowoczesnych technologii.

W oparciu o powyższe wnioski sformułowano następujące kierunki rozwoju w obszarze „praca i przedsiębiorczość”:

- Zwiększenie szans na zatrudnienie dla grup szczególnie zagrożonych bezrobociem;
- Dostosowanie kwalifikacji zawodowych ludności do zmieniających się potrzeb rynku pracy m.in. poprzez rozwój kształcenia ustawicznego;
- Tworzenie porozumień między jednostkami administracji samorządowej a organizacjami pozarządowymi i szkoleniowymi w celu optymalizacji działań podejmowanych w zakresie funkcjonowania rynku pracy;
- Poprawa warunków funkcjonowania sektora usługowego, w celu umocnienia roli Piły jako subregionalnego centrum gospodarczego;
- Wzmocnienie współpracy między pilskimi małymi i średnimi przedsiębiorstwami w celu maksymalnego podniesienia ich konkurencyjności w regionie;
- Wzmocnienie współpracy między dużymi przedsiębiorstwami oraz sektorem MSP;
- Rozwój bazy instytucjonalnego i finansowego wsparcia przedsiębiorczości;
- Zwiększanie zdolności przedsiębiorstw do wprowadzania innowacyjności oraz rozwój współpracy między sektorem edukacyjnym i gospodarczym Piły.

4.2. Obszar „przestrzeń”

W obszarze „przestrzeń” zostały wyznaczone kierunki rozwoju w sferach: zagospodarowanie przestrzenne, środowisko, infrastruktura techniczna i mieszkalnictwo. Dla zagospodarowania przestrzennego określono ogólne kierunki rozwoju, które następnie zostały uszczegółowione w priorytetach podejmowanych działań. Piła mimo wskazanych w diagnozie stanu obecnego ograniczeń i barier rozwoju przestrzennego posiada tereny dostępne do zagospodarowania pod funkcje gospodarcze i społeczne.

Posiadane zasoby terenowe muszą być z jednej strony odpowiednio zabezpieczone w planach zagospodarowania przestrzennego, tak aby bez ingerencji w przyrodę i zaburzania estetyki miasta, Piła była w stanie wygenerować atrakcyjną powierzchnię pod np. rozwój gospodarczy. Z drugiej strony należy podejmować działania zmierzające do realizacji założeń planistycznych. Jednym z poważniejszych wyzwań dla samorządu będą przedsięwzięcia zmierzające do ukształtowania centrum miasta o funkcjach subregionalnych i ogólnomiejskich (np. wyspecjalizowany handel, finanse, obsługa biznesu, edukacja na poziomie policealnym i wyższym, kultura i rozrywka).

Ze względu na posiadanie bogatych przyrodniczo terenów Piła może w pewnym stopniu opierać swój ogólny rozwój na rozwoju turystyki. Wiązać się to będzie zarówno z realizacją zagospodarowania tych terenów pod funkcje rekreacyjne i usługi turystyczne, jak i z prowadzeniem szeroko zakrojonych działań związanych z ochroną środowiska naturalnego miasta, ochroną wód i powietrza. Wiele z tych zadań będzie musiało być oparte o współpracę między Gminą a innymi jednostkami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska.

Kierunki rozwoju wskazane w sferze infrastruktury technicznej są ściśle powiązane z kierunkami wyznaczonymi w strefach zagospodarowania przestrzennego i ochrony środowiska. Wraz ze wskazaniem odnoszącymi się do sfery mieszkalnictwa rozwój infrastruktury technicznej powinien wpływać na zaspakajanie głównie potrzeb mieszkańców miasta, ale także iść w parze z rozwojem Piły jako subregionalnego centrum społecznego i gospodarczego.

W oparciu o powyższe wnioski sformułowano następujące kierunki rozwoju w obszarze „przestrzeń”:

- Zagospodarowanie przestrzenne
- Przekształcenia (w tym uzupełnienia i modernizacje) doskonalące strukturę funkcjonalno-przestrzenną miasta;
-
- Ochrona, wykorzystanie i wzbogacanie walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych (w tym tworzenie wartościowych kompozycji urbanistycznych i poprawa estetyki, dalsze zagospodarowanie terenów zieleni w centrum miasta);
-
- Rozwój zagospodarowania na nowych terenach (przygotowanie przestrzeni dla rozwoju gospodarczego i funkcji społecznych);

Środowisko

- Utrzymanie unikatowych zasobów przyrodniczych oraz możliwości przewietrzania miasta poprzez zachowanie zapisów Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów wyłączonych z zabudowy;
- Poprawa walorów środowiskowych, w celu utworzenia z Piły miasta o wysokiej jakości życia oraz zaplecza subregionalnego centrum turystyki kwalifikowanej (wodnej, przyrodniczej) i masowej (wypoczynek, rekreacja), poprzez wsparcie inicjatyw związanych z:
 - Przeciwdziałaniem negatywnym zmianom chemizmu wód powierzchniowych i podziemnych występujących na skutek zaburzeń naturalnego reżimu wód,
 - Ochroną przed nadmiernym zainwestowaniem okolic jezior i obszaru zasobowego wód podziemnych w rejonie Dobrzycy,
 - Przeciwdziałaniem spływom do wód jezior substancji powodujących eutrofizację
 - Utrzymaniem stref ciszy w miejscach wypoczynku i rekreacji,
 - Ograniczeniem zabudowy przemysłowej i intensywnego handlu w obszarach graniczących z doliną rzeczna i jeziorami, udokumentowanych lub przypuszczalnych okien hydrogeologicznych i ujęć wody,
 - Utworzeniem sieci monitoringu istniejących potencjalnych ognisk zanieczyszczenia (w tym stacji paliw płynnych),

- Udostępnieniem miasta rowerzystom i pieszym (ciągi spacerowe, drogi rowerowe wraz z zabezpieczonymi przed kradzieżą parkingami rowerów),
 - Likwidacją i minimalizacją wpływu istniejących i potencjalnych ognisk zanieczyszczenia powietrza - rozwiązanie problemu tzw. niskiej emisji poprzez politykę sprzyjającą przyłączaniu lokalnych gospodarstw do sieci ciepłowniczej lub spalaniu odpowiedniego paliwa w odpowiednich urządzeniach w gospodarstwach nieprzyłączonych,
 - Zabezpieczeniem przed hałasem okolicznych mieszkańców wraz z rozwojem infrastruktury transportowej i przemysłowej,
 - Dalszym rozwojem segregacji odpadów „u źródła” oraz unowocześnieniem technicznym składowiska odpadów,
 - Propagowaniem zdrowego stylu życia zgodnego z zasadą „zrównoważonego rozwoju” i poszanowaniem środowiska;
- Poprawa warunków funkcjonowania sektora przemysłowego, usługowego i transportowego w zakresie minimalizacji negatywnego wpływu na środowisko poprzez wsparcie działań zmierzających do:
- Wzmocnienia współpracy między pilskimi przedsiębiorstwami, urzędami, szkołami i organizacjami turystycznymi i ekologicznymi w celu wymiany informacji, edukacji ekologicznej, tworzenia lobby ekologicznego, ustalania rozsądnych kompromisów pomiędzy sektorem gospodarczym a podmiotami mającymi na celu ochronę środowiska i przyrody,
 - Zacieśnienia współpracy z policją, inspekcją handlową oraz stacjami kontroli pojazdów w celu minimalizacji emisji zanieczyszczeń motoryzacyjnych - monitoring wyników kontroli stanu technicznego pojazdów i spalane paliwa, stacji paliw pod względem jakości sprzedawanych paliw, stopniowe wprowadzanie paliw proekologicznych w taborze komunikacji publicznej (zalecane paliwo z dodatkiem biokomponentów jako możliwe do zastosowania w silnikach wysokoprężnych bez ich przeróbek i nieszkodliwe dla silników),
 - Utworzenia łatwo dostępnej bazy informacyjnej dla przedsiębiorców na temat proekologicznych technologii, wykorzystania funduszy krajowych i europejskich mających na celu ochronę środowiska, procedur administracyjnych i prawa ochrony środowiska,
 - Rozwoju bazy instytucjonalnego wsparcia przedsiębiorców zamierzających prowadzić działalność w sposób prośrodowiskowy (tanie szkolenia, dostęp do bezpłatnego doradztwa, zachęty prestiżowe i marketingowe);

Infrastruktura techniczna

- Rozwój infrastruktury technicznej oraz optymalizacja dostępności do sieci infrastrukturalnych;
- Rozwój systemu komunikacyjnego miasta i dostępności komunikacyjnej Piły jako subregionalnego centrum społecznego i gospodarczego;

Mieszkalnictwo

- Rozwój mieszkalnictwa postępujący wraz z rozwojem gospodarczym i społecznym miasta;
- Wzmocnienie współpracy między samorządem i prywatnymi właścicielami w sferze poprawy sytuacji mieszkaniowej w Pile.

4.3. Obszar „społeczność”

Kierunki rozwoju w obszarze „społeczność” odnoszą się głównie do jakości życia mieszkańców miasta.

Poprawny rozwój edukacji jest jednym z ważniejszych elementów budowania sukcesu każdej społeczności. Tworzenie potencjału dobrze wykształconego społeczeństwa wymaga od samorządu nie tylko minimalizacji zaniedbań w zakresie udostępniania nowoczesnej infrastruktury edukacyjnej, ale także pójścia krok dalej w kierunku poszerzania oferty na najwyższym poziomie edukacji. W ten sposób miasto rozwijając własne zasoby ludzkie, podnosi swoją atrakcyjność w regionie.

Obrane kierunki w zakresie pomocy społecznej są zasadniczo odpowiedzią na prognozowany wzrost odsetka osób starszych w strukturze ludności oraz rosnącą liczbę rodzin w wieku aktywności zawodowej wymagających pomocy społecznej. Oznacza to wzrost zapotrzebowania na usługi opiekuńcze, których dostępność będzie rzutować na poczucie wysokiego standardu życia w Pile oraz na wdrażanie systemowych rozwiązań w zakresie wspierania i aktywizowania osób i rodzin zagrożonych marginalizacją.

Odnosząc się do potrzeby podnoszenia jakości życia, należy mieć na względzie także problemy związane z bezpieczeństwem publicznym. Rozwój cywilizacyjny często wiąże się ze wzrostem liczby zjawisk kryminogennych.

Rozwój gospodarczy i społeczny miasta będzie sprzyjał rozwojowi branży telekomunikacyjnej w kraju i na świecie. Tworzenie nowoczesnego społeczeństwa informacyjnego staje się wobec tego podstawą do rozwoju ogólnego oraz wzmacniania konkurencyjności miasta w regionie. Szeroki dostęp do nowoczesnych technologii informatycznych w Pile będzie warunkował sukces przeprowadzenia wielu projektów podejmowanych przez samorząd i inne podmioty.

W oparciu o powyższe wnioski sformułowano następujące kierunki rozwoju w obszarze „społeczność”:

- Wzmacnianie sektora organizacji pozarządowych jako rozwój społeczeństwa obywatelskiego;
- Rozwój infrastruktury edukacyjnej oraz wsparcie dostosowania kierunków nauczania w szkołach ponadgimnazjalnych do wymogów rynku pracy;
- Rozwój szkolnictwa wyższego;
- Wspieranie rozwoju i promowanie osiągnięć utalentowanej młodzieży;
- Rozwój pomocy społecznej w zakresie rozwiązywania problemów osób i rodzin zagrożonych marginalizacją, w tym szczególnie: osób starszych i niepełnosprawnych;
- Wzrost bezpieczeństwa publicznego;
- Rozwój społeczeństwa informacyjnego.

4.4. Obszar „turystyka, kultura i sport”

Dla wyznaczenia kierunków rozwoju w obszarze „turystyka, kultura i sport” istotnymi przesłankami są dogodne położenie Piły w sferze oddziaływania na sąsiednie regiony oraz lokalizacja na terenach o wysokich, jak na tej wielkości miasto, walorach przyrodniczych. Odniesienie się do tych przesłanek prowadzi do uwzględnienia w kierunkach rozwoju następujących kwestii. Piła jako subregionalny ośrodek miejski musi rozwijać bazę oraz ofertę kulturalną i sportowo-rekreacyjną, która będzie służyć nie tylko jej

mieszkańcom, ale także mieszkańcom gmin pozostających w sferze oddziaływania miasta oraz przybywającym tu młodym ludziom studiującym na miejscowych uczelniach. Posiadając atrakcyjne tereny rekreacyjne, Piła powinna dążyć do optymalnego ich wykorzystania, co może stać się dodatkowym impulsem do rozwoju gospodarczego.

W oparciu o powyższe wnioski sformułowano następujące kierunki rozwoju w obszarze „turystyka, kultura i sport”:

- Podniesienie standardów bazy turystycznej w celu zwiększenia atrakcyjności dla rozwoju usług turystycznych;
- Uczynienie z Piły bazy wypadowej do uprawiania turystyki kwalifikowanej na obszarze wokół Piły obejmującym atrakcyjne turystycznie rejony;
- Wzmocnienie Piły jako subregionalnego ośrodka kulturalnego zgodnie z wytyczoną wizją miasta jako centrum życia społecznego i gospodarczego oddziałującego na sąsiednie regiony;
- Upowszechnienie wśród mieszkańców Piły idei aktywnego wypoczynku i edukacji przez sport, rozpowszechnienie sportów masowych, zrównanie szans do uprawiania sportu szczególnie dla osób niepełnosprawnych;
- Promocja utalentowanej młodzieży.

5. Cel strategiczny

Odnosząc się do obranej wizji miasta, misji samorządu oraz przyjętych kierunków rozwoju, został zdefiniowany cel strategiczny, którego realizacja zostanie oparta o działania podejmowane przez samorząd w ramach opracowanych w ramach Strategii programów operacyjnych oraz inicjatyw podejmowanych przez inne podmioty, dla których Strategia stanie się odniesieniem do planowanych przedsięwzięć. Cel strategiczny staje się podstawą do wyznaczenia priorytetów podejmowanych działań oraz celów szczegółowych i operacyjnych.

Cel strategiczny rozwoju miasta został sformułowany następująco:

- Zapewnienie mieszkańcom warunków do życia na możliwie jak najwyższym poziomie.
- Umocnienie pozycji miasta jako subregionalnego centrum gospodarczego, edukacyjnego i kulturalnego poprzez wykorzystanie dostępnych instrumentów prawnych, organizacyjnych i finansowych.
- Wykorzystanie dostępnych terenów miasta przeznaczonych pod rozwój poprzez właściwe ich zagospodarowanie i przeprowadzenie rewitalizacji obszarów powojсковych i przemysłowych oraz centrum, a także wsparcie utworzenia terminalu lotniczego.

6. Priorytety podejmowanych działań

Priorytety podejmowanych działań odnoszone do kierunków rozwoju wskazują na zakres przedsięwzięć, jakie powinny być pierwszorzędnie podejmowane dla realizacji założeń strategii oraz w bieżącej pracy samorządu. W ramach Strategii wyznaczenie priorytetów jest kolejnym krokiem do określenia celów szczegółowych i operacyjnych, a następnie konstruowania programów operacyjnych. W bieżącej pracy samorządu wyznaczone priorytety pozwalają na rozstrzygnięcie, które z problemowych kwestii wymagają pilnego rozwiązania.

6.1. Obszar „praca i przedsiębiorczość”

- Wzmacnianie współpracy między jednostkami samorządu terytorialnego, szkołami wyższymi, organizacjami pozarządowymi oraz przedsiębiorcami w celu eliminacji zjawiska bezrobocia, wzrostu zatrudnienia oraz zwiększania zdolności przedsiębiorstw do wprowadzania innowacyjności;
- Tworzenie warunków dla aktywizacji osób bezrobotnych, w tym przekwalifikowania bezrobotnych i zagrożonych bezrobociem, kreowanie postaw przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej, wspieranie form pracy krótkookresowej i pracy na odległość (telepraca);
- Podejmowanie działań na rzecz integracji zawodowej osób niepełnosprawnych;
- Tworzenie optymalnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości zgodnie z gminnym programem rozwoju przedsiębiorczości m.in. poprzez: wzmocnienie instytucjonalnego wsparcia firm i pomoc kapitałową dla MSP;

6.2. Obszar „przestrzeń”

Zagospodarowanie przestrzenne

- Kształtowanie centrum – z ofertami dla realizacji: handlu o charakterze śródmiejskim, gastronomii, usług kultury, rozrywki, edukacji, obsługi biznesu, powierzchni biurowych, wielokondygnacyjnych parkingów;
- Kształtowanie ośrodków usługowych II poziomu (osiedlowych)²;
- Przygotowywanie ofert terenów inwestycyjnych (o uregulowanej sytuacji prawnej, uzbrojonych w podstawowe media, posiadających plan zagospodarowania przestrzennego) dla:
 - działalności gospodarczej (przemysłu i różnorodnych usług, w tym transportu i magazynowania, handlu, obsługi biznesu, edukacji),
 - usług publicznych, w tym szkolnictwa wyższego,
 - różnych form rozwoju mieszkalnictwa;
- Wzbogacanie zagospodarowania rekreacyjnego doliny Gwdy, Zalewu Koszyckiego i innych jezior o znaczeniu rekreacyjnym;
- Kształtowanie systemu miejsc rekreacji (od wnętrza zespołów mieszkaniowych, poprzez tereny osiedlowe po ogólnomiejskie) w powiązaniu z systemem zieleni miejskiej (ciągi spacerowe, trasy rowerowe);
- Ochrona, eksponowanie i wzbogacanie walorów kulturowych stanowionych przez zespoły urbanistyczne;

² Przez ośrodek II poziomu rozumie się ośrodek obsługujący osiedle rzędu 10 – 20 tys. mieszkańców – główny ośrodek takiego osiedla, zawierający usługi unikalne w skali osiedla i koncentrację usług powtarzalnych (głównie sklepów). Ośrodek I poziomu to najmniejszy ośrodek usługowy, obsługujący fragment osiedla lub małe osiedle; częściej poziom I tworzą pojedyncze usługi (w większości sklepy) nieskupione w ośrodku. Ośrodek poziomu III to w skali Piły ośrodek usług ogólnomiejskich i powiatowych (w dużym mieście jest to ośrodek obsługujący zespół osiedli – dzielnicę)

Środowisko

- Dążenie do likwidacji czynnych i zabezpieczenia potencjalnych ognisk zanieczyszczenia środowiska;
- Rozwijanie infrastruktury technicznej, której funkcjonowanie warunkuje poprawę stanu środowiska w mieście;
- Usprawnianie systemu gospodarki odpadami ze szczególnym uwzględnieniem segregacji i składowania odpadów;
- Tworzenie forum współpracy między Gminą a jednostkami administracji publicznej odpowiedzialnymi za ochronę środowiska;
- Kreowanie postaw aktywności proekologicznej;
- Kontynuowanie działań zmierzających do poprawy estetyki miasta i wzmacnianie potencjału turystycznego Piły;
- Rozwijanie bazy informacji na temat ochrony środowiska w Pile oraz upowszechnianie wśród mieszkańców wiedzy w tym zakresie;

Infrastruktura techniczna

- Prowadzenie inwestycji w sieci wodociągowe, kanalizacyjne oraz wsparcie rozwoju pozostałej infrastruktury w celu poprawy jej funkcjonowania, zwiększenia dostępności do sieci, eliminacji negatywnego wpływu na środowisko;
- Prowadzenie inwestycji związanych z poprawą jakości dróg i systemu komunikacyjnego miasta oraz bezpieczeństwa ruchu;
- Wykorzystanie lotniska jako pomocniczego portu zgodnie ze strategią województwa wielkopolskiego dla przewozów i innych usług lotniczych;

Mieszkalnictwo

- Prowadzenie w zakresie mieszkalnictwa programów rewitalizacji wybranych obszarów miasta;
- Prowadzenie działań na rzecz poprawy sytuacji mieszkaniowej poprzez wsparcie podejmowania inwestycji w budownictwie mieszkaniowym;
- Dążenie do poprawy estetyki budynków będących w zasobach mieszkaniowych miasta Piły.

6.3. Obszar „społeczność”

- Rozwijanie form współpracy z organizacjami pozarządowymi;
- Wsparcie rozwoju szkolnictwa na wszystkich poziomach, w tym poprawa oraz rozwój infrastruktury i oferty edukacyjnej;
- Rozwój bazy materialnej, podnoszenie standardu oraz podejmowanie działań programowych w zakresie pomocy społecznej;
- Programowa współpraca z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się osobami starszymi i niepełnosprawnymi dla zapewnienia tym osobom warunków do godnego życia oraz rozwoju społecznego;
- Podejmowanie działań, które zwiększają bezpieczeństwo publiczne oraz eliminują zjawiska patologiczne, szczególnie wśród dzieci i młodzieży;
- Wsparcie rozwoju miejskiej sieci internetowej i usług prowadzonych on-line.

6.4. Obszar „turystyka, kultura i sport”

- Opracowanie i wdrożenie znowelizowanego programu rozwoju turystyki;
- Rozwijanie istniejącej oraz nowej infrastruktury turystycznej, zagospodarowanie dostępnych terenów pod turystykę i rekreację;
- Promocja turystyczna miasta i jego okolic;
- Wsparcie inicjatyw podnoszących rangę Piły jako ośrodka turystycznego w północnej Wielkopolsce oraz centrum kulturalnego oddziałującego na sąsiednie regiony;
- Rozwijanie infrastruktury społecznej w celu upowszechniania kultury i sportu oraz wsparcie instytucji i organizacji działających w sferze kultury i sportu;
- Modernizacja obiektów służących kulturze i sportowi;
- Dostosowanie obiektów kulturalnych i sportowych do potrzeb osób niepełnosprawnych;
- Podnoszenie rangi (do ponadlokalnych i międzynarodowych) imprez kulturalnych i sportowych.

7. Programy operacyjne

Programy operacyjne ujęte w formie tabelarycznej i opracowane w poszczególnych obszarach strategicznych zawierają zestaw zadań, które będzie podejmował samorząd Gminy zgodnie ze swoimi kompetencjami dla realizacji założeń zawartych w kierunkach rozwoju, priorytetach podejmowanych działań oraz w celach określonych na każdym poziomie szczegółowości. Programy zostały podporządkowane poszczególnym celom szczegółowym, a następnie operacyjnym.

7.1. *Obszar Praca i Przedsiębiorczość*

Cele szczegółowe

- Dynamiczny rozwój rynku pracy ukierunkowany na potrzeby regionalnej gospodarki
- Uczynienie z Piły najatrakcyjniejszego miejsca dla prowadzenia działalności gospodarczej – szczególnie w północnej Wielkopolsce - poprzez wykorzystanie wszystkich instrumentów z zasobów będących w dyspozycji samorządu gminnego m.in. poprzez realizację programu wspierania przedsiębiorczości

Cele operacyjne

- (1.1) Utworzenie lokalnego partnerstwa na rzecz zatrudnienia na bazie istniejących inicjatyw
- (1.2) Stworzenie instytucjonalnego systemu wsparcia rozwoju przedsiębiorczości w Pile
- (1.3) Finansowe wsparcie lokalnych MSP
- (1.4) Stworzenie kompleksowego systemu informacji gospodarczej o Pile
- (1.5) Utworzenie w Pile parku naukowo-technologicznego

<i>Obszar praca i przedsiębiorczość</i>	
Cel operacyjny 1.1:	Utworzenie lokalnego partnerstwa na rzecz zatrudnienia na bazie istniejących inicjatyw
Działanie:	Tworzenie trwałego porozumienia i współpracy pomiędzy instytucjami samorządowymi, przedsiębiorstwami, instytucjami szkolącymi i opiniotwórczymi, szkołami ponadgimnazjalnymi i wyższego szczebla edukacji, organizacjami pozarządowymi na zasadzie lokalnego partnerstwa na rzecz zatrudnienia

Opis działania:	Partnerstwo może z czasem przybrać postać sformalizowaną, początkowo jednak ograniczać się będzie do stworzenia forum spotykającego się okresowo, w którego imieniu występuje jakiś podmiot dominujący. W ramach Partnerstwa jako bank pomysłów projektów do realizacji podaje się: Wprowadzenie monitoringu lokalnego rynku pracy oraz kwalifikacji osób bezrobotnych i zagrożonych bezrobociem Stworzenie warunków do pilotażowego wprowadzenia dualnego systemu kształcenia Wsparcie osób niepełnosprawnych w zakresie integracji zawodowej Zadaniem partnerów będzie podejmowanie także wszelkiego rodzaju innych projektów, których celem jest dynamiczny rozwój rynku pracy ukierunkowany na potrzeby rynku pracy. Partnerstwo powinno powstać w ramach wspólnej inicjatywy Prezydenta Miasta Piły i Starosty Pilskiego. Proponuje się, aby system zawierał następujące elementy: Powołanie lokalnego partnerstwa na rzecz zatrudnienia początkowo opartego na nieformalnej strukturze związanej listami intencyjnymi podmiotów uczestniczących w projekcie. W skład Partnerstwa powinni wejść: przedstawiciele szkół ponadgimnazjalnych i wyższych, urzędu pracy, samorządów lokalnych oraz ewentualnie głównych lokalnych pracodawców i organizacji pozarządowych oraz instytucji wspierających przedsiębiorczość. Zadaniem Partnerstwa byłoby obserwowanie tendencji na rynku pracy i formułowanie wskazań, a następnie tworzenie zintegrowanych programów i projektów adresowanych do osób bezrobotnych i zagrożonych bezrobociem. Funkcjonowanie Partnerstwa oparte będzie głównie na działalności rady programowej powołanej jako reprezentant Partnerstwa, która określi harmonogram cyklicznych spotkań. W zakresie zadań Partnerstwa znajdują się działania programowe i strategiczne jednostek tworzących Partnerstwo. W przypadku ubiegania się o środki np. EFS w ramach wspólnie podejmowanych projektów musi być wyselekcjonowana dominująca jednostka. Zaangażowanie w Partnerstwo nie powinno być zamknięte wyłącznie do terenu miasta. W związku z tym proponuje się przedstawienie idei powołania Partnerstwa gminom wchodzącym w skład powiatu pilskiego. Z czasem Partnerstwo może przekształcić się w samodzielny podmiot powołany do realizacji celów obranych przez partnerów.
------------------------	---

Uzasadnienie wyboru działania:	Zadania związane z przeciwdziałaniem bezrobociu oraz szeroko rozumianym rozwojem rynku pracy realizowane są przez różne podmioty należące do administracji samorządowej, sektora organizacji pozarządowych czy też uczelni wyższych. Każda z tych jednostek podejmuje własne programy i projekty w tym zakresie. Realizowane tak działania, niezależne wobec siebie, oparte są często na podobnych celach i skierowane do tej samej grupy potencjalnych odbiorców. Z uwagi na rozproszenie tego typu inicjatyw, ich efektywność nie jest tak wysoka, jak mogłaby być, gdyby te przedsięwzięcia zostały połączone w jeden spójny system – program lub konkretny projekt. Na przykład ogólnokrajowym problemem, który dotyka także Piłę, jest dostosowanie systemu szkolnictwa średniego do wymogów rynku pracy. Jakkolwiek poziom szkolnictwa jest w powiecie w pełni akceptowalny, poszczególne kierunki edukacji budzą poważne wątpliwości. Wielokrotnie występuje sytuacja, w której szkoły kształcą w kierunkach, na które brak jest zapotrzebowania na lokalnym rynku pracy. Ważne jest zatem stworzenie spójnego systemu, który umożliwiłby elastyczne reagowanie szkolnictwa średniego na wymogi rynku pracy, ale także niezbędnym wydaje się stworzenie systemu angażującego różne podmioty, dzięki któremu można będzie bardzo szybko odpowiadać na zachodzące zmiany na całym lokalnym rynku pracy. Racjonalnym rozwiązaniem wydaje się powołanie ciała odpowiedzialnego za kreowanie polityki społecznej w kontekście potrzeb rynku pracy, które skupiałoby różne podmioty działające w tym zakresie. Dzięki aktywizacji wielu stron zaangażowanych we wspólne przedsięwzięcie i wywołaniu dialogu społecznego pomiędzy nimi możliwe jest efektywniejsze rozwiązywanie problemów związanych z przemianami społeczno-gospodarczymi na szczeblu lokalnym. Inicjowanie współpracy pomiędzy różnymi podmiotami realizującymi zadania związane z kreowaniem rynku pracy może odbyć się na zasadzie powołania lokalnego partnerstwa na rzecz zatrudnienia. Partnerstwo posiada większe możliwości i skuteczność wykorzystania środków Europejskiego Funduszu Społecznego na poziomie lokalnym. Kluczową rolę Partnerstwa w urzeczywistnianiu celów EFS jest pomoc we wprowadzaniu nowoczesnej aktywnej polityki zatrudnienia, podnoszenie kwalifikacji zawodowych, sprostanie nowym wyzwaniom lokalnego rynku pracy, urzeczywistnienie lokalnych planów działań na rzecz zatrudnienia, dostosowanie pomocy do specyficznych wymagań regionu i powiatu w zakresie zatrudnienia i polityki społecznej. W wykorzystaniu środków EFS Partnerstwo może odgrywać istotną rolę przede wszystkim z uwagi na możliwość zabezpieczenia środków finansowych na realizację projektów i aktywne zaangażowanie wszystkich stron, możliwość wykorzystania doświadczeń i wiedzy partnerów, możliwość zaangażowania społeczności lokalnej w projekty EFS, wpływ na politykę oraz wdrażanie innych programów. Ponadto Partnerstwo lokalne wykazuje większą elastyczność na zmiany zachodzące na rynku pracy i łatwiej potrafi dostosować zachodzące zmiany do potrzeb lokalnych. Rolą samorządu pilskiego w powołaniu i funkcjonowaniu Partnerstwa może być inicjowanie powstania Partnerstwa, a następnie koordynowanie wspólnych prac partnerów, pozyskiwanie środków EFS, monitoring planowanych przedsięwzięć.
---------------------------------------	---

Spodziewane efekty:	Na poziomie produktu: - Powołanie lokalnego partnerstwa na rzecz zatrudnienia skupiającego przedstawicieli samorządów gminnych i powiatowego, organizacji pozarządowych, szkół oraz środowiska biznesu. Na poziomie rezultatu: - Skoordinowanie programów w zakresie rozwoju rynku pracy podejmowanych przez zaangażowane w działanie podmioty; - Wprowadzenie spójnego systemu działań na rzecz osób bezrobotnych i zagrożonych bezrobociem; - Dostosowanie systemu szkolnictwa do potrzeb rynku pracy. Na poziomie oddziaływania: - Wzrost efektywności podejmowanych działań w zakresie walki z bezrobociem; - Zmniejszenie bezrobocia.				
Mierniki osiągnięcia zakładanego celu: Odbiorca końcowy: Finansowanie:	➤ Liczba partnerów pozyskanych do współpracy w ramach zadania; ➤ Liczba zrealizowanych projektów w ramach Partnerstwa; ➤ Liczba zaangażowanych w przeprowadzone projekty odbiorców; ➤ Odsetek osób znajdujących pracę, które zostały zaangażowane w prowadzone projekty. Osoby bezrobotne i zagrożone bezrobociem z terenu powiatu pilskiego <table border="1" data-bbox="403 958 1410 1283"> <tr> <td data-bbox="403 958 742 1059">Szacowane koszty:</td><td data-bbox="742 958 1410 1059">Zadanie może być realizowane bezkosztowo – w ramach bieżącej działalności odpowiednich jednostek organizacyjnych samorządu gminnego i powiatowego.</td></tr> <tr> <td data-bbox="403 1059 742 1283">Źródło finansowania:</td><td data-bbox="742 1059 1410 1283">Znaczącym źródłem finansowania dla projektów realizowanych przez Partnerstwo pozostaje EFS w ramach SPO Rozwój Zasobów Ludzkich oraz w ramach ZPORR Priorytet II Wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich w regionach, dofinansowanie na poziomie 75% kosztów kwalifikowanych inwestycji (25% środki własne beneficjenta).</td></tr> </table>	Szacowane koszty:	Zadanie może być realizowane bezkosztowo – w ramach bieżącej działalności odpowiednich jednostek organizacyjnych samorządu gminnego i powiatowego.	Źródło finansowania:	Znaczącym źródłem finansowania dla projektów realizowanych przez Partnerstwo pozostaje EFS w ramach SPO Rozwój Zasobów Ludzkich oraz w ramach ZPORR Priorytet II Wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich w regionach, dofinansowanie na poziomie 75% kosztów kwalifikowanych inwestycji (25% środki własne beneficjenta).
Szacowane koszty:	Zadanie może być realizowane bezkosztowo – w ramach bieżącej działalności odpowiednich jednostek organizacyjnych samorządu gminnego i powiatowego.				
Źródło finansowania:	Znaczącym źródłem finansowania dla projektów realizowanych przez Partnerstwo pozostaje EFS w ramach SPO Rozwój Zasobów Ludzkich oraz w ramach ZPORR Priorytet II Wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich w regionach, dofinansowanie na poziomie 75% kosztów kwalifikowanych inwestycji (25% środki własne beneficjenta).				
Termin realizacji:	Działanie ciągłe od 2005 r.				
Jednostka realizująca:	Ze strony Urzędu Miasta zadanie będzie realizowane przez Wydział Promocji i Rozwoju, Klub Pracy Jednostkami realizującymi będą także Powiatowy Urząd Pracy i Wojewódzki Urząd Pracy				

<i>Obszar praca i przedsiębiorczość</i>	
Cel operacyjny 1.2:	Stworzenie instytucjonalnego systemu wsparcia rozwoju przedsiębiorczości w Pile

Działanie:	Fakt powstania w Pile Agencji Rozwoju Północnej Wielkopolski może być istotnym elementem na drodze stworzenia zintegrowanego systemu wsparcia przedsiębiorczości. Agencja ta może stać się głównym narzędziem kreowania polityki wsparcia wobec MSP. Oczywiście, nie oznacza to, iż zostaną zaniechane inne inicjatywy na rzecz wsparcia przedsiębiorczości. Agencja ma pełnić funkcję ogniwa łączącego inicjatywy wielu podmiotów. Konieczne jest jednak podjęcie szeregu działań zmierzających do wdrażania w życie konkretnych programów wsparcia. Działania tego typu nie mogą być realizowane bez wsparcia finansowego. Inicjatywy wszystkich podmiotów zainteresowanych wsparciem przedsiębiorczości powinny być nakierowane na wsparcie realizacji następujących zadań: - zdobyć status samodzielnego Punktu Konsultacyjno-Doradczego finansowanego ze środków PARP; - powołać do życia komórkę organizacyjną zajmującą się procesem dostosowywania lokalnych podmiotów do wymogów Wspólnego Rynku (certyfikaty, systemy jakości itd.); - rozwijać dostęp do mikropożyczek dla małych firm oraz osób rozpoczynających działalność gospodarczą.
Opis działania:	W realizacji tego zadania kluczowe znaczenie ma koordynacja wysiłków różnych podmiotów w celu rozwijania działalności wspierającej przedsiębiorczość. Należy podkreślić, iż sama Agencja nie będzie w stanie prowadzić w początkowym okresie swojego istnienia działań prorozwojowych na szeroką skalę. Konieczne jest wsparcie ze strony samorządów terytorialnych oraz samorządów gospodarczych. Wsparcie to może polegać m.in. na: - Bezpośrednim wsparciu Agencji w realizacji niektórych zadań – np. poprzez udostępnienie Agencji niezbędnego zaplecza; - Przygotowywaniu wspólnych projektów przez Agencję i JST, finansowanych ze środków Unii Europejskiej, w których Agencja byłaby wykonawcą konkretnych zadań; - Przystąpienie gminy Piła do ponadlokalnej inicjatywy związanej z tworzeniem funduszu pożyczkowego dla przedsiębiorców i zakładających działalność gospodarczą.

Uzasadnienie wyboru działania:	Na wybór tego działania kluczowy wpływ miały dwa podstawowe czynniki, których zasadność wydaje się nie podlegać dyskusji. Po pierwsze, system wsparcia przedsiębiorczości na poziomie lokalnym został sprawdzony w wielu miejscach w Polsce i Europie. Doświadczenia jednoznacznie wskazują, iż konieczne jest uruchamianie wielu narzędzi wsparcia, przy czym wiodącą rolę powinny mieć narzędzia finansowe, uzupełnianie narzędziami informacyjnymi i doradczymi. Te same doświadczenia wykazują, iż działania tego typu najefektywniej jest powierzać instytucji / organizacji pozarządowej – najlepiej organizacji współtworzonej przez przedsiębiorców. Po drugie, wszystkie wymienione tu działania znajdują proste odzwierciedlenie we wszystkich dokumentach rządowych i regionalnych, określających kierunki wsparcia przedsiębiorczości. Tym ważniejsze jest ustanowienie podmiotu, który będzie na rzecz powiatu ubiegał się o wsparcie inicjatyw pomocy lokalnym firmom. Doświadczenia wskazują, że organizacje pozarządowe są wielokrotnie bardziej skuteczne w tej materii od samorządów terytorialnych. Przezwyciężanie barier finansowych jest jednym z podstawowych warunków powodzenia jakiegokolwiek programu wsparcia przedsiębiorczości. Narzędzie o charakterze finansowym stają się coraz bardziej popularne i, w coraz większym stopniu, wiążą się z możliwością otrzymania wsparcia ze środków strukturalnych UE. Wszystkie te przesłanki wskazują, iż konieczne jest podjęcie wymiernych posunięć zmierzających do likwidacji barier dostępu do kapitału dłużnego. Poręczenia kredytów oraz mikropożyczki są jednym z najbardziej tradycyjnych instrumentów finansowych stosowanych w realizacji celów polityki gospodarczej ukierunkowanej na rozwój sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Nie jest możliwe stworzenie wydajnej społecznej gospodarki rynkowej bez sprawnie działającego systemu finansowania dłużnego rozwoju. Jak wynika ze wszystkich badań ogólnokrajowych i regionalnych, jedynie firmy sprawnie posługujące się kapitałem dłużnym są w stanie się rozwijać. Należy pamiętać, iż w skali kraju jedynie około 15% firm korzysta z kredytów bankowych. Wskaźnik ten dla rozwiniętych gospodarek wynosi nawet 85%. Przedsiębiorstwa ubiegające się o finansowanie muszą legitymować się zabezpieczeniami, które są akceptowane przez banki. Fundusze poręczeniowe dostarczają instrumentów wspomagania podmiotów gospodarczych, starających się o kredyt w postaci poręczenia kredytowego wystawianego przez fundusz na rzecz banku kredytującego. W ten sposób fundusz przejmuje część zobowiązań przedsiębiorcy wobec banku. W efekcie bank otrzymuje wiarygodne zabezpieczenie, zaś kredytobiorca możliwość dostępu do dodatkowych środków, umożliwiających realizację planowanego przedsięwzięcia. Fundusz pożyczkowy jest z kolei szczególnie ważnym instrumentem dla generowania powstawania nowych przedsiębiorstw. Kapitał startowy mikroprzedsiębiorstwa zwykle dotyczy kwot, które są niższe od dolnej granicy kredytów oferowanych przez banki. Dlatego, chcąc stymulować samozatrudnienie, należy udostępnić również tej grupie potencjalnych klientów produkty finansowe uzupełniające ofertę banków. Tym bardziej, że prawie wszystkie banki stawiają warunek, że kredytobiorca musi prowadzić działalność przez minimum 12 – 24 miesiące.
---------------------------------------	---

Spodziewane efekty:	Na poziomie produktu: - Zapewnienie organizacyjnego zaplecza (materialnego i ludzkiego) dla obsługi programów bezpośredniego wsparcia przedsiębiorców. W dalszej kolejności zaś stworzenie w Pile warunków do działania narzędzi wsparcia finansowego dla lokalnych przedsiębiorstw; - Powstanie w Pile funduszu pożyczkowego o zasięgu regionalnym świadczącym usługi finansowe dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą (rozpoczynających taką działalność) na terenie miasta. Na poziomie rezultatu: - Zapewnienie lokalnym przedsiębiorcom efektywnego systemu wsparcia bezpośredniego, świadczonego przez wyspecjalizowaną jednostkę. Zmniejszenie barier rozwojowych MSP w mieście; - Likwidacja barier dostępu MSP do kapitału dłużnego, ze szczególnym uwzględnieniem bariery pozyskania kapitału na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub w pierwszym okresie jej prowadzenia. Na poziomie oddziaływania: - Ułatwienie rozwoju istniejącym i nowotworzonym firmom z terenu miasta, co w efekcie ma doprowadzić do wzrostu zatrudnienia oraz wzrostu dochodów mieszkańców.
Mierniki osiągnięcia zakładanego celu:	➤ Liczba klientów korzystających z usług Punktu Konsultacyjno-Doradczego (PKD) w roku; ➤ Liczba opracowanych przez PKD analiz i dokumentów (w tym wniosków o dotację); ➤ Liczba wdrożonych przez pracowników PKD standardów jakości w lokalnych firmach; ➤ Liczba i wartość udzielanych rocznie pożyczek z funduszu pożyczkowego; ➤ Wzrost zatrudnienia w firmach objętych finansowaniem (w formie pożyczek).
Odbiorca końcowy: Finansowanie:	Małe i średnie przedsiębiorstwa, osoby prowadzące lub zakładające działalność gospodarczą Szacowane koszty: Według „Planu realizacji i finansowania Strategii” dla zadania: ▪ Uruchomienie funduszu pożyczkowego dla MSP
	Źródło finansowania: Zadanie będzie finansowane z wielu źródeł zewnętrznych i lokalnych. Takie rozwiązanie pozwoliłoby zminimalizować wydatki po stronie Miasta – np. do około 500.000 zł. ▪ Według „Planu realizacji i finansowania Strategii” Samorząd gminny będzie wspierał w miarę potrzeb i możliwości inicjatywy wspierające rozwój przedsiębiorczości
Termin realizacji: Jednostka realizująca:	

<i>Obszar praca i przedsiębiorczość</i>	
Cel operacyjny 1.3:	Stworzenie kompleksowego systemu informacji gospodarczej o Pile
Działanie:	Stworzenie spójnego systemu informowania potencjalnych inwestorów oraz wszystkich innych podmiotów o gospodarczej ofercie z terenu Piły poprzez opracowanie i wdrożenie bazy informacji dla potencjalnych inwestorów i osób prowadzących (rozwijających) działalność gospodarczą w mieście

Opis działania:	Działania zostaną w dużej części oparte na dotychczasowych osiągnięciach w tym zakresie. W szczególności, zostaną wykorzystane informacje będące w posiadaniu Urzędu Miasta Piły oraz innych podmiotów prowadzących promocję Piły, jako miejsca podejmowania inicjatyw gospodarczych. Baza danych, która powstanie w wyniku realizacji tego projektu ma dotyczyć możliwie wszystkich informacji, którymi zainteresowani są potencjalni inwestorzy oraz osoby prowadzące (rozwijające) działalność gospodarczą w mieście. Najważniejszym rezultatem tego projektu jest dotarcie z w/w informacjami i rozpowszechnienie ich wśród potencjalnych inwestorów oraz lokalnych przedsiębiorców.		
Uzasadnienie wyboru działania:	Struktura gospodarcza Piły jest niezwykle charakterystyczna. Tradycyjnie, bardzo duża część małych firm działa w kooperacji z większymi podmiotami gospodarczymi. Można zatem przyjąć, iż wsparcie rozwoju drobnej przedsiębiorczości będzie możliwe m.in. poprzez pozyskiwanie nowych, dużych inwestycji zewnętrznych. W ten sposób stwarzane będą warunki dla nowych firm, znajdujących wśród inwestorów zewnętrznych odbiorców swojej produkcji, czy usług. Lokalne władze powinny zachęcać potencjalnych inwestorów do rozwijania działalności właśnie na terenie miasta. Baza danych o potencjale gospodarczym i kooperacyjnym Piły, powstała w wyniku realizacji tego projektu może okazać się taką zachętą dla inwestora, który bez problemu uzyska informacje o lokalnych terenach inwestycyjnych, odnajdzie w mieście wystarczające zaplecze dostawców, odbiorców lub wspólników. Lokalny biznes natomiast może pozyskać partnerów i kooperantów.		
Spodziewane efekty:	Na poziomie produktu: - Powstanie pełnej i okresowo aktualizowanej bazy danych, zawierającej informacje o lokalnym potencjale gospodarczym, w tym przede wszystkim o terenach inwestycyjnych i ofertach kooperacyjnych lokalnych firm. Na poziomie rezultatu: - Stworzenie dogodnych warunków dla inwestorów zewnętrznych, pragnących inwestować w mieście, a co za tym idzie wzrost inwestycji zewnętrznych. Na poziomie oddziaływania: - Tworzenie nowych miejsc pracy w nowotworzonych podmiotach gospodarczych oraz wzrost produktu lokalnego generowanego przez podmioty gospodarcze, jak również wzrost zatrudnienia i poprawa kondycji gospodarczej lokalnych małych przedsiębiorstw nastawionych na kooperację z większymi podmiotami.		
Mierniki osiągnięcia zakładanego celu:	Instytucja zajmująca się realizacją projektu, przedsiębiorcy i potencjalni inwestorzy, mieszkańcy Piły		
Odbiorca końcowy:			
Finansowanie:			
	Szacowane koszty:	Według „Planu realizacji i finansowania Strategii” dla zadania: ▪ Opracowanie i wdrożenie systemu informacji gospodarczej	
	Źródło finansowania:	Zadanie ma małe szanse na finansowanie ze środków pomocy zewnętrznej. Dlatego też należy liczyć na finansowanie działań z budżetu gminy	
Termin realizacji:	▪ Według „Planu realizacji i finansowania Strategii”		
Jednostka realizująca:			
	Ze strony Urzędu Miasta zadanie będzie realizowane przez Wydział Promocji i Rozwoju		

<i>Obszar praca i przedsiębiorczość</i>	
Cel operacyjny 1.4:	Utworzenie w Pile parku naukowo-technologicznego
Działanie:	Utworzenie w Pile, przy wykorzystaniu terenów powojkowych oraz przy współpracy z lokalnymi uczelniami wyższymi (w tym przede wszystkim z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową), parku naukowo-technologicznego o profilu związanym z przemysłem elektroniczno-informatycznym i mechanicznym.
Opis działania:	Park taki łączyłby funkcje miejsca transferu technologii pomiędzy światem nauki a światem biznesu z transferem rozwiązań z większych podmiotów do mniejszych (kooperujących). Warunkiem jego utworzenia jest ścisła współpraca przynajmniej trzech podstawowych partnerów: (i) samorządów lokalnych i regionalnych wszystkich szczebli, (ii) uczelni wyższych, (iii) firm. Wieloletnie doświadczenia funkcjonowania parków w Polsce i na świecie pozwalają na dość precyzyjne określenie sekwencji i zasad tworzenia tego typu przedsięwzięcia. Realizacja zadania będzie polegała przede wszystkim na: - Nawiązaniu ścisłej współpracy pomiędzy lokalnymi uczelniami, samorządem i podmiotami gospodarczymi; - Opracowaniu na bazie idei tworzenia przez Państwową Wyższą Szkołę Zawodową Centrum Zaawansowanych Technologii Elektroniczno –Informatycznych i Centrum Eksploatacji Pojazdów wstępnej koncepcji działania parku; - Opracowaniu biznes planu parku naukowo-technologicznego; - Aplikacji o środki zewnętrzne na jego utworzenie; - Zaprojektowaniu zasad działania firm w parku. - Określeniu harmonogramu funkcjonowania (rozwoju) parku. - Naborze podmiotów do zasiedlenia obiektów parku, przy uwzględnieniu faktu, że większość parków jest zasiedlonych przez małe przedsiębiorstwa technologiczne oraz przez początkujące firmy, wywodzące się ze szkoły wyższej lub dużego przedsiębiorstwa technologicznego. - Równoległym prowadzeniu prac adaptacyjnych i budowlanych Promocji osiągnięć Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Pile.
Uzasadnienie wyboru działania:	Umiejscowienie parku w Pile jest zasadne z kilku podstawowych powodów: Piła jest miastem charakteryzującym się dość wysokim stopniem rozwoju gospodarczego i stosunkowo wysoką kulturą przemysłową; W mieście działa kilka istotnych firm o charakterze międzynarodowym; W Pile działają i rozwijają się uczelnie wyższe; Tworzenie tego typu parków jest przewidziane w dokumentach strategicznych o charakterze regionalnym (Regionalna Strategia Innowacji); Działania tego typu będą wsparte ze środków Funduszy Strukturalnych; Piła posiada odpowiednie tereny i obiekty do zagospodarowania. Parki Naukowo - Technologiczne są tworzone w celu wspierania przedsiębiorczości poprzez promowanie lokalnej i regionalnej gospodarki, innowacji i transferu technologii. Pomagają tworzyć nowe przedsiębiorstwa i wspierają rozwój istniejących małych i średnich przedsiębiorstw.

Spodziewane efekty:	Na poziomie produktu: - Powstanie w Pile parku naukowo-technologicznego, działającego przy szkole wyższej i wykorzystującego mienie powojenne. Na poziomie rezultatu: - Stworzenie dodatkowych możliwości firm oraz stworzenie platformy do współpracy dużych firm zaawansowanych technologicznie z małymi, lokalnymi podmiotami oraz ze światem nauki. Na poziomie oddziaływania: - Tworzenie w Pile nowych zakładów wykorzystujących wysokie technologie, co w efekcie przyczyni się do tworzenia niezwykle trwałych miejsc pracy, możliwych do utrzymania na rynku rosnącej konkurencji technologicznej.	
Mierniki osiągnięcia zakładanego celu:	➤ Powierzchnia i kubatura utworzonego parku naukowo-technologicznego; ➤ Liczba firm ulokowanych w parku; ➤ Liczba projektów podejmowanych wspólnie przez środowisko naukowe i biznesowe; ➤ Liczba projektów podejmowanych wspólnie przez duże zakłady i mniejszych kooperantów; ➤ Liczba utworzonych miejsc pracy; ➤ Wzrost liczby absolwentów wybranych (technicznych) kierunków nauczania w lokalnej szkole wyższej; ➤ Liczba absolwentów lokalnej szkoły wyższej, znajdujących zatrudnienie w firmach umiejscowionych w parku.	
Odbiorca końcowy:	Małe przedsiębiorstwa lokalne (także nowotworzone), jak również większe firmy z terenu Piły oraz lokalne środowisko akademickie. W efekcie odbiorcą będzie cała społeczność lokalna	
Finansowanie:	Szacowane koszty:	Według „Planu realizacji i finansowania Strategii” dla zadania: ▪ Utworzenie parku naukowo-technologicznego
	Źródło finansowania:	Główny ciężar finansowy będzie spoczywał na źródłach zewnętrznych. Można przewidywać skorzystanie ze środków w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego "Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw" Priorytet 1 Działanie 3.2. oraz w ramach ZPORR Priorytet III Rozwój lokalny, Działanie 3.2. Obszary podlegające restrukturyzacji, dofinansowanie na poziomie 75% kosztów kwalifikowanych inwestycji (25% środki własne beneficjenta). Ponadto, konieczne będzie pozyskanie środków regionalnych.
Termin realizacji:	▪ Według „Planu realizacji i finansowania Strategii”	
Jednostka realizująca:	Realizacja działania wymaga ścisłej współpracy pomiędzy głównymi partnerami. Należy przyjąć, iż kluczową rolę w procesie tworzenia parku odegra samorząd gminny oraz uczelnie wyższe	

7.2. Obszar Przestrzeń

Cele szczegółowe w obszarze Przestrzeń:

Poprawa ładu przestrzennego miasta prowadząca do właściwego rozwoju wszystkich sfer funkcjonowania miasta Piły;

Poprawa stanu środowiska oraz świadomości mieszkańców dotyczącej ochrony walorów przyrodniczych miasta;

Poprawa stanu technicznego i optymalizacja dostępności do infrastruktury technicznej oraz poprawa systemu komunikacyjnego miasta.

Cele operacyjne:

- (2.1) Ukształtowanie centrum miasta o funkcjach regionalnych i ogólnomiejskich;
- (2.2) Posiadanie atrakcyjnych ofert terenów inwestycyjnych dla szeroko pojętej aktywności gospodarczej;
- (2.3) Posiadanie przygotowanych i uzbrojonych terenów dla budownictwa mieszkaniowego;
- (2.4) Stworzenie warunków przestrzennych dla ukształtowania na osiedlach ośrodków usługowych II poziomu;
- (2.5) Wzbogacenie i większa spójność systemu terenów rekreacyjnych i systemu ekologicznego miasta;
- (2.6) Usprawnienie i zaktualizowanie podstaw informacyjnych prowadzenia gospodarki przestrzennej w mieście;
- (2.7) Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej;
- (2.8) Poprawa funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami i eliminacja z użycia materiałów niebezpiecznych;
- (2.9) Zapewnienie zgodnej z normami jakości powietrza i warunków akustycznych w mieście;
- (2.10) Optymalne zagospodarowanie terenu z punktu widzenia ochrony środowiska;
- (2.11) Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców i przedsiębiorców, stworzenie lobby ekologicznego;
- (2.12) Integracja działań związanych z obsługą inwestora, użytkownika oraz przedsiębiorcy na poziomie Urzędu Miasta;
- (2.13) Wspieranie prac remontowych (termomodernizacji) własnych zasobów komunalnych oraz pobudzenie właścicieli do prowadzenia remontów budynków zgodnie z polityką przestrzenną miasta;
- (2.14) Poprawa warunków mieszkaniowych ubogich i średniozamożnych gospodarstw domowych.

Obszar zagospodarowanie przestrzenne

Obszar przestrzeń - zagospodarowanie przestrzenne	
Cel operacyjny 2.1:	Ukształtowanie centrum miasta o funkcjach regionalnych i ogólnomiejskich
Działanie:	Rozwijanie infrastruktury i innych elementów zagospodarowania tworzących przestrzeń publiczną centrum miasta oraz przygotowanie śródmiejskich ofert terenów inwestycyjnych

Opis działania:	Realizacja zadania będzie zawierać m.in. następujące elementy: - Dokończenie procedury sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego śródmieścia; - Przygotowanie organizacyjno-instytucjonalne i finansowe procesu przekształceń (np. na zasadzie partnerstwa publiczno-prywatnego), w tym: powołanie pełnomocnika oraz (alternatywnie) utworzenie odpowiedniej komórki w Urzędzie Miasta lub instytucji lub wyłonienie drogą przetargu dewelopera wiodącego oraz zawarcie odpowiednich umów określających: zasady finansowania i realizacji przedsięwzięcia; - Realizacja kolejnych etapów obwodnicy śródmiejskiej (inwestycję należy traktować priorytetowo także z uwagi na uruchomioną procedurę aplikacyjną związaną z pozyskiwaniem środków z funduszy strukturalnych); - Realizacja innych elementów układu komunikacyjnego (w tym: parkingi, ciągi piesze, ścieżki rowerowe) wraz z przebudową i rozbudową infrastruktury; - Przygotowanie i promocja śródmiejskich ofert terenów inwestycyjnych; - Realizacja inwestycji komercyjnych (z udziałem miasta w procesie przekształceń własnościowych i przestrzennych wynikającym z ustawowych kompetencji i wyżej wymienionych umów - Realizacja zieleni i małej architektury dopełniających aranżację przestrzeni publicznych; - Realizacja usług publicznych (np. kultury – baza wystawiennicza).
Uzasadnienie wyboru działania:	Do słabości aktualnej struktury przestrzennej miasta należą m. in.: brak wyraźnie wykształconego centrum oraz niedostatki w sieci handlowej: m.in. brak w centrum usług o charakterze ogólnomiejskim i subregionalnym, w tym sklepów specjalistycznych, gastronomii i usług kultury. Ponadpowiatowy charakter miasta, położenie w rozwiniętej gospodarczo Wielkopolsce, w węźle transportowym, blisko tej części woj. zachodniopomorskiego, w której brak ośrodka miejskiego podobnej rangi, co Piła – uzasadniają rozwój usług o zasięgu międzyregionalnym dla obszaru o zaludnieniu ok. 400 tys. Dla wielu takich usług najbardziej odpowiednia jest lokalizacja w centrum miasta i należy przygotować dla nich tereny ofertowe oraz tak zorganizować proces inwestycyjny, by została ukształtowana przestrzeń o wysokich walorach funkcjonalnych i kompozycyjnych.

Spodziewane efekty:	Na poziomie produktu: - Dokończenie obwodnicy śródmiejskiej; - Zrealizowanie innych elementów układu komunikacyjnego, w tym parkingów, ścieżek rowerowych; ciągów pieszych i placów oraz innych elementów współtworzących przestrzeń publiczną: zieleni, małej architektury; - Nowe tereny pod inwestycje komercyjne o charakterze śródmiejskim. Na poziomie rezultatu: - Wzbogacony asortyment usług – głównie o charakterze regionalnym i ogólnomiejskim: większa powierzchnia handlu, w tym w sklepach o charakterze śródmiejskim wyspecjalizowanym, nowe lokale gastronomiczne, usługi rozrywki, kultury, nowe powierzchnie biurowe i zlokalizowane w nich instytucje (w tym finansowe i inne szeroko pojętego otoczenia biznesu); - Ukształtowana atrakcyjna przestrzeń publiczna o wysokich walorach kompozycyjnych, w tym miejsca sprzyjające kontaktom międzyludzkim. Na poziomie oddziaływania: - Lepsza obsługa ludności i instytucji miasta i otoczenia (podregionu) – szerszy wybór usług, wyższy standard, skrócenie dostępu – przez pojawienie się nowych usług (o specjalnościach i zakresie obsługi aktualnie najbliższych w Poznaniu); - Poprawa dostępu (dojść, dojazdów, także rowerem) do usług śródmiejskich i poprawa przejezdności (czasu i bezpieczeństwa przejazdu) przez śródmieście; - Nowe miejsca pracy; - Wzrost produktu lokalnego generowanego przez podmioty gospodarcze i ich placówki zlokalizowane w centrum; - Wzrost dochodów budżetu miasta (ze sprzedaży, dzierżawy nieruchomości, z podatków od nieruchomości oraz udziałów w zwiększonym PIT i CIT); - Wzrost prestiżu miasta, wzbogacenie walorów kulturowych i czytelności struktury przestrzennej, umacnianie stopnia utożsamiania się mieszkańców z miastem. Mierniki osiągnięcia zakładanego celu: ➤ Długość nowych ulic, ciągów pieszych, ścieżek rowerowych; ➤ Powierzchnia nawierzchni dla ruchu pieszego; ➤ Liczba nowych miejsc parkingowych samochodowych i rowerowych; ➤ Powierzchnia nowych terenów zieleni; ➤ Procentowy udział terenów zieleni w powierzchni ogólnej; ➤ Powierzchnia użytkowa usług publicznych; ➤ Powierzchnia terenów pod inwestycje komercyjne; ➤ Powierzchnia użytkowa usług, w tym: powierzchnia sprzedażowa handlu, powierzchnia biurowa; ➤ Liczba nowych miejsc gastronomicznych; ➤ Wzrost dochodów budżetu miasta w %.	
Odbiorca końcowy:	Mieszkańcy Piły	
Finansowanie:	Szacowane koszty:	Według „Planu realizacji i finansowania Strategii” dla zadań: ▪ Dokończenie obwodnicy śródmiejskiej ▪ Budowa ścieżek rowerowych ▪ Urządzenie zieleni

	Źródło finansowania:	Budżet gminy oraz w ramach Uzupełnienia ZPORR styczeń 2004, Priorytet I Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności, Działanie 1.1 Modernizacja i rozbudowa regionalnego układu transportowego, Poddziałanie 1.1.1. Infrastruktura drogowa, dofinansowanie na poziomie 75% kosztów kwalifikowanych inwestycji (25% środki własne beneficjenta)
Termin realizacji:	▪ Według „Planu realizacji i finansowania Strategii”	
Jednostka realizująca:	Ze strony Urzędu Miasta zadanie będzie realizowane przez Miejską Pracownię Urbanistyczną, Wydział Architektury, Wydział Inwestycji i Nadzoru, Wydział Gospodarki Komunalnej, Wydział Gospodarki Nieruchomościami oraz jednostkę organizacyjną gminy: Zarząd Zieleni i Cmentarzy Komunalnych	

<i>Obszar przestrzeń - zagospodarowanie przestrzenne</i>	
Cel operacyjny 2.2:	Posiadanie atrakcyjnych ofert terenów inwestycyjnych dla szeroko pojętej aktywności gospodarczej
Działanie:	Przygotowanie formalnoprawne, uzbrojenie i promocja ofert inwestycyjnych dla działalności gospodarczych (w tym przemysłu, transportu i magazynowania, handlu i napraw oraz innych usług o lokalizacji nieśródmiejskiej) w rejonie ul. Wawelskiej, na Mohylewie, terenach powojkowych oraz na obrzeżach miasta dla centrum handlowo-usługowego III poziomu (z wielkopowierzchniowym obiektem handlowym)
Opis działania:	Realizacja zadania będzie zawierać m.in. następujące elementy: - Sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego; - Ewentualny wykup terenów i sporządzenie podziałów geodezyjnych; - Rozbudowa i przebudowa układów komunikacyjnych umożliwiających lub usprawniających dojazd do oferowanych terenów i uzbrojenie tych terenów (inwestycję należy traktować priorytetowo także z uwagi na uruchomioną procedurę aplikacyjną związaną z pozyskiwaniem środków z funduszy strukturalnych dla budowy dróg na osiedlu Koszyce i uzbrojenie Koszyc w sieć wodociagową, sanitarną i deszczową); - Opracowanie i upowszechnienie materiałów promocyjnych dot. oferowanych terenów; - Sprzedaż terenów inwestorom; - Monitorowanie procesu realizacji. Zakłada się, że oferty inwestycyjne będą także tworzone wspólnie z prywatnymi właścicielami terenów.

Uzasadnienie wyboru działania:	Piła położona jest w rozwiniętej gospodarczo Wielkopolsce (woj. wielkopolskie – III w kraju PKB ogółem i na 1 mieszkańca, Poznań – PKB na 1 mieszkańca II po Warszawie), korzystnie względem metropolii i dużych miast (od Poznania – 100 km, Bydgoszczy – 92 km, Szczecina – 170 km, Warszawy – ok. 350 km, Berlina – 275 km), w węźle transportowym drogowo-kolejowo-wodnym. Stwarza to szanse dynamizacji rozwoju gospodarczego miasta, m.in. w oparciu o przemysł oraz usługi transportu, magazynowania, logistyki, handlu i inne – wykorzystujące walory położenia. Dla lokalizacji inwestycji gospodarczych niezbędne są nowe tereny. Wobec dużej konkurencji innych miast polskich i europejskich jako miejsc do inwestowania oraz znaczącego spadku inwestycji zagranicznych w Polsce w ciągu kilku ostatnich lat stało się oczywiste, że tylko dobrze przygotowane tereny (o uregulowanej sytuacji prawnej, uzbrojone) mogą przyczynić się do pozyskania zewnętrznych inwestorów, a są oni niezbędni wobec niedostatku lokalnego kapitału. Część ofert inwestycyjnych może bazować na zasobach zwolnionych przez wojsko, ale i one wymagają odpowiedniego przygotowania.	
Spodziewane efekty:	Na poziomie produktu: - Przygotowane formalnoprawnie uzbrojone tereny inwestycyjne dla działalności gospodarczych w rejonie ul. Wawelskiej, na Motylewie i tereny powojkowe, dla lokalizacji wielkopowierzchniowych obiektów handlowych (na Motylewie i skrzyżowaniu Bydgoskiej z nowo budowanym odcinkiem obwodnicy). Na poziomie rezultatu: - Lokalizacja inwestycji gospodarczych, w tym kapitału zewnętrznego; - Wyższa atrakcyjność inwestycyjna miasta – posiadanie ofert terenów dla szeroko pojętej aktywności gospodarczej. Na poziomie oddziaływania: - Wzrost popytu na działalności obsługujące nowo zlokalizowane podmioty i zakłady; - Wzrost dochodów budżetu miasta (ze sprzedaży, ew. dzierżawy nieruchomości, z podatków od nieruchomości oraz udziałów w zwiększonym PIT i CIT).	
Mierniki osiągnięcia zakładanego celu:	➤ Długość nowych ulic i elementów uzbrojenia sieciowego infrastruktury technicznej (sieci: wodociągowej, kanalizacyjnej, energetycznej, telekomunikacyjnej, gazowej, ciepłej); ➤ Powierzchnia terenów pod inwestycje; ➤ Wzrost dochodów budżetu miasta w %.	
Odbiorca końcowy:	Potencjalni inwestorzy	
Finansowanie:	Szacowane koszty: Źródło finansowania:	Według „Planu realizacji i finansowania Strategii” dla zadań: ▪ Rozbudowa, przebudowa i modernizacja układów komunikacyjnych (jezdnie, krawężniki, chodniki, parkingi, zieleń, oświetlenie, kanalizacja deszczowa) ▪ Wykup terenów i podział geodezyjny ▪ Uzbrojenie terenów Budżet gminy oraz w ramach Uzupełnienia ZPORR styczeń 2004, Priorytet III Rozwój Lokalny, Działanie 3.3. Zdegradowane obszary miejskie, poprzemysłowe i powojkowe, Poddziałanie 3.3.2. Rewitalizacja obszarów poprzemysłowych i powojkowych, dofinansowanie na poziomie 75% kosztów kwalifikowanych inwestycji (25% środki własne beneficjenta)
Termin realizacji:	▪ Według „Planu realizacji i finansowania Strategii”	

Jednostka realizująca:	Ze strony Urzędu Miasta zadanie będzie realizowane przez Miejską Pracownię Urbanistyczną, Wydział Architektury, Wydział Inwestycji i Nadzoru, Wydział Gospodarki Nieruchomościami, Wydział Promocji i Rozwoju
-------------------------------	---

<i>Obszar przestrzeń - zagospodarowanie przestrzenne</i>	
Cel operacyjny 2.3:	Posiadanie przygotowanych i uzbrojonych terenów dla budownictwa mieszkaniowego
Działanie:	Budowa ulic osiedlowych, uzbrojenie i przygotowanie terenów dla budownictwa mieszkaniowego, zwłaszcza jednorodzinne na osiedlu Koszyce (jednostka K3), na osiedlu Motylewo Wschodnie i na terenach powojennych
Opis działania:	Realizacja zadania będzie zawierać m.in. następujące elementy: - Ewentualny wykup terenów i sporządzenie podziałów geodezyjnych; - Realizacja uzbrojenia terenu w infrastrukturę techniczną (inwestycje te należy traktować priorytetowo także z uwagi na uruchomioną procedurę aplikacyjną związaną z pozyskiwaniem środków z funduszy strukturalnych na uzbrojenie Koszyc w sieć wodociagową, sanitarną i deszczową); - Budowa ulic osiedlowych; - Sprzedaż terenów inwestorom; - Monitoring procesu realizacji.

Uzasadnienie wyboru działania:	Zagęszczenie mieszkań w Pile jest stosunkowo wysokie, a w strukturze zabudowy mało jest zabudowy jednorodzinnej. Projekt ma stworzyć warunki niezbędne dla realizacji budownictwa mieszkaniowego, w tym jednorodzinne.
Spodziewane efekty:	Na poziomie produktu: - Ulice osiedlowe i przygotowane uzbrojone tereny dla budownictwa mieszkaniowego, w tym jednorodzinne. Na poziomie rezultatu: - Posiadanie ofert terenów mieszkaniowych, w tym dla budownictwa jednorodzinne. Na poziomie oddziaływania: - Zrealizowane nowe osiedla mieszkaniowe z zabudową jednorodziną; - Lepiej zaspokojone potrzeby mieszkaniowe, w tym: większa powierzchnia użytkowa mieszkań przypadająca na 1 mieszkańca, większy udział zabudowy jednorodzinnej; - Wzrost dochodów budżetu miasta.

Mierniki osiągnięcia zakładanego celu:	➤ Długość nowych ulic i elementów uzbrojenia sieciowego infrastruktury technicznej (sieci: wodociągowej, kanalizacyjnej, energetycznej, telekomunikacyjnej, gazowej, ciepłej); ➤ Powierzchnia terenów pod budownictwo mieszkaniowe, w tym jednorodzinne; ➤ Liczba oddanych do użytku mieszkań, izb i m² powierzchni użytkowej mieszkań na udostępnionych w projekcie terenach; ➤ Powierzchnia użytkowa mieszkań na 1 mieszkańca w mieście po zabudowie przygotowanych terenów; ➤ Udział % zasobów mieszkaniowych (powierzchni użytkowej) w zabudowie jednorodzinnej; ➤ Wzrost dochodów budżetu miasta w %.				
Odbiorca końcowy:	Mieszkańcy Piły, potencjalni inwestorzy				
Finansowanie:	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 30%;">Szacowane koszty:</td><td>Według „Planu realizacji i finansowania Strategii” dla zadań: ▪ Wykup terenów i podział geodezyjny ▪ Uzbrojenie terenów ▪ Budowa ulic osiedlowych </td></tr> <tr> <td>Źródło finansowania:</td><td>Budżet gminy oraz w ramach Uzupełnienie ZPORR styczeń 2004, Priorytet I Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów, Działanie 1.2. Infrastruktura ochrony środowiska, dofinansowanie na poziomie 75 % kosztów kwalifikowanych inwestycji (25% środków własnych beneficjenta)</td></tr> </table>	Szacowane koszty:	Według „Planu realizacji i finansowania Strategii” dla zadań: ▪ Wykup terenów i podział geodezyjny ▪ Uzbrojenie terenów ▪ Budowa ulic osiedlowych	Źródło finansowania:	Budżet gminy oraz w ramach Uzupełnienie ZPORR styczeń 2004, Priorytet I Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów, Działanie 1.2. Infrastruktura ochrony środowiska, dofinansowanie na poziomie 75 % kosztów kwalifikowanych inwestycji (25% środków własnych beneficjenta)
Szacowane koszty:	Według „Planu realizacji i finansowania Strategii” dla zadań: ▪ Wykup terenów i podział geodezyjny ▪ Uzbrojenie terenów ▪ Budowa ulic osiedlowych				
Źródło finansowania:	Budżet gminy oraz w ramach Uzupełnienie ZPORR styczeń 2004, Priorytet I Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów, Działanie 1.2. Infrastruktura ochrony środowiska, dofinansowanie na poziomie 75 % kosztów kwalifikowanych inwestycji (25% środków własnych beneficjenta)				
Termin realizacji:	▪ Według „Planu realizacji i finansowania Strategii”				
Jednostka realizująca:	Ze strony Urzędu Miasta zadanie będzie realizowane przez Wydział Gospodarki Nieruchomościami, Wydział Inwestycji i Nadzoru				

<i>Obszar przestrzeń - zagospodarowanie przestrzenne</i>	
Cel operacyjny 2.4:	Stworzenie warunków przestrzennych dla ukształtowania na osiedlach ośrodków usługowych II poziomu
Działanie:	Przygotowanie i promocja ofertowych terenów inwestycyjnych dla rozwoju usług II poziomu na osiedlach, w których występuje deficyt tych usług
Opis działania:	Realizacja zadania będzie zawierać m.in. następujące elementy: - Wykup i podział geodezyjny niezbędnych terenów; - Przebudowa lub rozbudowa uzbrojenia terenu i ew. układu komunikacyjnego (inwestycje należy traktować priorytetowo także z uwagi na uruchomioną procedurę aplikacyjną związaną z pozyskiwaniem środków z funduszy strukturalnych dla budowy dróg na osiedlu Koszycy oraz uzbrojenia Koszyc w sieć wodociągową, sanitarną i deszczową); - Przygotowanie i upowszechnienie materiałów promocyjnych; - Sprzedaż terenów pod realizację inwestycji w usługi II poziomu.

Uzasadnienie wyboru działania:	Rozmieszczenie usług II poziomu jest nieproporcjonalne do zaludnienia. W szczególności niedostatek usług II poziomu występuje na osiedlach: Podlasie i Koszyce, co powoduje wydłużenie dostępu do niektórych usług, brakujących na tych osiedlach. Osiedla Podlasie i Koszyce wskazuje się jako te, na których działanie będzie realizowane priorytetowo.	
Spodziewane efekty:	Na poziomie produktu: - Przygotowane formalnoprawnie uzbrojone tereny inwestycyjne dla usług II poziomu na osiedlach (Podlasie i Koszyce). Na poziomie rezultatu: - Ukształtowane ośrodki usługowe II poziomu na osiedlach: (Podlasie i Koszyce). Na poziomie oddziaływania: - Większy potencjał i bogatszy asortyment usług; - Poprawa dostępu (skrócenie czasu dojścia lub dojazdu) do usług II poziomu; - Wzrost dochodów budżetu miasta (ze sprzedaży, ewentualnie dzierżawy nieruchomości, z podatków od nieruchomości oraz udziałów w zwiększonym PIT i CIT).	
Mierniki osiągnięcia zakładanego celu:	➤ Długość nowych ulic i elementów uzbrojenia sieciowego infrastruktury technicznej (sieci: wodociągowej, kanalizacyjnej, energetycznej, telekomunikacyjnej, gazowej, ciepłej); ➤ Powierzchnia terenów pod inwestycje; ➤ Wzrost dochodów budżetu miasta w %.	
Odbiorca końcowy:	Mieszkańcy Piły	
Finansowanie:	Szacowane koszty:	Według „Planu realizacji i finansowania Strategii” dla zadań: ▪ Rozbudowa, przebudowa i modernizacja układów komunikacyjnych (jezdnie, krawężniki, chodniki, parkingi, zieleń, oświetlenie, kanalizacja deszczowa) ▪ Wykup terenów i podział geodezyjny ▪ Uzbrojenie terenów
Termin realizacji:	Źródło finansowania:	Budżet gminy
Jednostka realizująca:	▪ Według „Planu realizacji i finansowania Strategii” Ze strony Urzędu Miasta zadanie będzie realizowane przez Wydział Gospodarki Nieruchomościami, Wydział Inwestycji i Nadzoru, Wydział Promocji i Rozwoju, Miejską Pracownię Urbanistyczną, Wydział Architektury	

<i>Obszar przestrzeń - zagospodarowanie przestrzenne</i>	
Cel operacyjny 2.5:	Wzbogacenie i większa spójność systemu terenów rekreacyjnych i systemu ekologicznego miasta
Działanie:	Zagospodarowanie doliny Gwdy i Zalewu Koszyckiego oraz innych elementów wzbogacających system terenów rekreacyjnych miasta (na osiedlach, tras rowerowych i rekreacyjnych ciągów pieszych z zielenią towarzyszącą)

Opis działania:	- Zagospodarowanie odcinka doliny Gwdy zgodnie z Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego od wyspy do zakola rzeki (ul. Zielona Dolina), jako elementu krystalizującego krajobraz miasta i wzbogacającego system terenów rekreacyjnych, w tym: - realizacja zbiorników wodnych przepływowych (zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego), - realizacja samodzielnej ścieżki rowerowej wraz z obiektami mostowymi łączącej wyspę z Zalewem Koszyckim, - realizacja ciągów pieszych, - uporządkowanie i uzupełnienie zieleni. - Zagospodarowanie rekreacyjne nad Zalewem Koszyckim; - Realizacja układu tras rowerowych i rekreacyjnych ciągów pieszych z zielenią towarzyszącą łączących wewnątrz miasta z otaczającymi lasami; - Rozbudowa i modernizacja osiedlowych terenów rekreacyjnych. Należy zakładać, że realizacja celu operacyjnego może przebiegać we współpracy ze Starostwem Powiatowym w Pile według ustalonych osobno zasad.
Uzasadnienie wyboru działania:	Dolina Gwdy stanowi fragment ważnego korytarza ekologicznego, a zarazem wyrazisty akcent krajobrazowy i element krystalizujący strukturę przestrzenną miasta. Jej fragment w rejonie śródmiejskim z wyspą i bulwarami stanowi atrakcyjny teren rekreacyjny, służący też komunikacji pieszej. Zagospodarowanie kolejnego odcinka wzbogaci tereny rekreacyjne i umożliwi połączenie atrakcyjnym ciągiem pieszym i rowerowym rejonu śródmiejskiego z Zalewem Koszyckim. Zalew Koszycki jest największym zbiornikiem wodnym na terenie miasta i powinien być lepiej wykorzystany na cele rekreacyjne. Lasy otaczające miasto powinny być powiązane z wnętrzem miasta systemem ciągów pieszych i rowerowych prowadzonych w zieleni, co nada większą spójność systemowi terenów rekreacyjnych oraz systemowi ekologicznemu miasta. Niektóre osiedlowe tereny rekreacyjne są niedostatecznie zagospodarowane lub zaniedbane, w związku z czym zasadna jest ich rozbudowa lub modernizacja.
Spodziewane efekty:	Na poziomie produktu: - Zagospodarowany odcinek dol. Gwdy ze zbiornikami wodnymi, ścieżką rowerową i ciągami pieszymi, uporządkowaną i uzupełnioną zielenią; - Nowe tereny rekreacyjne nad Zalewem Koszyckim; - Nowe trasy rowerowe i ciągi piesze z zielenią towarzyszącą; - Rozbudowane i zmodernizowane osiedlowe tereny rekreacyjne. Na poziomie rezultatu: - Poprawa dostępu do miejsc rekreacji – zbliżenie do miejsc zamieszkania; - Zwiększenie różnorodności form rekreacji; - Większa spójność systemu terenów rekreacyjnych; - Większa spójność systemu ekologicznego miasta; - Wzbogacenie krajobrazu miasta. Na poziomie oddziaływania: - Wzrost liczby użytkowników terenów rekreacyjnych; - Wzrost liczby mieszkańców uprawiających rekreację czynną, w tym rowerową; - Wzrost zdrowotności mieszkańców miasta; - Poprawa wizerunku miasta, wzrost jego atrakcyjności inwestycyjnej, usługowej i turystycznej.

Mierniki osiągnięcia zakładanego celu:	➤ Powierzchnia zagospodarowanych terenów zieleni; ➤ Liczba nasadzonych drzew i krzewów; ➤ Długość zbudowanych ciągów pieszych i tras rowerowych; ➤ Liczba zrealizowanych obiektów; ➤ Liczba zrealizowanych innych urządzeń rekreacyjnych.	
Odbiorca końcowy:	Mieszkańcy Piły, turyści	
Finansowanie:	Szacowane koszty:	Według „Planu realizacji i finansowania Strategii” dla zadań: ▪ Budowa ciągów pieszych poza układem komunikacyjnym ▪ Budowa ścieżek rowerowych ▪ Urządzenie zieleni ▪ Budowa zbiorników wodnych przepływowych
	Źródło finansowania:	Budżet gminy
Termin realizacji:	▪ Według „Planu realizacji i finansowania Strategii”	
Jednostka realizująca:	Ze strony Urzędu Miasta zadanie będzie realizowane przez Miejską Pracownię Urbanistyczną, Wydział Architektury, Wydział Inwestycji i Nadzoru oraz jednostkę organizacyjną gminy: Zarząd Zieleni i Cmentarzy Komunalnych	

<i>Obszar przestrzeń – zagospodarowanie przestrzenne</i>	
Cel operacyjny 2.6:	Usprawnienie i zaktualizowanie podstaw informacyjnych prowadzenia gospodarki przestrzennej w mieście
Działanie:	Sporządzenie zaktualizowanego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Piły. Sukcesywne sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zakończenie prac nad sporządzeniem mapy numerycznej Piły i na jej bazie utworzenie systemu informacji przestrzennej (SIP). Opracowywanie innych studiów oraz planów operacyjnych dotyczących przestrzeni miasta – w miarę pojawiających się potrzeb.

Opis działania:	Sporządzenie zaktualizowanego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Piły; Sukcesywne sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego; Sporządzenie mapy numerycznej Piły i na jej bazie utworzenie systemu informacji przestrzennej (SIP), w tym: - wyznaczenie jednostki odpowiedzialnej za stworzenie SIP, - nawiązanie przez jednostkę realizującą projekt współpracy z instytucjami potencjalnymi użytkownikami SIP i opracowanie zakresu informacji oraz zasad funkcjonowania SIP - opracowanie projektu informatycznego SIP wraz z doбором parametrów sprzętu i oprogramowania - zakup sprzętu i oprogramowania - adaptacja oprogramowania dla potrzeb SIP (aplikacje) - sporządzenie mapy numerycznej Piły - digitalizacja dokumentów planistycznych (studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Piły i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) i wprowadzenie ich treści do SIP - stworzenie pozostałych warstw SIP. Ewentualnie opracowanie innych studiów i planów operacyjnych dotyczących przestrzeni miasta – w miarę pojawiających się potrzeb. Należy zakładać, że realizacja zadania związanego z opracowaniem mapy numerycznej może przebiegać we współpracy ze Starostwem Powiatowym w Pile według ustalonych osobno zasad.
Uzasadnienie wyboru działania:	Ze względu na zmianę uwarunkowań rozwojowych miasta oraz zmiany ponadlokalnych celów publicznych zachodzi potrzeba zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Piły. Zmiana uwarunkowań dotyczy udostępnienia dotychczasowych terenów wojskowych dla potrzeb rozwojowych miasta oraz potrzeby wyznaczenia terenów, na których mogą być lokalizowane wielkopowierzchniowe obiekty handlowe. Ponadlokalne cele publiczne dotyczą przebiegu drogi ekspresowej przez teren miasta i możliwości lokalizacji lotniska cywilnego (w związku z zapisami strategii rozwoju województwa wielkopolskiego). Sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w przypadkach przewidzianych ustawowo lub dla terenów określonych w ww studium jest niezbędne dla dokonywania zmian w przestrzeni, a szeregu innych przypadkach jest narzędziem pomocnym dla zapewnienia ładu przestrzennego i przeciwdziałania sytuacjom konfliktowym. Opracowywanie innych studiów i planów operacyjnych dot. przestrzeni miasta jest narzędziem ułatwiającym koordynację i równoważenie rozwoju Sporządzenie mapy numerycznej umożliwi stworzenie systemu informacji przestrzennej (SIP), który z kolei usprawni monitorowanie i ewidencjonowanie zmian w przestrzeni oraz pozyskiwanie zawsze aktualnych informacji, m. in. na potrzeby ww opracowań. Pozwoli też usprawnić ich sporządzanie poprzez zwiększenie szybkości przetwarzania informacji. Może też przyczynić się do podniesienia jakości rozwiązań poprzez możliwość szybkiego generowania i modyfikacji wielu wariantów. Wprowadzenie do SIP dokumentów planistycznych usprawni obsługę administracyjną w sferze gospodarki przestrzennej.

Spodziewane efekty:	Na poziomie produktu: - Zaktualizowane studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Piły; - Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego; - Funkcjonujący system informacji przestrzennej na bazie mapy numerycznej Piły; - Inne opracowania studialne i plany operacyjne dot. przestrzeni miasta – w miarę pojawiających się potrzeb. Na poziomie rezultatu: - Posiadanie podstaw informacyjnych i formalno-prawnych prowadzenia gospodarki przestrzennej; - Usprawnienie prac planistycznych i studialnych; - Usprawnienie obsługi administracyjnej w sferze gospodarki przestrzennej. Na poziomie oddziaływania: - Skrócenie czasu sporządzania planów, studiów i innych opracowań w sferze gospodarki przestrzennej; - Efekt promocyjny: podniesienie jakości wizerunku miasta w oczach potencjalnych inwestorów zwiększająca szanse pozyskania inwestycji zewnętrznych.
Mierniki osiągnięcia zakładanego celu:	➤ % terytorium miasta posiadających plany zagospodarowania przestrzennego; ➤ Liczba tematycznych warstw informatycznych w SIP; ➤ Liczba instytucji – użytkowników SIP.
Odbiorca końcowy:	Potencjalni inwestorzy, mieszkańcy Piły, turyści
Finansowanie:	Szacowane koszty: Według „Planu realizacji i finansowania Strategii” dla zadania: ▪ Sporządzenie mapy numerycznej oraz systemu informacji przestrzennej Źródło finansowania: Budżet gminy oraz w ramach Uzupełnienia ZPORR styczeń 2004, Priorytet I Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów, Działanie 1.5 Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego, dofinansowanie na poziomie 75% kosztów kwalifikowanych inwestycji (25% środki własne beneficjenta)
Termin realizacji: Jednostka realizująca:	▪ Według „Planu realizacji i finansowania Strategii” Ze strony Urzędu Miasta zadanie będzie realizowane przez Miejską Pracownię Urbanistyczną, Wydział Architektury, Wydział Gospodarki Nieruchomościami

Obszar ochrona środowiska

<i>Obszar przestrzeń – ochrona środowiska</i>	
Cel operacyjny 2.7:	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej

Działanie:	Likwidacja czynnych i zabezpieczenie potencjalnych ognisk zanieczyszczeń wód podziemnych i powierzchniowych. Poprawa jakości wód zbiorników zaporowych i zapobieganie eutrofizacji jezior
Opis działania:	W zakres realizacji działania będą wchodzić następujące przedsięwzięcia: - Dokończenie budowy sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej (rozdzielczo) (inwestycję należy traktować priorytetowo także z uwagi na uruchomioną procedurę aplikacyjną związaną z pozyskiwaniem środków z funduszy strukturalnych) oraz stworzenie bodźców finansowych do przyłączenia się odbiorców i likwidacji szamb – w tym analiza możliwości prawnych wydania nakazu; - Dokończenie rekultywacji gruntu skażonego ropą w rejonie lotniska, monitoring gruntu w rejonie ujęć wody i stacji paliw płynnych; - Modernizacja dostosowawcza składowiska odpadów komunalnych w Kłodzie (uszczelnienie podłoża warstwą geologiczną i folią sztuczną kwater przewidzianych do składowania, wykonanie drenażu i zbiornika wód odciekowych, dokończenie budowy ogrodzenia zewnętrznego) (inwestycję należy traktować priorytetowo także z uwagi na uruchomioną procedurę aplikacyjną związaną z pozyskiwaniem środków z funduszy strukturalnych); - Ustanowienie preferencji w odbiorze kompostu z osadów ściekowych z oczyszczalni ścieków GWDA do celów pielęgnacji (nawożenia) zieleni ulicznej i osiedlowej; Podjęcie działań zmierzających do poprawy jakości wód w zbiornikach wodnych atrakcyjnych turystycznie.
Uzasadnienie wyboru działania:	W województwie występują ubogie zasoby dobrej jakości wód podziemnych. W rejonie Piły zlokalizowane są dwa strategiczne dla województwa zbiorniki wód podziemnych wysokiej jakości, które wymagają szczególnej ochrony. Jednym z zagrożeń dla czystości wód powierzchniowych i podziemnych jest możliwość rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń pomiędzy gruntem, wodami powierzchniowymi i podziemnymi poprzez występujące w okolicy Piły okna hydrogeologiczne. Ważną przesłanką dla podjęcia przez samorząd realizacji założonego celu operacyjnego jest także konieczność ochrony zasobów wody do celów pitnych. Czyste wody powierzchniowe będą warunkiem rozwoju gospodarczego, turystyki i rekreacji.

Spodziewane efekty:	Na poziomie produktu: - Przeprowadzone inwestycje w sieć kanalizacji sanitarnej i deszczowej, rekultywację gruntu skażonego ropą w rejonie lotniska, modernizację dostosowawczą składowiska odpadów komunalnych w Kłodzie; - Ustanowione preferencje w odbiorze kompostu z osadów ściekowych; - Oczyszczone wody w zbiornikach zaporowych. Na poziomie rezultatu: - Zachowanie czystych wód powierzchniowych i podziemnych; - Zapewnienie dostaw wysokiej jakości wód podziemnych do celów socjalnych i odpowiedniej jakości wody powierzchniowej do celów działalności gospodarczej; - Zwiększenie możliwości wykorzystania wód powierzchniowych do celów gospodarczych (w tym produkcyjnych), rekreacyjnych i turystycznych, pełne dostosowanie się do obowiązujących ustaw Prawo ochrony środowiska i Prawo wodne. Na poziomie oddziaływania: - Zabezpieczenie przyszłego rozwoju miasta i regionu poprzez zachowanie zasobów wody; - Utrzymanie i rozwój koniunktury gospodarczej, turystycznej, warunków do wypoczynku i rekreacji w mieście.	
Mierniki osiągnięcia zakładanego celu:	➤ Długość sieci kanalizacyjnej; ➤ Powierzchnia zrehabilitowanego gruntu; ➤ Poprawa wartości wskaźnika BZT₅ w zbiornikach zaporowych; ➤ Poprawa jakości wód podziemnych z piezometrów kontrolnych wokół składowiska w Kłodzie.	
Odbiorca końcowy:	Mieszkańcy miasta, mieszkańcy regionu (dotyczy zaopatrzenia w wodę wysokiej jakości), przedsiębiorcy lokalni, turyści	
Finansowanie:	Szacowane koszty:	Według „Planu realizacji i finansowania Strategii” dla zadań: ▪ Kanalizacja deszczowa miasta Piły – separatory i piaskowniki ▪ Dokończenie rekultywacji gruntu w rejonie lotniska ▪ Modernizacja dostosowawcza składowiska w Kłodzie ▪ Oczyszczanie wody w zbiornikach zaporowych
	Źródło finansowania:	Budżet gminy oraz w ramach Uzupełnienia ZPORR styczeń 2004 roku, Priorytet I Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów, Działanie 1.2 Infrastruktura ochrony środowiska, dofinansowanie na poziomie 75 % kosztów kwalifikowanych inwestycji (25% środków własnych beneficjenta) w przypadku projektów generujących znaczący dochód netto, w ramach działania realizowane będą projekty infrastrukturalne o wartości od 1 mln euro do 10 mln euro (projekty o wartości przekraczającej kwotę 10 mln euro dofinansowane będą z Funduszu Spójności, infrastrukturalne projekty środowiskowe o wartości poniżej 1 mln euro realizowane będą w ramach Priorytetu III ZPORR Priorytet III Rozwój lokalny, dofinansowanie na poziomie 75% kosztów kwalifikowanych inwestycji (25% środki własne beneficjenta)

Termin realizacji:	▪ Według „Planu realizacji i finansowania Strategii”
---------------------------	--

Jednostka realizująca:	Ze strony Urzędu Miasta zadanie będzie koordynowane przez Wydział Gospodarki Komunalnej. Realizatorem zadań będą bezpośrednio gminne jednostki organizacyjne oraz gminne spółki prawa handlowego, w tym: Miejski Zakład Oczyszczania – Wysypisko, Spółka Wodno-Ściekowa „Gwda”, Miejskie Wodociągi i Kanalizacja
-------------------------------	--

<i>Obszar przestrzeń – ochrona środowiska</i>	
Cel operacyjny 2.8:	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami i eliminacja z użycia materiałów niebezpiecznych
Działanie:	Usprawnienie systemu odzysku i składowania odpadów. Eliminowanie z użycia materiałów zawierających azbest
Opis działania:	Realizacja działania będzie odbywać się poprzez podejmowanie następujących przedsięwzięć: - Inwentaryzacja i stopniowa eliminacja z użycia materiałów zawierających azbest i PCB - opracowanie metod usuwania i neutralizacji bądź utylizacji; - Utworzenie lokalnej giełdy odpadów możliwych do odzysku lub recyklingu - w celu ponownego wykorzystania oraz niemożliwych do odzysku i recyklingu – w celu bezpiecznej utylizacji lub składowania; - Stworzenie dostępnej informacji o organizacjach odzysku w Internecie. Należy zakładać, że realizacja zadania związanego z utworzeniem lokalnej giełdy odpadów może przebiegać we współpracy ze Starostwem Powiatowym w Pile według ustalonych osobno zasad.
Uzasadnienie wyboru działania:	Podejmowanie działań związanych z ciągłym udoskonalaniem systemu gospodarowania odpadami związane jest z koniecznością zapewnienia ochrony gruntu i wód przed zanieczyszczeniem oraz ochrony sanitarnej i zdrowotnej mieszkańców.
Spodziewane efekty:	Na poziomie produktu: - Wyeliminowane z użycia materiały zawierające azbest i PCB; - Utworzona giełda odpadów; - Stworzenie bazy informacji o odpadach i gospodarce odpadami na stronach internetowych; Na poziomie rezultatu: - Zmniejszenie kosztów sprzątnięcia miasta; - Mniejsze oddziaływanie na grunty i wody podziemne i powierzchniowe oraz powietrze. Na poziomie oddziaływania: - Zwiększenie walorów estetycznych, sanitarnych i zdrowotnych miasta; - Spadek liczby chorób cywilizacyjnych.
Mierniki osiągnięcia zakładanego celu:	➤ Długość wymienionych rur azbestowo cementowych w sieciach; ➤ Stosunek ilości odpadów przesegregowanych do ich ogólnej ilości; ➤ Ogólna ilość odpadów komunalnych, gospodarczych; ➤ Wskaźnik odzysku i recyklingu opakowań i odpadów opakowaniowych; ➤ Liczba podmiotów uczestnicząca rocznie w giełdzie odpadów.
Odbiorca końcowy:	Mieszkańcy miasta i okolic, przedsiębiorcy, turyści

Finansowanie:	Szacowane koszty:	Według „Planu realizacji i finansowania Strategii” dla zadań: ▪ Inwentaryzacja i eliminacja z użycia materiałów zawierających azbest i PCB ▪ Utworzenie lokalnej giełdy odpadów możliwych do odzysku i recyklingu
	Źródło finansowania:	Budżet gminy
Termin realizacji:	▪ Według „Planu realizacji i finansowania Strategii”	
Jednostka realizująca:	Ze strony Urzędu Miasta zadanie będzie koordynowane przez Wydział Gospodarki Komunalnej. Realizatorem zadań będą bezpośrednio gminne jednostki organizacyjne oraz gminne spółki prawa handlowego, w tym: Miejski Zakład Oczyszczania – Wysypisko, Altvater Piła, Miejskie Wodociągi i Kanalizacja	

<i>Obszar przestrzeń – ochrona środowiska</i>	
Cel operacyjny 2.9:	Utrzymanie i zapewnienie zgodnej z normami jakości powietrza i warunków akustycznych w mieście
Działanie:	Likwidacja i minimalizacja wpływu istniejących ognisk zanieczyszczenia powietrza. Likwidacja i minimalizacja wpływu źródeł hałasu komunikacyjnego
Opis działania:	W ramach działania przewiduje się podjęcie następujących przedsięwzięć: - Dokończenie modernizacji systemu grzewczego dla miasta likwidacja kotłowni lokalnych i zagospodarowanie terenu po kotłowniach; - Budowa tzw. cichych nawierzchni, barier przeciwhałasowych naturalnych (odpowiednia zieleń) i sztucznych (bariery pochłaniające i odbijające) przy ulicach wzmożonego ruchu samochodowego; - Dokończenie obwodnicy śródmiejskiej, ograniczenie w mieście ruchu tranzytowego i pojazdów ciężkich (inwestycję należy traktować priorytetowo także z uwagi na uruchomioną procedurę aplikacyjną związaną z pozyskiwaniem środków z funduszy strukturalnych), dokończenie budowy obwodnicy Piły (zadanie własne gminy wiąże się z modernizacją ulicy Przemysłowej, która stanowi drogę dojazdową do zmienionego przebiegu drogi krajowej nr 11 od strony Poznania); - Budowa ścieżek rowerowych i ciągów pieszych; wyznaczenie i zagospodarowanie miejsc strzeżonego parkowania dla rowerów w centrum miasta, w pobliżu gmachów użyteczności publicznej i centrach handlowych; - Opracowanie ekspertyzy mającej na celu rozwiązanie problemu nadmiernego hałasu stadionu żużlowego poprzez odpowiednie rozwiązania techniczne lub zmiana przeznaczenia stadionu; - Wprowadzenie w silnikach Diesla w taborze komunikacji miejskiej paliwa z dodatkiem biokomponentów oraz wymiana pomp paliwowo wtryskowych na pompy umożliwiające tzw. spalanie zupełne.

Uzasadnienie wyboru działania:	Warunki naturalne miasta są niekorzystne pod względem ochrony powietrza. Hałas i zanieczyszczone powietrze pogarszają warunki zdrowotne, siedliskowe, rozwoju turystycznego i rekreacji. Większość zadań podejmowanych w ramach tego działania będą wpływać jednocześnie na poprawę jakości powietrza i warunków akustycznych w mieście, dlatego zostały powiązane w jednym programie operacyjnym.	
Spodziewane efekty:	Na poziomie produktu: - Przeprowadzone inwestycje związane z systemem grzewczym dla miasta, poprawą układu komunikacyjnego; - Rozwiązany problem nadmiernego hałasu przy stadionie żużlowym; - Wprowadzony ekologiczny napęd w pojazdach komunikacji miejskiej. Na poziomie rezultatu: - Obniżenie stężenia pyłu i innych zanieczyszczeń powietrza, obniżenie poziomu hałasu w dzień i nocą, dostosowanie do norm unijnych i krajowych – ustawy Prawo ochrony środowiska. Na poziomie oddziaływania: - Poprawa warunków zdrowotnych, mieszkaniowych, warunków pracy, umożliwienie rozwoju rekreacji i turystyki.	
Mierniki osiągnięcia zakładanego celu:	➤ Wskaźnik zanieczyszczenia powietrza i poziomu hałasu w punktach nasilenia ruchu ulicznego i w pobliżu zakładów emitujących (pomiary emisji i imisji); ➤ Długość barier przeciwhałasowych; ➤ Liczba wymienionych pomp paliwowo-wtryskowych w taborze komunikacji miejskiej; ➤ Długość nowych ulic, ciągów pieszych, ścieżek rowerowych, cichych nawierzchni.	
Odbiorca końcowy:	Mieszkańcy miasta, turyści	
Finansowanie:	Szacowane koszty:	Według „Planu realizacji i finansowania Strategii” dla zadań: ▪ Dokończenie modernizacji systemu grzewczego dla miasta ▪ Budowa cichych nawierzchni i barier przeciwhałasowych ▪ Opracowanie ekspertyzy dot. rozwiązania nadmiernego hałasu stadionu żużlowego ▪ Wymiana w taborze komunikacji miejskiej pomp paliwowo-wtryskowych na pompy umożliwiające tzw. spalanie zupełne ▪ Dokończenie obwodnicy śródmiejskiej ▪ Budowa obwodnicy Piły (ul. Przemysłowa) ▪ Budowa ciągów pieszych poza układem komunikacyjnym ▪ Budowa ścieżek rowerowych

	Źródło finansowania:	Budżet gminy oraz spółki MEC, a także w ramach Uzupełnienia ZPORR styczeń 2004 roku Priorytet I Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów, Działanie 1.2 Infrastruktura ochrony środowiska, dofinansowanie na poziomie 75% kosztów kwalifikowanych inwestycji (25% środki własne beneficjenta) lub 50% w przypadku projektów generujących znaczący dochód netto, w ramach działania realizowane będą projekty infrastrukturalne o wartości od 1 mln euro do 10 mln euro (projekty o wartości przekraczającej kwotę 10 mln euro dofinansowane będą z Funduszu Spójności, infrastrukturalne projekty środowiskowe o wartości poniżej 1 mln euro realizowane będą w ramach ZPORR Priorytet III Rozwój lokalny, dofinansowanie na poziomie 75% kosztów kwalifikowanych inwestycji (25% środki własne beneficjenta)
Termin realizacji:	▪ Według „Planu realizacji i finansowania Strategii”	
Jednostka realizująca:	Ze strony Urzędu Miasta zadanie będzie realizowane przez Wydział Inwestycji i Nadzoru, Wydział Gospodarki Komunalnej. Zadania będą realizowane także przez gminne spółki prawa handlowego, w tym: Miejska Energetyka Ciepła, Miejski Zakład Komunikacji	

<i>Obszar przestrzeń – ochrona środowiska</i>	
Cel operacyjny 2.10:	Optymalne zagospodarowanie terenu z punktu widzenia ochrony środowiska
Działanie:	Kontynuowanie inwestycji związanych z urządzeniem zieleni oraz powiększenie terenu cmentarza komunalnego
Opis działania:	Na realizację działania będą składać się następujące przedsięwzięcia: - Odmłodzenie urządzonej zieleni miasta, urządzenie lub wzmocnienie istniejącej zieleni na zaniedbanych osiedlach mieszkaniowych oraz izolacyjnej – ulicznej, kontynuacja porządkowania doliny Gwdy i parku przy ul. Ceglanej; - Tworzenie projektów kompleksowego urządzenia terenów zieleni; - Odtworzenie korytarzy ekologicznych wraz z korytarzami migracji fauny; - Powiększenie cmentarza komunalnego na otaczających terenach przemysłowych.
Uzasadnienie wyboru działania:	Piła jest obszarem cennym przyrodniczo i jednocześnie bardzo wrażliwym na zanieczyszczenia środowiska z uwagi na naturalne warunki geograficzne. Urządzona zieleń miejska wpływa jednocześnie na poprawę jakości powietrza, warunków akustycznych oraz estetyki miasta. Z uwagi na stosunkowo dużą powierzchnię terenów zieleni, którymi dysponuje miasto oraz dążeniem do podniesienia atrakcyjności turystycznej, powinno ono pod względem estetyki, czyli m.in. zagospodarowania terenów zieleni, wyróżniać się wśród ośrodków miejskich.

Spodziewane efekty:	Na poziomie produktu: - Większy obszar z urządzoną zielenią; - Projekty kompleksowego urządzenia terenów zieleni. Na poziomie rezultatu: - Uzyskanie miasta przyjaznego mieszkańcom, czystego, estetycznego, zielonego, o zdrowym klimacie, dogodnego do rozwoju szkolnictwa i turystyki, promocja miasta, klarowne długookresowe zasady inwestowania i zagospodarowania terenu. Na poziomie oddziaływania: - Zdrowsze społeczeństwo, zapewnienie zrównoważonego rozwoju gospodarczego (ilość w połączeniu z jakością), dobry klimat dla inwestycji i turystyki.	
Mierniki osiągnięcia zakładanego celu:	➤ Powierzchnia nowych terenów zieleni; ➤ Procentowy udział terenów zieleni w powierzchni ogólnej; ➤ Wzrost powierzchni cmentarza komunalnego.	
Odbiorca końcowy:	Mieszkańcy miasta, turyści, przedsiębiorcy, uczniowie i studenci	
Finansowanie:	Szacowane koszty: Źródło finansowania:	Według „Planu realizacji i finansowania Strategii” dla zadań: ▪ Urządzenie zieleni ▪ Powiększenie cmentarza komunalnego Budżet gminy
Termin realizacji:	▪ Według „Planu realizacji i finansowania Strategii”	
Jednostka realizująca:	Ze strony Urzędu Miasta zadanie będzie realizowane przez Wydział Inwestycji i Nadzoru, Miejską Pracownię Urbanistyczną, Wydział Architektury, Wydział Gospodarki Komunalnej. Zadania będą realizowane także przez gminne jednostki organizacyjne, w tym: Zarząd Zieleni i Cmentarzy Komunalnych	

<i>Obszar przestrzeń – ochrona środowiska</i>	
Cel operacyjny 2.11:	Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców i przedsiębiorców, stworzenie lobby ekologicznego
Działanie:	Stworzenie systemu działań zmierzającego do upowszechniania wiedzy na temat ochrony środowiska i kreowania postaw proekologicznych poprzez pozyskiwanie i zamieszczanie na stronach internetowych informacji z zakresu ochrony środowiska, tworzenie zachęt dla przedsiębiorców do korzystania z proekologicznych technologii poprzez organizowanie konkursów pod patronatem Prezydenta Miasta wyłaniających najlepsze przedsiębiorstwa pod względem wywiązywania się z obowiązków ochrony środowiska, prowadzenie akcji i kampanii promujących proekologiczne zachowania

Opis działania:	W zakres realizacji działania będą wchodzić następujące elementy: - Utworzenie bazy numerycznej GIS (systemu informacji geograficznej) i na jego podstawie mapy ekologicznej miasta; - Stworzenie miejskiej strony internetowej poświęconej lokalnym problemom ochrony środowiska i wiedzy dot. ochrony, planów zagospodarowania terenu, czystych technologii, prawa, procedur administracyjnych, funduszy i zamierzonych działań lokalnych; - Stworzenie systemu preferencji dla przedsiębiorców stosujących czyste technologie poprzez wprowadzenie zachęt prestiżowych – przeprowadzanie co dwa lata konkursów pod patronatem Prezydenta Miasta, wyłaniających najlepsze przedsiębiorstwa pod względem wywiązywania się z obowiązków ochrony środowiska oraz promocja marketingowa; - Wprowadzenie drogą internetową bezpłatnych porad w wywiązywaniu się z obowiązków ochrony środowiska; - Propagowanie przez lokalne media, w szkołach i ośrodkach kultury, sportowych i turystycznych, zachowań proekologicznych poprzez wyznaczenie w okresie wiosennym i letnim „Dnia bez samochodu”, wspieranie organizacyjne i finansowe okresowych akcji prośrodowiskowych (np. „Zdrowi – na rowerze”, „Na zakupy - z płócienną torbą i butelką na wymianę”, „Indywidualne spalanie śmieci przyczyną utraty zdrowia” itp.) - Organizowanie imprez artystycznych, festynów, happeningów ulicznych i wystaw mających na celu uświadomienie ekologiczne. Realizacja zadania powinna przebiegać we współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie promocji zachowań proekologicznych oraz innymi podmiotami działającymi na rzecz ochrony środowiska (w tym Starostwo Powiatowe w Pile) w zakresie pozyskiwania informacji na temat ochrony środowiska.
Uzasadnienie wyboru działania:	Zasady zrównoważonego rozwoju zobowiązują samorząd m.in. do tego, aby rozwijanie jednej ze sfer funkcjonowania gminy przebiegało w sposób niezagrażający prawidłowemu rozwojowi innej. Im większego wzrostu gospodarczego oczekuje samorząd, tym większych starań powinien dokładać do zadań związanych z ochroną środowiska. Poza typowymi inwestycjami w technologie i infrastrukturę służące eliminowaniu i eksploatacji zanieczyszczeń należy podejmować zadania, których celem będzie podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców, w tym przedsiębiorców. Działania te powinny opierać się przede wszystkim na upowszechnianiu wiedzy na temat ochrony środowiska, popularyzowaniu zachowań proekologicznych, tworzenia zachęt prestiżowych do wywiązywania się z obowiązków ochrony środowiska. Działania tego typu będą bezpośrednio przekładać się na poprawę stanu środowiska, ale także dodatkowo stworzą przyjazny klimat dla inwestowania i zamieszkania w mieście.

Spodziewane efekty:	Na poziomie produktu: - Powstanie lokalnej bazy informacji o środowisku, mechanizmów opłacalności i promowania proekologicznych działań, materialnych i prestiżowych podstaw do rozwoju zrównoważonego. Na poziomie rezultatu: - Wzrost świadomości i edukacji mieszkańców; - Łatwy dostęp do informacji, stworzenie silnego lobby proekologicznego wśród mieszkańców i przedsiębiorców; - Zapobieganie możliwym do uniknięcia negatywnym skutkom inwestycji. Na poziomie oddziaływania: - Poprawa ekologicznego, turystycznego i rekreacyjnego wizerunku miasta, warunków zdrowotnych; - Przyciągnięcie inwestorów, pobudzenie koniunktury gospodarczej, rozwój turystyki; - Spadek zachorowań; - Inwestycje oparte na czystych technologiach; - Wzrost konkurencyjności miasta w regionie.
Mierniki osiągnięcia zakładanego celu: Odbiorca końcowy: Finansowanie:	➤ Liczba osób zaangażowanych w realizowane projekty edukacyjne; ➤ Liczba przeprowadzonych akcji (projektów) w ramach programu; ➤ Liczba tematycznych warstw informatycznych w GIS ➤ Liczba instytucji - użytkowników GIS. Przedsiębiorcy, potencjalni inwestorzy, mieszkańcy miasta, uczniowie, turyści Szacowane koszty: Według „Planu realizacji i finansowania Strategii” dla zadań: ▪ Sporządzenie mapy numerycznej oraz systemu informacji przestrzennej ▪ Zorganizowanie konkursu w zakresie ochrony środowiska dla lokalnych przedsiębiorców Źródło finansowania: Budżet gminy, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska Termin realizacji: ▪ Według „Planu realizacji i finansowania Strategii” Jednostka realizująca: Ze strony Urzędu Miasta zadanie będzie realizowane przez Wydział Promocji i Rozwoju, Wydział Gospodarki Komunalnej, Wydział Gospodarki Nieruchomościami oraz jednostkę organizacyjną gminy: Zarząd Zieleni i Cmentarzy Komunalnych

Obszar mieszkalnictwo

<i>Obszar przestrzeń - mieszkalnictwo</i>	
Cel operacyjny 2.12:	Integracja działań zawiązanych z obsługą inwestora z branży budowlanej
Działanie:	Opracowanie i aktualizacja bazy informacji na temat lokalnie działających firm zajmujących się: projektowaniem, nadzorowaniem, prowadzeniem robót budowlano-remontowych oraz zajmujących się administrowaniem budynkami

Opis działania:	Realizacja działania będzie odbywać się w ramach programu operacyjnego – „Stworzenie kompleksowego systemu informacji gospodarczej o Pile”, według sekwencji działań zapisanych w powyższym programie. Dodatkowo zakłada się podjęcie zadania - stworzenie i aktualizacja ewidencji lokalnie działających firm zajmujących się: projektowaniem, nadzorowaniem, prowadzeniem robót budowlano-remontowych oraz zajmujących się administrowaniem budynkami.	
Uzasadnienie wyboru działania:	Opracowanie i bieżąca aktualizacja bazy informacji sprzyjać będzie tworzeniu przyjaznego wizerunku administracji lokalnej oraz zapewni możliwość pozyskania potrzebnych informacji w jednym miejscu. Baza informacji na temat lokalnie działających firm zajmujących się projektowaniem, nadzorowaniem, prowadzeniem robót budowlano-remontowych oraz zajmujących się administrowaniem budynkami powstanie jako uzupełnienie programu operacyjnego w obszarze Przedsiębiorczość - Stworzenie kompleksowego systemu informacji gospodarczej o Pile. Jej zadaniem będzie przede wszystkim ułatwienie w kojarzeniu firm zajmujących się budownictwem szczególnie mieszkaniowym, ale także zwiększenie dostępności informacji na temat firm budowlanych, projektowych, itp. dla odbiorców tych usług.	
Spodziewane efekty:	Na poziomie produktu: - Powstanie pełnej i okresowo aktualizowanej bazy informacji o działających na terenie miasta firm zajmujących się budownictwem mieszkaniowym. Na poziomie rezultatu: - Likwidacja barier dostępu do efektywnego systemu informacji; - Zwiększenie skuteczności (efektywności) przygotowywania projektów inwestycyjnych ich realizacji oraz eksploatacji (użytkowania). Na poziomie oddziaływania: - Rozwój mieszkalnictwa na terenie Piły; - Wzrost gospodarczy i rozwój społeczny miasta.	
Mierniki osiągnięcia zakładanego celu:	➤ Liczba firm zajmujących się budownictwem zarejestrowanych w bazie; ➤ Liczba klientów korzystających z bazy informacji.	
Odbiorca końcowy:	Lokalne firmy zajmujące się budownictwem mieszkaniowym oraz właściciele użytkujący nieruchomości, mieszkańcy miasta	
Finansowanie:	Szacowane koszty: Źródło finansowania:	Według „Planu realizacji i finansowania Strategii” dla zadania: ▪ Opracowanie i wdrożenie systemu informacji gospodarczej Budżet gminy
Termin realizacji:	▪ Według „Planu realizacji i finansowania Strategii”	
Jednostka realizująca:	Ze strony Urzędu Miasta zadanie będzie realizowane przez Wydział Promocji i Rozwoju	

<i>Obszar przestrzeń - mieszkalnictwo</i>	
Cel operacyjny 2.13:	Wspieranie prac remontowych (w tym termomodernizacji) własnych zasobów komunalnych oraz stworzenie systemu zachęt dla właścicieli do prowadzenia remontów budynków zgodnie z polityką przestrzenną miasta
Działanie:	Wykorzystanie instytucjonalnego systemu wsparcia dla przedsięwzięć prac remontowych polegających na termomodernizacji obiektów oraz rewitalizacji obszarów miejskich, w tym powojaskowych, przemysłowych i centrum
Opis działania:	W realizacji tego zadania kluczowe znaczenie ma koordynacja wysiłków różnych form własności w tym kojarzenie interesu publicznego i prywatnego. Gmina zapewnia partycypację społeczną poprzez pośrednie i bezpośrednie informowanie społeczności jako jeden z niezbędnych warunków sukcesu tego programu (opracowywanie projektów, organizowanie procesów inwestycyjnych). Niezbędnym elementem działania będzie opracowanie programu rewitalizacji obszarów miejskich dla Piły. Zakłada się, że w tym celu zostanie powołana Rada ds. prac remontowych i rewitalizacji.
Uzasadnienie wyboru działania:	Wysoki stopień dekapitalizacji starej zabudowy jak również wysoki stopień zużycia technicznego prywatnej substancji mieszkaniowej (w zasobach komunalnych) uzasadnia potrzebę tworzenia warunków instytucjonalnych wsparcia prac remontowych np. termomodernizacyjnych w oparciu o programy rewitalizacji obszarów miejskich. Programy rewitalizacji obszarów miejskich opracowywane będą w oparciu o ustawę o rewitalizacji obszarów miejskich (obecnie jest przygotowywany projekt tej ustawy). Projekt zakłada zorganizowanie kompleksowych interwencji prowadzonych na obszarach miasta, gdyż indywidualne inicjatywy inwestorskie są z reguły mało skuteczne i nieopłacalne. Ustawa przewiduje szereg specjalnych regulacji prawnych i instrumentów finansowych dla obszarów rewitalizowanych w tym przewiduje zasadę zrównoważonego interesu publicznego i prywatnego.
Spodziewane efekty:	Na poziomie produktu: - Przeprowadzone prace remontowe i termomodernizacyjne obiektów budowlanych zgodnie z polityką przestrzenną miasta (rewitalizacją obszarów miejskich); - Powstanie programów rewitalizacji obszarów miejskich, na podstawie których opracowywane będą projekty prac remontowych. Na poziomie rezultatu: - Zrównoważenie interesu publicznego i prywatnego (partycypacja społeczna) przy wysokim stopniu dekapitalizacji starej zabudowy i infrastruktury technicznej; - Poprawa estetyki miasta. Na poziomie oddziaływania: - Uregulowanie stanu własnościowego zabudowanych obszarów miejskich oraz ułatwienie rozwoju budownictwa mieszkaniowego w tym budownictwa społecznego i socjalnego.
Mierniki osiągnięcia zakładanego celu:	➤ Liczba otrzymanych pozwoleń lub zgłoszeń na prowadzenie prac remontowych; ➤ Liczba obiektów poddanych rewitalizacji w ramach programu.

Odbiorca końcowy:	Odbiorcą końcowym będą organizacje i instytucje zajmujące się utrzymaniem zasobów budownictwa mieszkaniowego.
--------------------------	---

Finansowanie:	Szacowane koszty:	Według „Planu realizacji i finansowania Strategii” dla zadań: ▪ Opracowanie programu rewitalizacji obszarów miejskich ▪ Remonty i modernizacje lokali będących w zasobach komunalnych
	Źródło finansowania:	Budżet gminy; zadania będą również finansowane z wielu źródeł zewnętrznych i lokalnych uwzględniając realia budżetowe państwa i samorządów przyjmując za zasadę wspólną odpowiedzialność oraz wspólny udział finansowy sektora publicznego i prywatnych inwestorów. Rewitalizacja obszarów miejskich może być finansowana w ramach ZPORR, Priorytet III Rozwój lokalny, Działanie 3.3 Zdegradowane obszary miejskie, przemysłowe i powojenne, Działanie 3.3.1 Rewitalizacja obszarów miejskich, dofinansowanie na poziomie 75% kosztów kwalifikowanych inwestycji (25% środki własne beneficjenta)
Termin realizacji:	▪ Według „Planu realizacji i finansowania Strategii”	
Jednostka realizująca:	Zadanie będzie realizowane przez gminną jednostkę organizacyjną - Miejski Zakład Gospodarki Mieszkaniowej oraz Koordynatora ds. prac remontowych i rewitalizacji powołanego przez Prezydenta Radę ds. prac remontowych i rewitalizacji powoływaną przez Radę Miasta Piłskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego (udział w realizacji zadania będą miały także piłskie spółdzielnie mieszkaniowe)	

Obszar przestrzeń – mieszkalnictwo	
Cel operacyjny 2.14:	Poprawa warunków mieszkaniowych ubogich i średniozamożnych gospodarstw domowych
Działanie:	Realizacja budownictwa mieszkaniowego czynszowego, wspieranie rozwoju TBS i innych podmiotów realizujących budownictwo społeczne
Opis działania:	- Wytypowanie lokalizacji budynków realizowanych w ramach TBS (w ramach projektów związanych z rewitalizacją obszarów powojennych zakłada się przeprowadzenie adaptacji budynków pokoszarowych na mieszkania PTBS, inwestycje te należy traktować priorytetowo także z uwagi na uruchomioną procedurę aplikacyjną związaną z pozyskiwaniem środków z funduszy strukturalnych); - Wspieranie finansowe i organizacyjne budownictwa mieszkaniowego realizowanego w ramach TBS. Wsparcie powstawania sektora mieszkań czynszowych będzie wymagało od samorządu gminnego współpracy z ewentualnymi inwestorami. Współpraca będzie zobowiązywać samorząd w szczególności do określania lokalizacji nowych inwestycji.

Uzasadnienie wyboru działania:	Część rodzin, mieszkańców Piły nie ma samodzielnego mieszkania. Dla niektórych gospodarstw domowych szansą na poprawę warunków mieszkaniowych jest funkcjonujące w Pile TBS oraz spółdzielnie korzystające z kredytów Banku Gospodarstwa Krajowego na budowę mieszkań czynszowych. Istotą działania jest także przyrost liczby mieszkań na wynajem dla ludzi o ustabilizowanych dochodach (tzw. grupa średnia) oraz mieszkań czynszowych dla ludzi podążających za pracą (wykorzystanie lokalnych pracodawców).	
Spodziewane efekty:	Na poziomie produktu: - Wybudowane mieszkania w ramach TBS; - Powstanie sektora mieszkań na wynajem oraz mieszkań czynszowych dla ludzi podążających za pracą. Na poziomie rezultatu: - Umożliwienie poprawy warunków mieszkaniowych gospodarstw domowym niezamożnym i średniozamożnym; - Umożliwienie rozbiórki budynków komunalnych substandardowych, grożących katastrofą, o nieopłacalnym remoncie; - Stworzenie rezerw mieszkań rotacyjnych na wypadek zdarzeń losowych. Na poziomie oddziaływania: - Lepiej zaspokojone potrzeby mieszkaniowe gospodarstw domowych niezamożnych i średniozamożnych, w tym: wyższa samodzielność zamieszkiwania, większa powierzchnia użytkowa mieszkań przypadająca na 1 mieszkańca.	
Mierniki osiągnięcia zakładanego celu:	➤ Liczba mieszkań, izb i powierzchnia użytkowa mieszkań na jednego mieszkańca; ➤ Liczba oddanych do użytku mieszkań, izb i powierzchni mieszkalnej.	
Odbiorca końcowy:	Mieszkańcy Piły, ludność napływowa	
Finansowanie:	Szacowane koszty:	Według „Planu realizacji i finansowania Strategii” dla zadania: ▪ Wsparcie finansowe rozwoju budownictwa mieszkaniowego realizowanego w ramach TBS
	Źródło finansowania:	Budżet gminy, środki PTBS i MZGM
Termin realizacji:	▪ Według „Planu realizacji i finansowania Strategii”	
Jednostka realizująca:	Zadanie będzie realizowane przez gminną spółkę prawa handlowego - Piłskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego oraz jednostkę organizacyjną Miejski Zakład Gospodarki Mieszkaniowej, pełnomocnik ds. rewitalizacji	

7.3. Obszar Społeczność

Cele szczegółowe

- Poprawa dostępności do informacji o organizacjach pozarządowych działających na terenie miasta
- Zapewnienie mieszkańcom miasta najlepszych warunków do rozwoju poprzez doskonalenie gminnej bazy oświatowej
- Poprawa dostępności do usług związanych z pomocą społeczną
- Zapewnienie mieszkańcom miasta poczucia bezpieczeństwa
- Tworzenie warunków do rozwoju usług internetowych

Cele operacyjne

(3.1) Upowszechnienie bazy informacji o organizacjach pozarządowych oraz tworzenie warunków do rozwoju tych organizacji

(3.2) Poprawa infrastruktury edukacyjnej w Pile

(3.3) Poprawa dostępności i jakości usług środowiskowych i instytucjonalnych dla osób starszych, niepełnosprawnych i ich rodzin

(3.4) Stworzenie lokalnego systemu pomocy społecznej dla osób i rodzin zagrożonych marginalizacją

(3.5) Kontynuacja i rozwój programów związanych z poprawą bezpieczeństwa publicznego na terenie miasta współtworzonych przez Urząd Miasta, Komendę Powiatową Policji i Straż Miejską

(3.6) Poprawa dostępności do Internetu na terenie miasta

<i>Obszar społeczność</i>	
Cel operacyjny 3.1:	Upowszechnienie bazy informacji o organizacjach pozarządowych oraz tworzenie warunków do rozwoju tych organizacji
Działanie:	Opracowanie i wdrożenie bazy zawierającej kompleksową informację o funkcjonujących na terenie Piły organizacjach pozarządowych. Baza powinna w szczególności zawierać: ➤ Nazwę organizacji i dane teleadresowe; ➤ Godziny otwarcia biura; ➤ Statutowe cele; ➤ Opis działalności. Realizacja rocznych planów współpracy z organizacjami pozarządowymi
Opis działania:	Należy zakładać, że aktualizacją bazy informacji o organizacjach pozarządowych w Pile oraz wdrożeniem (upowszechnieniem) bazy w system internetowej informacji o mieście będzie zajmować się Wydział Promocji i Rozwoju Urzędu Miasta Piły. Wdrożenie bazy informacji o organizacjach pozarządowych odbędzie się poprzez rozbudowę istniejącej strony internetowej Miasta Piły. Należy zakładać, że realizacja celu operacyjnego może przebiegać we współpracy ze Starostwem Powiatowym w Pile według ustalonych osobno zasad.

Uzasadnienie wyboru działań:	Organizacje pozarządowe (fundacje, stowarzyszenia, związki, kluby, itd.) zaliczane do trzeciego sektora od początku lat 90-tych bardzo intensywnie rozwijały się w Polsce. Obecnie obejmują swoją działalnością niemal każdą dziedzinę życia społecznego i gospodarczego. Coraz częściej organizacjom pozarządowym przekazywane są zadania administracji publicznej. Istnieje jednak duża dysproporcja między zakresem podejmowanych działań przez tego typu organizacje a dostępnością informacji na ich temat. Baza informacji zawierająca listę organizacji pozarządowych działających na terenie miasta została opracowana przez funkcjonujące Forum Inicjatyw Pozarządowych. Została opracowana kompleksowo, z uwzględnieniem najważniejszych informacji dotyczących organizacji pozarządowych. Problemem pozostaje jednak jej dostępność dla mieszkańców Piły niezrzeszonych w żadnej z funkcjonujących organizacji pozarządowych, którzy mogą być bezpośrednimi odbiorcami działalności i inicjatyw podejmowanych przez te organizacje. Korzystając z dorobku FIP w Pile, samorząd powinien dążyć do jak najszerzego upowszechnienia przedmiotowej bazy informacji. Należy także podkreślić, że pośrednio obowiązek upowszechnienia tego typu bazy informacji narzuciła na siebie Gmina w ramach uchwały Rady Miasta Piły z dnia 27 stycznia 2004 roku „w sprawie programu współpracy samorządu Gminy Piła z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, a także określenia kierunków działań Prezydenta w zakresie tej współpracy w 2004r.” Istnienie bazy informacji o organizacjach pozarządowych w Pile ułatwi znacznie mieszkańcom dostęp do tych instytucji, ale z pewnością wpłynie także pozytywnie na rozwój trzeciego sektora w mieście, który jest podstawą do pełnego rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.
Spodziewane efekty:	Na poziomie produktu: - Udostępnienie (przynajmniej na stronach internetowych) kompleksowej bazy informacji o organizacjach pozarządowych w Pile. Na poziomie rezultatu: - Ułatwienie mieszkańcom dostępu do organizacji pozarządowych w Pile oraz wiedzy na temat trzeciego sektora; - Wzrost liczby osób korzystających z usług świadczonych przez organizacje pozarządowe; - Wzrost liczby organizacji pozarządowych mających własną siedzibę oraz wzrost liczby usług świadczonych przez organizacje pozarządowe. Na poziomie oddziaływania: - Rozwój trzeciego sektora w Pile, i za tym idący rozwój społeczeństwa obywatelskiego w mieście.
Mierniki osiągnięcia zakładanego celu: Odbiorca końcowy:	➤ Liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych w bazie; ➤ Liczba odwiedzin strony internetowej zawierającej bazę informacji o organizacjach pozarządowych w Pile. Mieszkańcy Piły oraz organizacje pozarządowe działające na terenie miasta

Finansowanie:	Szacowane koszty:	Bieżąca aktualizacja bazy na stronach internetowych
	Źródło finansowania:	Budżet gminy

Termin realizacji:	Działanie ciągłe
Jednostka realizująca:	Ze strony Urzędu Miasta zadanie będzie realizowane przez Wydział Promocji i Rozwoju

<i>Obszar społeczność</i>	
Cel operacyjny 3.2:	Poprawa infrastruktury edukacyjnej w Pile
Działanie:	Modernizacja budynków szkolnych i przedszkolnych, w tym obiektów sportowych oraz doposażanie szkół w pomoce naukowe.
Opis działania:	Bieżące remonty są odzwierciedleniem potrzeb wynikających z przeprowadzanych corocznie przeglądów technicznych budynków. Inwestycje ciągłe w ramach działania odnoszą się przede wszystkim do bieżących remontów i modernizacji obiektów szkolnych i budynków przedszkolnych oraz doposażania placówek w nowoczesne pomoce naukowe. Wyodrębnienia wymagają inwestycje związane m.in. z budową lub modernizacją sal gimnastycznych przy następujących placówkach: • Szkoła Podstawowa nr 5, • Zespół Szkół nr 3, • Gimnazjum nr 4, • Gimnazjum nr 5, • Szkoła Podstawowa nr 7. Przeprowadzając remonty i modernizacje bazy edukacyjnej należy równocześnie podejmować działania zmierzające do oddzielenia szkół podstawowych od gimnazjów, które funkcjonują w ramach zespołów szkół.
Uzasadnienie wyboru działania:	Poprawne funkcjonowanie systemu edukacji warunkowane jest m.in. posiadaniem nowoczesnej bazy edukacyjnej oraz wyposażenie placówek szkolnych w pomoce. Infrastruktura edukacyjna pozostająca w zarządzie Gminy wymaga znacznych nakładów finansowych. W obecnej chwili w wielu szkołach i przedszkolach Gminy Piła brakuje właściwego wyposażenia, wiele budynków wymaga remontów i modernizacji. Konieczne do dokonania nakłady finansowe znacznie przekraczają możliwości Gminy Piła co do sfinansowania tych inwestycji. Konkretnie projekty mogą uzyskać dofinansowanie w ramach ZPORR jednak wymagają one zaangażowania zarówno finansowego, jak i merytorycznego w opracowanie projektów składanych w ramach programów.
Spodziewane efekty:	Na poziomie produktu: - Zmodernizowane i wyremontowane budynki szkolne i przedszkolne; - Nowe wyposażenie w szkołach; - Wyremontowane obiekty sportowe przy szkołach. Na poziomie rezultatu: - Lepsza jakość wyposażenia budynków szkolnych i przedszkolnych; - Wzrost bezpieczeństwa w poszczególnych placówkach. Na poziomie oddziaływania: - Poprawa warunków nauczania na poziomie przedszkoli, szkół podstawowych oraz gimnazjów w Pile.
Mierniki osiągnięcia zakładanego celu:	➤ Liczba wyremontowanych obiektów szkolnych; ➤ Liczba wyremontowanych obiektów sportowych przy szkołach; ➤ Nowo wybudowane obiekty sportowe; ➤ Liczba nowego wyposażenia w szkołach.

Odbiorca końcowy:	Uczniowie przedszkoli, szkół podstawowych oraz gimnazjalnych	
Finansowanie:	Szacowane koszty:	Według „Planu realizacji i finansowania Strategii” dla zadań: ▪ Remonty i modernizacje obiektów szkolnych i przedszkolnych ▪ Budowa i modernizacja sal gimnastycznych ▪ Dopuszanie szkół w pomoce naukowe
	Źródło finansowania:	Budżet gminy oraz w ramach ZPORR Priorytet III Rozwój lokalny, Działanie 5 Lokalna Infrastruktura Społeczna, dofinansowanie na poziomie 75% kosztów kwalifikowanych inwestycji (25% środki własne beneficjenta)
Termin realizacji:	▪ Według „Planu realizacji i finansowania Strategii”	
Jednostka realizująca:	Ze strony Urzędu Miasta zadanie będzie realizowane przez Wydział Oświaty	

<i>Obszar społeczność</i>	
Cel operacyjny 3.3:	Poprawa dostępności i jakości usług środowiskowych i instytucjonalnych dla osób starszych, niepełnosprawnych i ich rodzin
Działanie:	Stworzenie podstaw i warunków do organizowania nowych i rozwoju już istniejących usług o charakterze środowiskowym, a także instytucjonalnym skierowanych do osób starszych, niepełnosprawnych i ich rodzin poprzez realizację usług świadczonych w miejscu zamieszkania osoby starszej i niepełnosprawnej, modernizację i poszerzenie oferty istniejących placówek działających w tym obszarze (Dzienny Dom Pomocy) oraz wsparcie utworzenia kolejnego Dziennego Domu Pomocy i nowych placówek m.in.: Rodzinnego Domu Pomocy, Zakładu Aktywizacji Zawodowej i kompleksu mieszkań chronionych.

Opis działania:	W zakresie utworzenia nowego i modernizacji funkcjonującego Dziennego Domu Pomocy przewiduje się podjęcie następujących działań: ➤ Opracowanie planu inwestycyjnego w zakresie budowy i modernizacji dziennych domów pomocy, ➤ Zaplanowanie bazy lokalowej nowej placówki, ➤ Utworzenie placówki DDP lub udostępnienie do komercyjnej działalności, ➤ Modernizacja i niezbędny remont istniejącego DDP: modernizacja obejmować będzie przystosowanie DDP do potrzeb osób niepełnosprawnych, remont budynku i przebudowę wewnątrz, a także wymianę starego sprzętu rehabilitacyjnego i zakup nowego. W zakresie wsparcia powstawania Rodzinnych Domów Pomocy Społecznej przewiduje się, że gmina będzie zaangażowana w działania na rzecz powstania tego typu placówek, w tym w promocję tworzenia RDPS. Należy zakładać, że realizacja zadania związanego ze wsparciem powstawania Rodzinnych Domów Pomocy Społecznej może przebiegać we współpracy ze Starostwem Powiatowym w Pile według ustalonych osobno zasad. Działanie związane z utworzeniem kompleksu mieszkań chronionych polega na wygospodarowaniu kilkunastu mieszkań zlokalizowanych na parterze nowo powstałego bloku mieszkalnego (np. przy TBS) i umieszczeniu tam grupy osób starszych. W sąsiedztwie mieszkań zlokalizowana będzie dyżurka dla opiekunów społecznych. Osoby, które wyrażą chęć zamieszkania w kompleksie będą wyprzedawać swoje dotychczasowe mieszkania i przenosić się do mieszkań chronionych. Rozwiązanie takie zapewni im możliwość skorzystania w dowolnej chwili z pomocy opiekuna społecznego. Mieszkania dostosowane będą do potrzeb osób niepełnosprawnych. W ramach realizacji działania niezbędne będzie podjęcie następujących działań: ➤ Opracowanie koncepcji działania kompleksu mieszkań chronionych, ➤ Wykupienie mieszkań od osób starszych i niepełnosprawnych, ➤ Zaplanowanie lokalizacji kompleksu mieszkań chronionych (np. przy TBS) ➤ Utworzenie kompleksu mieszkań chronionych (dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych). ➤ Zorganizowanie przeprowadzki osób, które zamieszkają w kompleksie, ➤ Zapewnienie mieszkańcom opieki ze strony opiekunów społecznych (całodobowa dyżurka). Proces tworzenia Zakładu Aktywizacji Zawodowej w Pile został już uruchomiony. Gmina wnosi do tego przedsięwzięcia budynek, w którym zostanie zorganizowany ZAZ. Przewiduje się, że będzie w nim zatrudnionych około 50 (docelowo 70) osób niepełnosprawnych oraz 19 (docelowo) 25 osób pełnosprawnych personelu. Działalność Zakładu będzie oparta na produkcji proekologicznych opakowań oraz usługach w zakresie utrzymania zieleni. Główne inwestycje, które muszą być przeprowadzone w ramach zadania dotyczą modernizacji budynku oraz zakupu maszyn i urządzeń produkcyjnych. Zadania będzie finansowane ze środków PFRON.
------------------------	--

Uzasadnienie wyboru działania:	Wzrasta odsetek osób starszych i niepełnosprawnych, a tym samym zwiększa się zapotrzebowanie na skierowane do nich usługi. Te grupy osób napotykają na wiele problemów życiowych, których nie są w stanie pokonać samodzielnie jak: izolacja społeczna, niezrozumienie oraz brak możliwości samodzielnego funkcjonowania w życiu codziennym. W związku z powyższym konieczne jest poprawienie jakości i poszerzenie oferty usług skierowanych do tych grup społecznych, gdyż poziom usług socjalnych oferowanych osobom starszym i niepełnosprawnym jest wciąż niewystarczający. Z tego względu konieczne jest podjęcie działań zmierzających do powołania nowych placówek jak Dzienny Dom Pomocy, Rodzinny Dom Pomocy czy kompleks mieszkań chronionych, a także poprawy jakości oferty proponowanej przez placówki już istniejące, których zadaniem byłoby zapewnienie wsparcia, aktywizacja społeczna, umożliwienie życia w grupie, realizowanie potrzeb kulturalnych, rekreacyjnych, towarzyskich, a także opieka w zakresie godzinowym lub całodobowym. Niektóre przedsięwzięcia realizowane byłyby we współpracy ze Starostwem Powiatowym, szczególnie w zakresie finansowania.	
Spodziewane efekty:	Na poziomie produktu: - Powstanie Rodzinnych Domów Pomocy Społecznej, Dziennego Domu Pomocy, kompleksu mieszkań chronionych, Zakładu Aktywizacji Zawodowej; - Przeprowadzona modernizacja i remonty w istniejącej placówce (Dzienny Dom Pomocy). Na poziomie rezultatu: - Aktywizacja i integracja społeczna grupy osób korzystającej z usług placówek; - Poprawa dostępności do usług w dziedzinie pomocy społecznej. Na poziomie oddziaływania: - Wzrost świadomości społecznej na temat potrzeby aktywizowania grupy osób upośledzonych; Poprawa warunków bytowych mieszkańców Piły (szczególnie osób starszych i niepełnosprawnych oraz ich rodzin.	
Mierniki osiągnięcia zakładanego celu:	➤ Liczba powstałych i poddanych modernizacji oraz remontom placówek pomocy społecznej; ➤ Liczba osób korzystających z usług placówek (także mieszkań chronionych); ➤ Liczba nowego wyposażenia w placówkach.	
Odbiorca końcowy:	Osoby starsze, niepełnosprawne i ich rodziny	
Finansowanie:	Szacowane koszty: Źródło finansowania:	Według „Planu realizacji i finansowania Strategii” dla zadań: ▪ Wsparcie rozwoju Rodzinnych Domów Pomocy Społecznej ▪ Utworzenie kompleksu mieszkań z zapleczem opiekuńczym dla osób starszych i niepełnosprawnych ▪ Utworzenie Dziennego Domu Pomocy ▪ Modernizacja istniejącego Dziennego Domu Pomocy Budżet gminy, środki PTBS
Termin realizacji:	▪ Według „Planu realizacji i finansowania Strategii”	
Jednostka realizująca:	Zadanie będzie realizowane przez gminną jednostkę organizacyjną Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz przez PTBS	

Obszar społeczność	
Cel operacyjny 3.4:	Stworzenie lokalnego systemu pomocy społecznej dla osób i rodzin zagrożonych marginalizacją

Działanie:	Upowszechnienie wiedzy o uprawnieniach, możliwościach i zakresie świadczonej pomocy, ofercie edukacyjnej, szkoleniowej i lokalnego rynku pracy, zapewnienie specjalistycznej pomocy w obszarze danego problemu, w tym psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, poprawa jakości przepływu informacji pomiędzy instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze pomocy społecznej, kontynuacja realizacji lokalnego programu rozwiązywania problemów społecznych na lata 2001-2005 oraz opracowanie i realizacja gminnego programu rozwiązywania problemów społecznych na kolejne lata, tworzenie grup wsparcia i grup samopomocy
Opis działania:	Zadania podejmowane w ramach tego działania będą wynikały m.in. z celów stawianych w lokalnym programie rozwiązywania problemów społecznych w latach 2001-2005 oraz w jego wersji na kolejne lata. W związku z tym już w 2005 r. należy przystąpić do opracowania programu rozwiązywania problemów społecznych na lata 2006-2015. W programie tym powinny zostać zdefiniowane działania, które posłużą do realizacji stawianych celów. Należy zakładać, że realizacja celu operacyjnego może przebiegać we współpracy ze Starostwem Powiatowym w Pile według ustalonych osobno zasad.
Uzasadnienie wyboru działania:	Wzrasta liczba rodzin dotkniętych ubóstwem czy bezrobociem, a różnego rodzaju dysfunkcje i patologie dotyczące współczesną rodzinę, jak alkoholizm czy narkomania zwiększają prawdopodobieństwo jej destrukcji i marginalizacji. Problemy, z którymi borykają się rodziny są przedmiotem działań wielu instytucji różnego szczebla, w tym gminnych i powiatowych, a także licznych organizacji pozarządowych o różnym zasięgu. Istotne jest, aby działania poszczególnych osób i instytucji prowadzone na rzecz poprawy sytuacji osób i rodzin obejmowały jak najszerszy krąg potrzebujących oraz wzajemnie się uzupełniały. Obecnie na terenie gminy realizowany jest lokalny program rozwiązywania problemów społecznych na lata 2001-2005. Niezbędne wydaje się opracowanie i wdrożenie na poziomie lokalnym kolejnego programu, który będzie kontynuacją obecnie realizowanego, ale poszerzony i zmodyfikowany da podstawę do stworzenia zintegrowanego systemu wsparcia dla osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.
Spodziewane efekty:	Na poziomie produktu: - Opracowany i wdrożony lokalny program rozwiązywania problemów społecznych na lata 2006-2015; - Wdrożony system doradztwa dla osób i rodzin zagrożonych marginalizacją z powodu ubóstwa, bezrobocia, alkoholizmu, narkomanii, itp.; - Wdrożony system współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi w zakresie pomocy społecznej (warunki współpracy będą określone odrębnie od programu współpracy samorządu Gminy Piła z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami). Na poziomie rezultatu: - Integracja społeczna osób zagrożonych marginalizacją; - Podniesienie świadomości osób zagrożonych marginalizacją w zakresie objętym programem doradczym i szkoleniowym. Na poziomie oddziaływania: - Poprawa sytuacji życiowej osób i rodzin dotkniętych ubóstwem, patologiami związanymi z alkoholizmem, narkomanią, itp.; - Poprawa jakości życia mieszkańców Piły.

Mierniki osiągnięcia zakładanego celu:	➤ Liczba przeprowadzonych szkoleń w ramach programu; ➤ Liczba udzielonych porad w ramach programu; ➤ Liczba osób objętych programami realizowanymi w ramach działania (w tym w ramach lokalnego programu rozwiązywania problemów społecznych).	
Odbiorca końcowy:	Osoby i rodziny zagrożone marginalizacją	
Finansowanie:	Szacowane koszty:	W ramach działalności MOPS
	Źródło finansowania:	Budżet gminy
Termin realizacji:	Działanie ciągłe	
Jednostka realizująca:	Zadanie będzie realizowane przez gminną jednostkę organizacyjną Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	

<i>Obszar społeczność</i>	
Cel operacyjny 3.5:	Kontynuacja realizacji i udoskonalenie programów związanych z poprawą bezpieczeństwa publicznego na terenie miasta
Działanie:	Kontynuowanie oraz praktyczne udoskonalanie zadań podejmowanych przez Urząd Miasta Piły, Komendę Powiatową Policji oraz Straż Miejską w ramach programu „Bezpieczne miasto” zatwierdzonego uchwałą Rady Miejskiej w 1995 r. oraz opracowanie w ramach współpracy tych jednostek programu typu „Bezpieczne miasto” na lata 2006-2015.
Opis działania:	W ramach kontynuowania i modyfikacji dotychczas podejmowanych działań oraz w ramach opracowywanego programu „Bezpieczne miasto” na lata 2006-2015 w szczególności nacisk powinien być położony na udoskonalanie: ➤ Działań edukacyjno-informacyjnych skierowanych do wszystkich mieszkańców Piły, a zwłaszcza dzieci i młodzieży szkolnej, które to działania polegają na: - Informowaniu za pośrednictwem lokalnych mediów oraz plakatów i ulotek o występujących zagrożeniach i możliwościach ich uniknięcia, - Prowadzeniu prelekcji w szkołach upowszechniających wiedzę na temat zagrożeń płynących z przemocy oraz zażywania narkotyków i innych używek, - Nauce w ramach Miasteczka Ruchu Drogowego bezpiecznego poruszania się po drogach; ➤ Działań zmierzających do poprawy poczucia bezpieczeństwa na ulicach i w domu poprzez: - Poprawę oświetlenia na ulicach i osiedlach, instalację domofonów, tworzenie parkingów strzeżonych, - Rozwój systemu monitorowania miasta – instalowanie kamer monitorujących w rejonach miasta, w których występuje szczególne zagrożenie bezpieczeństwa publicznego (w tym monitorowanie dworca), - Zacieśnianie kontaktu służbowego Policji (szczególnie dzielnicowych) z mieszkańcami miasta. Jednostką odpowiedzialną za realizację zadania będzie przede wszystkim Komenda Powiatowa Policji oraz Straż Miejska. Zadania podejmowane przez Urząd Miasta będą sprowadzały się przede wszystkim do określania warunków współpracy z KPP oraz koordynowania działań podejmowanych przez KPP i SM w szkołach. Należy rozważyć także podjęcie współpracy ze Starostwem celem włączenia w realizację zadania szkół ponadgimnazjalnych.

Uzasadnienie wyboru działania:	Obecnie każdy niemal samorząd gminny w Polsce poprzez powoływanie i utrzymywanie Straży Miejskiej oraz w ramach współpracy z Komendami Powiatowymi Policji współuczestniczy w podejmowaniu przez policję zadań związanych z bezpieczeństwem publicznym. Zadania gminy związane z porządkiem publicznym i bezpieczeństwem obywateli zostały zapisane także w artykule 7, punkcie 14 Ustawy o samorządzie gminnym. Program „Bezpieczne miasto” został określony na lata 1996-2005. Zakres podejmowanych w ramach programu działań jest bardzo szeroki, a jego realizacja przebiega sprawnie. Programowanie zadań w ramach Strategii Rozwoju Miasta Piły sięga 2015 r., w związku z tym należy podjąć działania związane z opracowaniem programu związanego z poprawą bezpieczeństwa przy współpracy z Komendą Powiatową Policji i Strażą Miejską na lata 2006-2015. Z pewnością kolejny program, którego celem jest poprawa bezpieczeństwa i poczucia bezpieczeństwa w mieście, będzie zawierał zestaw podobnych działań do tych, które są realizowane w ramach obecnie funkcjonującego programu „Bezpieczne miasto”. Wiele zjawisk patologicznych udaje się obecnie stosunkowo skutecznie eliminować, pojawiają się jednak nowe oraz zmieniają się metody działań przestępców. W związku z tym zachodzi potrzeba modyfikacji podejmowanych działań profilaktycznych i prewencyjnych.
Spodziewane efekty:	Na poziomie produktu: - Zestaw podejmowanych rocznie działań związanych z bezpieczeństwem publicznym; - Opracowany program typu „Bezpieczne miasto” na lata 2006-2015. Na poziomie rezultatu: - Wzrost bezpieczeństwa i poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców miasta Piły.
Mierniki osiągnięcia zakładanego celu:	Na poziomie oddziaływania: - Poprawa warunków życia w mieście. ➤ Liczba osób bezpośrednio objętych działaniami realizowanymi w ramach programów współpracy między Urzędem Miasta Piły, Komendą Powiatową Policji i Strażą Miejską w poszczególnych grupach (dzieci i młodzież według grup wiekowych, osoby starsze, nauczyciele, pedagodzy, itd.) – wskaźnik nie odnosi się do kampanii ulotkowych i plakatowych prowadzonych w całym mieście; ➤ Powierzchnia obszaru objętego monitoringiem; ➤ Liczba miejsc na parkingach strzeżonych; ➤ Dynamika przestępstw w mieście; ➤ Dynamika wykrywalności przestępstw.
Odbiorca końcowy:	Mieszkańcy miasta, w tym w szczególności uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych
Finansowanie:	Szacowane koszty: Według „Planu realizacji i finansowania Strategii” dla zadania: ▪ Rozwój systemu monitorowania miasta ▪ Działania edukacyjno-informacyjne dot. bezpieczeństwa publicznego Źródło finansowania: Komenda Wojewódzka Policji w ramach budżetu przyznawanego na funkcjonowanie KPP w Pile oraz budżet gminy w stopniu określonym w ramach formalnej współpracy z KPP w Pile.
Termin realizacji:	▪ Według „Planu realizacji i finansowania Strategii”

Jednostka realizująca:	Ze strony Urzędu Miasta zadanie będzie koordynowane przez: Wydział Gospodarki Komunalnej, Wydział Oświaty, Straż Miejską
-------------------------------	--

<i>Obszar społeczność</i>	
Cel operacyjny 3.6:	Poprawa dostępności do Internetu na terenie miasta
Działanie:	Utworzenie miejskiej sieci internetowej „e-Piła” opartej na szerokopasmowym dostępie
Opis działania:	W ramach działania należy przede wszystkim przeprowadzić analizę wykonalności inwestycji w poszczególnych etapach realizacji: ➤ instalacja łączy światłowodowego pomiędzy główną siedzibą Urzędu a jednostkami organizacyjnymi i innymi placówkami użyteczności publicznej; ➤ stworzenie 3 Publicznych Punktów Dostępu Do Internetu, gdzie na ściśle określonych zasadach, pod nadzorem wyznaczonych pracowników, mieszkańcy będą mogli uzyskać dostęp do zasobów Internetu; ➤ wdrożenie systemu e-urząd w Urzędzie Miasta Piła (obejmujący Elektroniczny Obieg Dokumentów oraz wprowadzenie usług Urzędu on-line), który zwiększy dostępność usług urzędów, usprawni działanie urzędu a także będzie czynnikiem zwiększającym popularność wykorzystania Internetu w różnych grupach społecznych. Kolejnymi etapami realizacji działania będzie wybór wykonawcy, przeprowadzenie inwestycji oraz promocja zastosowania sieci. Zakłada się, że inwestycja będzie oparta na budowie szkieletowej sieci światłowodowej. Trudno jednak określić na tym etapie, czy jest to optymalne rozwiązanie. Wykazać to powinna analiza wykonalności inwestycji.

Uzasadnienie wyboru działań:	Zgodnie z założeniami planu eEurope 2002 i eEurope 2005 rozwój współczesnej gospodarki opiera się na rozwoju społeczeństwa informacyjnego. Zadania przyjęte w ramach obu planów to m.in.: tworzenie warunków do jak najszerzego dostępu do Internetu w szkołach, miejscach publicznych, domach, informatyzacja urzędów, udostępnienie on-line usług publicznych, dynamiczny rozwój handlu elektronicznego, dążenie do liberalizacji rynku telekomunikacyjnego (tańszy internet), wykorzystanie internetu do integracji społecznej osób niepełnosprawnych, wprowadzenie pewnych form opieki zdrowotnej w Internecie i nauczania przez Internet. Zadania dla samorządów związane z realizacją założeń zawartych w planach eEurope powinny sprowadzać się przede wszystkim do przeprowadzenia informatyzacji urzędów, ewentualnie podległych szkół i innych placówek użyteczności publicznej, ale także do tworzenia miejsc dostępu do taniego i szerokopasmowego internetu (Publiczne Punkty Dostępu do Internetu - PIAP), prowadzenie promocji celów eEurope, tworzenie sprzyjających warunków do rozwoju społeczeństwa informacyjnego. Projekt ogranicza zjawisko wykluczenia cyfrowego poprzez zapewnienie dostępu do Internetu na równych zasadach dla wszystkich, co wpływa korzystnie na wyrównanie szans dla ludzi młodych, z różnych grup społecznych, o zróżnicowanym statusie zamożności. Punkty (PIAP) powstające w ramach projektu będą dostępne dla ludzi niepełnosprawnych, którzy dodatkowo będą mogli znaleźć w nich zatrudnienie. Ponadto realizacja projektu powinna przyczynić się w sposób znaczący do ułatwienia lokalnym przedsiębiorcom dostępu do usług publicznych i usprawnienia kontaktów z samorządem.
Spodziewane efekty:	Na poziomie produktu: - Powstanie miejskiej sieci internetowej opartej na szerokopasmowym dostępie; - Powstanie Publicznych Punktów Dostępu do Internetu (PIAP); - Informatyzacja urzędu i gminnych jednostek organizacyjnych oraz wprowadzenie elektronicznego obiegu dokumentów; - Wprowadzenie usług publicznych on-line. Na poziomie rezultatu: - Usprawnienie obiegu dokumentów w urzędzie i gminnych jednostkach organizacyjnych; - Zwiększenie dostępności do Internetu i usług publicznych wśród lokalnych przedsiębiorców oraz wszystkich mieszkańców miasta; - Stworzenie warunków do upowszechnienia form nauki, opieki zdrowotnej, etc. przez Internet. Na poziomie oddziaływania: - Rozwój społeczeństwa informacyjnego; - Wzrost gospodarczy; - Poprawa jakości życia mieszkańców.

Mierniki osiągnięcia zakładanego celu:	➤ Liczba węzłów dostępowych umożliwiających dostęp do sieci szerokopasmowej; ➤ Liczba jednostek publicznych podłączonych do bezpiecznego dostępu szerokopasmowego do Internetu; ➤ Liczba zmodernizowanych/nowych sieci LAN w urzędach/jednostkach publicznych; ➤ Liczba wdrożonych kompleksowych systemów zarządzania w administracji publicznej, (jednostkach publicznych) wewnętrznych systemów zarządzania informacją, intranetu, użytkowników transakcyjnych portali, elektronicznego obiegu dokumentów, elektronicznej archiwizacji dokumentów; ➤ Liczba zbudowanych Publicznych Punktów Dostępu do Internetu (PIAP); ➤ Liczba korzystających z Publicznych Punktów Dostępu do Internetu (PIAP); ➤ Liczba usług publicznych dostępnych on-line.		
Odbiorca końcowy:	Urząd Miasta Piła, gminne jednostki organizacyjne, inne placówki użyteczności publicznej, mieszkańcy Piły		
Finansowanie:	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 40%;">Szacowane koszty:</td><td>Według „Planu realizacji i finansowania Strategii” dla zadania: ▪ Utworzenie miejskiej sieci internetowej „e-Piła” opartej na szerokopasmowym dostępie </td></tr> </table>	Szacowane koszty:	Według „Planu realizacji i finansowania Strategii” dla zadania: ▪ Utworzenie miejskiej sieci internetowej „e-Piła” opartej na szerokopasmowym dostępie
Szacowane koszty:	Według „Planu realizacji i finansowania Strategii” dla zadania: ▪ Utworzenie miejskiej sieci internetowej „e-Piła” opartej na szerokopasmowym dostępie		
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 40%;">Źródło finansowania:</td><td>Budżet gminy oraz w ramach ZPORR Priorytet I Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionu, Działanie 1.5 Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego, dofinansowanie na poziomie 75% kosztów kwalifikowanych inwestycji (25% środki własne beneficjenta) oraz WKP Priorytet 1, Działanie 1.5</td></tr> </table>	Źródło finansowania:	Budżet gminy oraz w ramach ZPORR Priorytet I Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionu, Działanie 1.5 Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego, dofinansowanie na poziomie 75% kosztów kwalifikowanych inwestycji (25% środki własne beneficjenta) oraz WKP Priorytet 1, Działanie 1.5
Źródło finansowania:	Budżet gminy oraz w ramach ZPORR Priorytet I Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionu, Działanie 1.5 Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego, dofinansowanie na poziomie 75% kosztów kwalifikowanych inwestycji (25% środki własne beneficjenta) oraz WKP Priorytet 1, Działanie 1.5		
Termin realizacji:	▪ Według „Planu realizacji i finansowania Strategii”		
Jednostka realizująca:	Ze strony Urzędu Miasta zadanie będzie realizowane przez Wydział Promocji i Rozwoju oraz Biuro Informatyki		

7.4. Obszar Turystyka, Kultura i Sport

Cel szczegółowy

- Uczynienie z Piły subregionalnego centrum turystycznego, kulturalnego i sportowego

Cele operacyjne

- (4.1)** Poprawa stanu i dostępności infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej
- (4.2)** Kompleksowe zorganizowanie informacji turystycznej ponadgminnej oraz przygotowanie kompleksowego i różnorodnego produktu turystycznego Piły
- (4.3)** Wsparcie inwestycyjne rozwoju infrastruktury sportowej
- (4.4)** Poprawa stanu i dostępności infrastruktury kulturalnej
- (4.5)** Upowszechnienie wiedzy o mieście i jego historii

<i>Obszar turystyka, kultura i sport</i>	
Cel operacyjny 4.1:	Poprawa stanu i dostępności infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej
Działanie:	Kontynuacja podjętych i realizacja nowych inwestycji w zakresie infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej

Opis działania:	Zakłada się, że działanie w określonym zakresie będzie samodzielnie podejmowane przez gminę Piła, ale także przy podejmowaniu wybranych inwestycji stworzone zostaną warunki do nawiązania współpracy z innymi samorządami oraz przedsiębiorcami turystycznymi. Przy podejmowaniu inwestycji w ramach działania przyjęto, że realizatorzy będą odwoływać się do zadań określonych w ramach funkcjonującego Programu rozwoju turystyki i rekreacji w Pile. W czasie konsultacji z grupą roboczą „Turystyka, kultura i sport” powołaną do prac nad opracowaniem Strategii Rozwoju Miasta Piły ustalono, że priorytetowo należy traktować inwestycje: - Zmierzające do realizacji projektu zagospodarowania turystycznego zbiornika Koszyce (stworzenie warunków do urządzenia wyspy rekreacyjnej, powstania hotelu turystycznego, przystani dla sprzętu pływającego, wypożyczalni sprzętu sportowo-rekreacyjnego, urządzenia plaży, pomostów, ścieżek spacerowych, parku leśnego); - Zmierzające do realizacji Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego doliny rzeki Gwdy (urządzenia przystani rzecznych, wypożyczalni sprzętu sportowo-rekreacyjnego, alei spacerowych, boisk sportowych, kortu tenisowego, ośrodka sportowo-rekreacyjnego, placów zabaw, parków rekreacyjnych); - Zmierzające do zagospodarowania bazy materialnej Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji; - Związane z kontynuacją tworzenia ścieżek rowerowych i szlaków kajakowych w powiązaniu z podobnymi inwestycjami podejmowanymi przez sąsiednie gminy; - Związane z modernizacją i pełnym wykorzystaniem sportowych obiektów powojсковych. Realizację działania należy rozpocząć od stworzenia planu inwestycji podejmowanych w zakresie infrastruktury turystycznej, który będzie szczegółowo zawierał zakres inwestycji, harmonogram ich realizacji do 2015 r., szacowane koszty oraz poziom zaangażowania finansowego Gminy Piła. Zakłada się, że Gmina będzie głównym inwestorem przy budowie infrastruktury turystycznej niekomercyjnej, w szczególności: ścieżek rowerowych, wyznaczaniu i urządzeniu szlaków wodnych, urządzeniu zieleni, kąpielisk nad jeziorami, alei spacerowych, itp. Przy łączeniu szlaków turystycznych (wodnych i rowerowych) znajdujących się na terenie Piły ze szlakami znajdującymi się na terenie sąsiednich gmin zakłada się ścisłą współpracę ze samorządami tych gmin, np. na bazie funkcjonujących związków gmin. Należy rozważyć także nawiązanie współpracy ze Starostwem. Inwestycje komercyjne, które będą realizowane przez prywatnych inwestorów mogą wymagać wsparcia Gminy polegającego na wypromowaniu oferty inwestycyjnej, następnie ujęciu w systemie promocji turystycznej Piły oraz umożliwieniu doprowadzenia uzbrojenia.
-------------------------------	---

Uzasadnienie wyboru działania:	Piła należy do jednych z najatrakcyjniejszych miast tej wielkości pod względem walorów turystycznych w Polsce. Ze względu na swój potencjał turystyczny może stać się doskonałym miejscem do rozwoju turystyki weekendowej i sezonowej, w tym do rozwoju, przy uwzględnieniu powiązania ze szlakami turystycznymi regionu otaczającego miasto, także turystyki kwalifikowanej. Atrakcyjności turystycznej nie da się jednak mierzyć jedynie potencjałem turystycznym, takim jak walory przyrodnicze i dostępna baza noclegowa. Na atrakcyjność turystyczną ma niewątpliwie wpływ także urządzona i udostępniona infrastruktura turystyczna, do której zalicza się m.in. ośrodki sportowo-turystyczne, przystanie wodne, wypożyczalnie sprzętu sportowo-rekreacyjnego, obiekty do uprawiania sportów, wytyczone i zagospodarowane szlaki spacerowe, rowerowe i wodne, itp. Podjęcie inwestycji związanych z poprawą tego typu bazy turystycznej z pewnością tylko w ograniczonym zakresie będą podejmowane przez Gminę Piła. Wiele przedsięwzięć będzie realizowana we współpracy z innymi samorządami, w tym z powiatowym i wojewódzkim. Większość inwestycji, szczególnie tych o komercyjnym charakterze, będą jednak podejmować przedsiębiorcy turystyczni w zgodzie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.
Spodziewane efekty:	Na poziomie produktu: - Powstanie infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej według opracowanego planu inwestycyjnego. Na poziomie rezultatu: - Podniesienie atrakcyjności turystycznej Piły, napływ inwestycji turystycznych, podniesienie dochodów przedsiębiorstw i miasta z działalności turystycznej. Na poziomie oddziaływania: - Wzrost gospodarczy; - Wzrost znaczenia turystyki jako czynnika stymulacyjnego rozwój społeczno – gospodarczy regionu; - Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu.
Mierniki osiągnięcia zakładanego celu:	➤ Liczba zrealizowanych inwestycji w infrastrukturę turystyczną i rekreacyjną; ➤ związane rozwojem infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej; ➤ Liczba miejsc noclegowych na terenie Piły; ➤ Liczba osób korzystających z miejsc noclegowych na terenie Piły; ➤ Liczba udzielonych noclegów na terenie Piły.
Odbiorca końcowy: Finansowanie:	Mieszkańcy Piły, turyści Szacowane koszty: Według „Planu realizacji i finansowania Strategii” dla zadań: ▪ Opracowanie nowelizacji programu rozwoju turystyki ▪ Wyznaczenie i urządzenie szlaków wodnych ▪ Urządzenie kąpielisk ▪ Budowa infrastruktury turystycznej

	Źródło finansowania:	Budżet miasta dla inwestycji podejmowanych przez Gminę. Dostępne są środki zewnętrzne dla projektów infrastrukturalnych o wartości powyżej 1 mln. euro w ramach Uzupełnienia ZPORR styczeń 2004, Priorytet I Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów, Działanie 1.4 Rozwój turystyki i kultury, dofinansowanie w wysokości 75% kosztów kwalifikowanych lub w przypadku inwestycji generujących znaczny dochód netto 50 % kosztów kwalifikowanych. W ramach Priorytetu III Rozwój lokalny dostępne środki można także odnaleźć w Działaniu 3.2 Obszary podlegające restrukturyzacji oraz 3.3.2 Rewitalizacja obszarów przemysłowych i powojaskowych. Wnioskodawcą do ZPORR będzie głównie Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji.
Termin realizacji: Jednostka realizująca:	Według „Planu realizacji i finansowania Strategii” Ze strony Urzędu Miasta zadanie będzie realizowane przez Wydział Promocji i Rozwoju, Wydział Inwestycji i Nadzoru, Wydział Kultury i Sportu oraz jednostkę organizacyjną gminy: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	

<i>Obszar turystyka, kultura i sport</i>	
Cel operacyjny 4.2: Działanie:	Kompleksowe zorganizowanie informacji turystycznej ponadgminnej oraz przygotowanie kompleksowego i różnorodnego produktu turystycznego Piły Przygotowanie przez zainteresowane jednostki (Urząd Miasta, Starostwo Powiatowe, inne gminy, przedsiębiorcy turystyczni, placówki kulturalne) kompleksowej informacji, która będzie dystrybuowana przez punkt informacji turystycznej oraz za pomocą publikacji katalogowych i internetowych, a także przygotowanie kompleksowego i różnorodnego produktu turystycznego, na który składają się walory Piły i okolic oraz wiązane oferty turystyczne przedsiębiorców turystycznych

Opis działania:	Realizatorem działania będą współpracujące ze sobą jednostki samorządu terytorialnego z terenu powiatu i inne, przedsiębiorcy turystyczni, prowadzący placówki kulturalne. Zadaniem Urzędu Miasta będzie przede wszystkim rozwijanie bazy informacji na temat dostępnych atrakcji i usług turystycznych w Pile oraz dostarczanie bazy do Powiatowego Punktu Informacji Turystycznej. W ramach działania, jeśli nawiązana zostanie stosowna współpraca, zakłada się także tworzenie wspólnych katalogów i stron www z sąsiednimi gminami oraz Starostwem, do których to katalogów i stron internetowych Urząd Miasta będzie zobowiązany dostarczać zbierane informacje. Na etapie przygotowania produktu turystycznego zakłada się uczestniczenie Gminy Piła w podejmowaniu przedsięwzięć według proponowanej sekwencji: - Nawiązanie współpracy między podmiotami włączonymi do realizacji działania, szczególnie z przedsiębiorcami turystycznymi; - Opracowanie produktu turystycznego na podstawie dostępnych usług – wiązanie usług w pakiety podproduktów; - Wdrożenie systemu podproduktów w kompleksową ofertę turystyczną dostępną w punktach informacji w Pile i na terenie sąsiednich gmin; - Prowadzenie monitoringu funkcjonowania systemu; - Dokonywanie ewaluacji systemu według wniosków płynących z monitoringu oraz zgodnie z rozwojem usług turystycznych na terenie Piły i sąsiednich gmin. W ramach działania przewiduje się także opracowanie możliwości i zasad powołania subregionalnego Centrum Informacji Turystycznej.
------------------------	--

Uzasadnienie wyboru działania:	Podstawą do prowadzenia efektywnej promocji turystycznej każdego miasta czy regionu jest zorganizowanie informacji turystycznej oraz opracowanie kompleksowego produktu turystycznego. Zorganizowanie informacji turystycznej to przede wszystkim zebranie wszystkich danych na temat miejscowych atrakcji turystycznych, możliwości spędzenia wolnego czasu, czyli dostępnych usług turystycznych. Informacja turystyczna powinna być udostępniona w łatwym do odnalezienia punkcie (np. centrum miasta lub przy głównym szlaku turystycznym). W Pile od lipca 2003 r. funkcjonuje Powiatowy Punkt Informacji Turystycznej ulokowany w Hotelu „Gromada”, który stwarza wyjściowe warunki do dystrybucji informacji turystycznych o Pile i otaczających gminach. Należy jednak rozważyć także możliwość utworzenia subregionalnego Centrum Informacji Turystycznej usytuowanego w bardziej dostępnym punkcie. Powstanie tego typu Centrum ujęte zostało w strategii rozwoju województwa. Turysta udający się do tego typu punktu spodziewa się otrzymania informacji o możliwościach spędzenia czasu, ale także często oczekuje przygotowania dla niego kompleksowej oferty, zgodnie z którą zostanie mu zagospodarowany czas na wypoczynek i rekreację na przynajmniej kilka dni pobytu. Oferta taka składa się na gotowy produkt turystyczny. W szerokim znaczeniu produkt turystyczny to zestawienie tego, co turysta może czynić w czasie podróży i w miejscu docelowego pobytu. Zatem powinien zawierać dobra i urządzenia turystyczne, takie jak: walory naturalne i kulturowe, transport, baza noclegowa i gastronomiczna oraz odpowiednio skomponowane usługi turystyczne, na które składają się: usługi transportowe, hotelowe, gastronomiczne, pilotażowe, przewodnickie, a także te związane z funkcjonowaniem obiektów rekreacyjnych, wypożyczalni sprzętu, itp. Elementem dopełniającym dobrze przygotowany produkt turystyczny jest oferta usług okołoturystycznych (gastronomia, sklepy odzieżowe, bankomaty, pośrednictwa ubezpieczeniowe, placówki opieki zdrowotnej). Istotą produktu turystycznego jest jego komplementarność polegająca na uzupełnianiu jednych usług innymi. Komplementarność może być ujęta w formie usług świadczonych przez jednego przedsiębiorcę turystycznego (hotel, ośrodek wypoczynkowy) lub w formie usług tworzących spójną całość świadczonych przez kilku przedsiębiorców. Punkt informacji (lub Centrum Informacji Turystycznej), który stanowi swego rodzaju pośrednika w sprzedaży produktu turystycznego, powinien prowadzić usługi związane z doradztwem w zakresie wyboru właściwego dla określonego klienta produktu oraz usługi związane z pośrednictwem w rezerwacji np. hotelu. Niezwykle ważnym zadaniem podejmowanym przez punkt informacji może być także wiązanie oferty kilku przedsiębiorców i pośredniczenia w sprzedaży jako jednego pakietu. Zakładać wówczas należy, że punkt informacji zajmie się na przykład pośredniczeniem w rezerwowaniu hotelu, żaglówki, kajaków, rowerów, przewodnika turystycznego, itd.
---------------------------------------	--

Spodziewane efekty:	Na poziomie produktu: - Kompleksowe zorganizowanie informacji turystycznej i opracowanie produktu turystycznego; Na poziomie rezultatu: - Podniesienie atrakcyjności turystycznej Piły, podniesienie dochodów przedsiębiorstw i miasta z działalności turystycznej; Na poziomie oddziaływania: - Wzrost gospodarczy.	
Mierniki osiągnięcia zakładanego celu: Odbiorca końcowy: Finansowanie:	➤ Liczba osób korzystających z miejsc noclegowych na terenie Piły; ➤ Liczba udzielonych noclegów na terenie Piły. Mieszkańcy Piły, turyści	
	Szacowane koszty:	Według „Planu realizacji i finansowania Strategii” dla zadań: ▪ Opracowanie produktu turystycznego miasta ▪ Utworzenie centrum informacji turystycznej
	Źródło finansowania:	Zakłada się, że koszty związane z realizacją działania będą ponosić przede wszystkim gminy współpracujące w ramach tego przedsięwzięcia proporcjonalnie do liczby mieszkańców. Projekty promocyjne o minimalnej wartości 500 tys. euro - organizacja imprez i wydarzeń turystycznych przyciągających turystów z innych regionów Polski i z zagranicy oraz udział w specjalistycznych targach oraz projekty związane z opracowaniem i wdrażaniem programów rozwoju i promocji lokalnych i regionalnych produktów turystycznych i kulturowych - w ramach Uzupełnienia ZPORR styczeń 2004, Priorytet I Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów, Działanie 1.4 Rozwój turystyki i kultury, dofinansowanie w wysokości 75% kosztów kwalifikowanych lub w przypadku inwestycji generujących znaczny dochód netto 50% kosztów kwalifikowanych.
Termin realizacji:	▪ Według „Planu realizacji i finansowania Strategii”	
Jednostka realizująca:	Ze strony Urzędu Miasta zadanie będzie koordynowane przez Wydział Promocji i Rozwoju oraz Wydział Kultury i Sportu	

<i>Obszar turystyka, kultura i sport</i>	
Cel operacyjny 4.3:	Wsparcie inwestycyjne rozwoju infrastruktury sportowej
Działanie:	Włączenie się gminy Piła w inwestycje związane z tworzeniem obiektów i boisk sportowych oraz innych obiektów sportowo-rekreacyjnych
Opis działania:	Podczas spotkania konsultacyjnego z grupą roboczą „Turystyka, kultura i sport” zostało ustalone, że priorytetowo należy traktować inwestycje: - Podnoszące rangę miasta w regionie; - Zwiększające dostępność do infrastruktury sportowej dla mieszkańców Piły, w tym szczególnie dla dzieci i młodzieży; - Ułatwiające osobom niepełnosprawnym czynne i bierne uczestniczenie w życiu sportowym. Realizację działania należy rozpocząć od stworzenia planu inwestycji podejmowanych w zakresie infrastruktury sportowej, który będzie szczegółowo zawierał zakres inwestycji, harmonogram ich realizacji do 2015 r., szacowane koszty oraz poziom zaangażowania finansowego Gminy Piła. Zakłada się, że Gmina będzie angażować się finansowo w wybrane przedsięwzięcia inwestycyjne w tym: zagospodarowanie terenów powojсковych - przy pływalni „Szuwarek” (przykrycie kortu tenisowego, budowy parkingu przy korcie, boiska do baysballa, placów do jazdy na rolkach i deskorolkach, basenu w miejscu pływalni „Szuwarek”, sztucznego lodowiska i boiska do piłki nożnej (jeden obiekt), postawienie namiotu do wypoczynku letniego), realizację strzelnic sportowych, modernizację stadionu lekkoatletycznego (inwestycję należy traktować priorytetowo także z uwagi na uruchomioną procedurę aplikacyjną związaną z pozyskiwaniem środków z funduszy strukturalnych).
Uzasadnienie wyboru działania:	Dobrze rozwinięta i różnorodna infrastruktura sportowa znacząco wpływa na podniesienie atrakcyjności miasta jako miejsca zamieszkania, ale także na podniesienie atrakcyjności turystycznej. Piła pretenduje do miana centrum akademickiego i gospodarczego oddziałującego na sąsiednie regiony. Jedną z dziedzin, która może intensywnie rozwijać się w Pile jest także turystyka. Uwzględniając powyższe przesłanki dla kierunków rozwoju miasta, należy przypuszczać, że wzmocnienie dostępności do infrastruktury turystycznej, kulturowej oraz sportowej stanie się znaczące dla stymulowania prawidłowego rozwoju Piły. I tak zapotrzebowanie na nowe obiekty i boiska sportowe będzie wzrastać wraz z napływem młodzieży studiującej na wyższych uczelniach, wzrostem liczby odwiedzających Piłę turystów czy też wzrostem zainteresowania uprawianiem sportów przez mieszkańców miasta. Miasto zakończyło znaczące inwestycje w halę widowiskowo-sportową oraz stadion wraz z obiektami towarzyszącymi. Jednak jako jedna ze słabych stron miasta w obszarze „sport” został wskazany brak dostatecznej liczby placów gier i boisk sportowych na osiedlach pilskich. Podczas spotkania grupy roboczej „Turystyka, kultura i sport” wyszczególniono także inwestycje, które należałoby podjąć w ramach rozwoju infrastruktury sportowej. Należą do nich w kolejności uznania jako priorytetowe: budowa lodowiska, basenu krytego (nowy obiekt na osiedlu Górnym w kompleksie MOSiR), pola golfowego oraz pawilonu lekkoatletycznego. Budowa sztucznego lodowiska oraz basenu zostały wskazane także jako oczekiwania mieszkańców Piły w badaniach przeprowadzonych przez Pracownię Badań Społecznych w Sopocie w 2002 r. Zakres podejmowanych inwestycji oraz ich harmonogram musi zostać szczegółowo określony poprzez opracowanie planu inwestycyjnego w infrastrukturę sportową.

Spodziewane efekty:	Na poziomie produktu: - Powstanie infrastruktury sportowej według opracowanego planu inwestycyjnego. Na poziomie rezultatu: - Aktywizacja turystyczna i podniesienie atrakcyjności Piły jako miejsca zamieszkania. Rozwój kultury fizycznej wśród mieszkańców miasta. Na poziomie oddziaływania: - Podniesienie pozycji Piły w regionie i w kraju jako miasta, w którym sport stoi na wysokim poziomie; - Poprawa warunków bytowych mieszkańców Piły.	
Mierniki osiągnięcia zakładanego celu:	➤ Liczba zrealizowanych inwestycji w infrastrukturę sportową; ➤ Liczba osób korzystających z nowo wybudowanej infrastruktury (wskaźnik mierzony dla obiektów i boisk, do których dostęp jest kontrolowany); ➤ Liczba imprez sportowych organizowanych w nowo wybudowanych obiektach (wskaźnik mierzony dla obiektów i boisk, do których dostęp jest kontrolowany).	
Odbiorca końcowy:	Mieszkańcy Piły, turyści	
Finansowanie:	Szacowane koszty:	Według „Planu realizacji i finansowania Strategii” dla zadania:
	Źródło finansowania:	▪ Budowa i modernizacja infrastruktury sportowej Środki przeznaczone na sfinansowanie rozwoju infrastruktury sportowej będą pochodziły z budżetu gminy i zostaną przedstawione w planie inwestycyjnym. Działania gminy w tym zakresie mogą zostać wsparte funduszami zewnętrznymi w tym zasobami Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Gmina może uzyskać dofinansowanie inwestycji w zakresie rozwoju i modernizacji publicznej infrastruktury służącej rozwojowi aktywnych form turystyki, w tym na budowę i modernizację obiektów sportowych i rekreacyjnych – w ramach Uzupełnienia ZPORR styczeń, Priorytet I Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów, Działanie 1.4. Rozwój turystyki i kultury. Minimalna wartość projektu została ustalona na poziomie 1 mln Euro, dofinansowanie 75% kosztów kwalifikowanych lub 50% kosztów kwalifikowanych w przypadku gdy inwestycja generuje znaczący dochód netto.
Termin realizacji:	▪ Według „Planu realizacji i finansowania Strategii”	
Jednostka realizująca:	Ze strony Urzędu Miasta zadanie będzie koordynowane przez Wydział Kultury i Sportu oraz jednostkę organizacyjną gminy: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	

<i>Obszar turystyka, kultura i sport</i>	
Cel operacyjny 4.4:	Poprawa stanu i dostępności infrastruktury kulturalnej
Działanie:	Wsparcie inwestycji w infrastrukturę kulturalną
Opis działania:	Priorytetowe przedsięwzięcia zostały wyszczególnione w ramach konsultacji grupy roboczej „Turystyka, kultura i sport”, podczas których zwrócono uwagę na konieczność dostosowania bazy kulturalnej do wymogów stawianych przez postępujący rozwój szkolnictwa wyższego na terenie Piły oraz coraz szersze oddziaływanie miasta na otoczenie. W ramach działania przewiduje się także poprawę stanu istniejących dóbr kulturowych miasta, do których należą obiekty zabytkowe, oraz bazy lokalowej placówek kulturalnych oraz dostosowanie ich do potrzeb osób niepełnosprawnych. Realizację działania należy rozpocząć od stworzenia planu inwestycji podejmowanych w zakresie infrastruktury kulturalnej, który będzie szczegółowo zawierał zakres inwestycji, harmonogram ich realizacji do 2015 r., szacowane koszty oraz poziom zaangażowania finansowego Gminy Piła. W planie zostaną zawarte także inwestycje związane z poprawą stanu technicznego obiektów zabytkowych i placówek kulturalnych. Zakłada się, że w ramach działania w okresie realizacji strategii będą prowadzone w pierwszej kolejności inwestycje związane z remontami i modernizacją Piłskiego Domu Kultury (zgodnie z planem modernizacji PDK), rozwojem i poprawą stanu bibliotek publicznych, tworzenie ośrodków kulturalnych na terenach powojсковych przez PTBS. Istotnym elementem podejmowanych w zakresie rozbudowy infrastruktury kulturalnej będzie podjęcie decyzji o lokalizacji obiektów zaplanowanych w ramach planu inwestycyjnego. Placówki kulturalne są predestynowane do pełnienia funkcji centrotwórczych. Zaangażowanie Gminy w inwestycje w zakresie infrastruktury kulturalnej będzie stosunkowo wysokie.
Uzasadnienie wyboru działania:	W Pile obserwuje się coraz większą aktywność wyższych uczelni. W wizji miasta w 2015 r. Piła funkcjonuje jako ośrodek akademicki, który poprzez swoje oddziaływanie obejmuje znaczny obszar otaczających miasto regionów. Jeśli rozwój miasta będzie przebiegał prawidłowo, w Pile w najbliższych latach może znacznie wzrosnąć liczba młodzieży studiującej na wyższych uczelniach. Za rozwojem szkół wyższych postępuje rozwój kulturalny. Wzrasta zapotrzebowanie na dobra i usługi kulturalne, młodzi ludzie stają się animatorami życia kulturalnego. W związku z tym plan rozwoju miasta powinien zawierać przedsięwzięcia, które będą się wpisywać w projektowany rozwój Piły. Inwestycje w infrastrukturę kulturalną rzadko bywają dochodowe, wiele z nich odpowiada bowiem na zapotrzebowanie niewielkiej grupy odbiorców. Z drugiej jednak strony rozwój kulturalny w pewnym stopniu może stymulować rozwój miasta. Napływ zainteresowanych studiowaniem tu ludzi to jeden z aspektów problemu. Niewątpliwie wpływ rozwoju kultury na wzrost atrakcyjności inwestycyjnej miasta należy uznać za kolejny ważny wniosek, a za tym postępuje już bezpośrednio rozwój gospodarczy. Podczas konsultacji grupy roboczej „Turystyka, kultura i sport” zwrócono uwagę na to, że w Pile brakuje sali koncertowej czy też sali wystawienniczej. Modernizacji i remontu wymaga także sala teatralna w Piłskim Domu Kultury. Inwestycje w tym zakresie zgodne są z przesłanką do rozwoju miasta pretendującego do miana subregionalnego centrum kultury.

Spodziewane efekty:	Na poziomie produktu: - Powstanie infrastruktury kulturalnej według opracowanego planu inwestycyjnego. Na poziomie rezultatu: - Aktywizacja turystyczna i podniesienie atrakcyjności Piły jako miejsca zamieszkania; - Rozwój kultury wśród mieszkańców miasta. Na poziomie oddziaływania: - Podniesienie pozycji Piły w regionie i w kraju jako miasta stojącego na wysokim poziomie rozwoju kulturalnego; - Poprawa warunków bytowych mieszkańców Piły.
Mierniki osiągnięcia zakładanego celu:	➤ Liczba zrealizowanych inwestycji w infrastrukturę kulturalną; ➤ Liczba osób korzystających z nowo wybudowanej infrastruktury; ➤ Liczba imprez kulturalnych, wydarzeń organizowanych w nowo wybudowanych obiektach.
Odbiorca końcowy:	Mieszkańcy Piły, turyści
Finansowanie:	Szacowane koszty: Według „Planu realizacji i finansowania Strategii” dla zadania: ▪ Budowa i modernizacja infrastruktury kulturalnej
	Źródło finansowania: Środki na wsparcie działań inwestycyjnych w zakresie rozwoju infrastruktury kulturalnej będą pochodzić z budżetu Gminy. Ponadto Gmina może ubiegać się o dofinansowanie tego typu działań z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Uzupełnienia ZPORR styczeń 2004 r. Priorytet I Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmacnianiu konkurencyjności regionów, Działanie 1.4. Rozwój turystyki i kultury przewiduje się wsparcie inwestycyjne projektów mających na celu rozwój i modernizację infrastruktury kulturalnej przyczyniającej się do aktywnego udziału społeczeństwa w kulturze oraz zwiększającej atrakcyjność regionu. Dofinansowanie przeznaczone może być również na projekty dotyczące adaptacji zabytków techniki i architektury na cele związane z promocją turystyczną regionu oraz projekty związane z rewitalizacją historycznych i przemysłowych budynków w celu ich przystosowania na cele kulturalne. Maksymalna kwota dofinansowania ustalona została na poziomie 75% kosztów kwalifikowanych lub 50% ww. kosztów, jeśli inwestycja generuje znaczny dochód netto. Wartość projektu musi przekraczać 1 mln Euro.
Termin realizacji:	▪ Według „Planu realizacji i finansowania Strategii”
Jednostka realizująca:	Ze strony Urzędu Miasta zadanie będzie realizowane przez Wydział Kultury i Sportu Wybrane inwestycje będzie realizować Piłskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego

Cel operacyjny 4.5:	Upowszechnienie wiedzy o mieście i jego historii	
Działanie:	Opracowanie pełnej monografii miasta	
Opis działania:	Działanie polega na zleceniu opracowania pełnej monografii miasta na bazie istniejącej publikacji – „Piła - zarys dziejów (do roku 1945)” autorstwa Zygmunta Borasa i Zbigniewa Dworeckiego z uzupełnieniem historii miasta do czasów najnowszych. Dystrybucja publikacji odbędzie się poprzez przekazanie nieodpłatnie do bibliotek (także szkolnych) oraz sprzedaż w księgarniach. Do rozważenia jest także prowadzenie sprzedaży wysyłkowej, którą poprzedzi promocja książki oraz wysłanie oferty do potencjalnie zainteresowanych. Minimalny nakład książki to 2 tys. egzemplarzy.	
Uzasadnienie wyboru działania:	Posiadanie przez miasto monografii świadczy zwykle o jego bogactwie kulturowym oraz przywiązaniu mieszkańców do lokalnej tradycji. Piła posiada jak dotąd tylko jedno opracowanie monograficzne z 1993 r. autorstwa profesorów Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu – Zygmunta Borasa i Zbigniewa Dworeckiego, w której opisane są dzieje Piły do 1945 r. Historia Piły po II wojnie światowej jest niekompletnie opracowana i praktycznie rozproszona w czasopismach popularno-naukowych. W bardzo wąskim zakresie istnieją publikacje dotyczące historii miasta po 1975 r., gdy Piła stała się stolicą województwa. Praktycznie nie istnieją opracowania historyczne dziejów miasta po 1989 r. W związku z tym zachodzi konieczność przystąpienia do opracowania pełnej monografii miasta sięgającej do czasów najnowszych.	
Spodziewane efekty:	Na poziomie produktu: - Opracowanie monografii miasta Piły Na poziomie rezultatu: - Upowszechnienie wiedzy o najnowszej historii miasta Piły Na poziomie oddziaływania: - Wzmocnienie więzi mieszkańców Piły z miastem	
Mierniki osiągnięcia zakładanego celu:	➤ Nakład monografii; ➤ Liczba przekazanych egzemplarzy opracowania.	
Odbiorca końcowy:	Mieszkańcy Piły, turyści, uczelnie wyższe w regionie	
Finansowanie:	Szacowane koszty:	Według „Planu realizacji i finansowania Strategii” dla zadania: ▪ Opracowanie monografii miasta
	Źródło finansowania:	Budżet gminy, ewentualnie zewnętrzne wydawnictwo
Termin realizacji:	▪ Według „Planu realizacji i finansowania Strategii”	
Jednostka realizująca:	Ze strony Urzędu Miasta zadanie będzie realizowane przez Wydział Kultury i Sportu oraz Powiatową i Miejską Bibliotekę Publiczną	

Załącznik nr 2
do Uchwały Rady Miasta Piły
Nr XXVII/315/04
z dnia 30 listopada 2004 r.

8. Plan finansowania i realizacji Strategii

W „Planie finansowania i realizacji Strategii” zostały uwzględnione zadania, które wynikają z założeń programów operacyjnych opracowanych w ramach Strategii. Uwzględniono te zadania, które będą w sposób bezpośredni generować koszty, których jednym ze źródeł będzie budżet miasta. Wyszczególnienie roczne zawiera koszty, które będzie ponosić gmina. W latach 2004-2006 zostały wykazane także koszty całkowite podejmowanych zadań oraz środki, które są możliwe do pozyskania głównie z funduszy strukturalnych. Ze względu na fakt, że zasady programowania środków z funduszy strukturalnych na lata 2007-2013 oraz później nie są ustalone, koszty zadań w tym okresie nie zostały podzielone na te, które będą finansowane ze środków gminy i ze źródeł zewnętrznych. W związku z tym w latach 2007-2015 uwzględnia się jedynie zaangażowanie gminy wynikające częściowo z kontynuacji inwestycji z lat poprzednich oraz częściowo z nowo podejmowanych zadań. W procesie monitoringu i ewaluacji Strategii koszty zapewne ulegną przeszacowaniu oraz po zatwierdzeniu ostatecznych zasad programowania środków na lata 2007-2013 stanie się możliwe uwzględnienie dofinansowania zadań ze źródeł zewnętrznych.

Opracowana Strategia, spełniając jednocześnie rolę planu rozwoju lokalnego, zapewnia koncentrację środków finansowych na strategicznych dla rozwoju miasta działaniach oraz ich efektywne wykorzystanie.

Analizując „Plan finansowania i realizacji Strategii” w latach 2004-2006 można zauważyć, że tylko w przypadku wybranych zadań zostały wskazane źródła zewnętrzne finansowania. Wynika to przede wszystkim z następujących przesłanek. W przypadku tych zadań została już uruchomiona procedura aplikacji o dofinansowanie z funduszy strukturalnych, zatem te pozycje znajdują swe odzwierciedlenie w uchwalonym przez Radę Miasta Wieloletnim Programie Inwestycyjnym. Podejmowanie większej liczby zadań, dla których gmina starałaby się pozyskać środki z funduszy strukturalnych, mogłoby się wiązać z wyczerpaniem środków budżetowych na zapewnienie wkładu własnego.

Zadania ujęte w Planie zostały podzielone według finansowania – z wydatków majątkowych i niemajątkowych.

Zadanie	Cel operacyjny numer	Budżet gminy			Łączne szacowane koszty 2004-2006	Łączne szacowane koszty 2004-2006 - budżet gminy	Inne źródła finansowania 2004-2006	Środki do pozyskania z UE 2004-2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Łączne szacowane koszty 2007-2015	Jednostka realizująca
		2004	2005	2006					2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015		
Dokończenie obwodnicy śródmiejskiej (odcinki ulic: Okólna -14 Lutego; al. Powstańców Wlkp. - al. Wojska Polskiego; Warsztatowa - Mickiewicza; 14 Lutego - Kwiatowa)	2.1 2.9	10 903 553	2 000 000	2 000 000	25 403 553	14 903 553		10 500 000	4 300 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	296 447		34 596 447	WliN
Budowa obwodnicy Piły (ul. Przemysłowa)	2.9	1 000 000	3 000 000		4 000 000	4 000 000													WliN
Budowa ciągów pieszych poza układem komunikacyjnym	2.5 2.9										300 000	300 000	300 000	300 000	300 000			1 500 000	WliN

Budowa ścieżek rowerowych	2.1 2.5 2.9	240 000	*	400 000	640 000	640 000			400 000	400 000	400 000	400 000	400 000	400 000	400 000	400 000	3 600 000	WiiN
---------------------------	-------------------	---------	---	---------	---------	---------	--	--	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------	------

* realizacja w ramach zadania "Dokończenie obwodnicy śródmiejskiej..."

Urządzenie zieleni	2.1 2.5 2.10		**	500 000	500 000	500 000			500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000		3 500 000	WA, WliN, ZZiCK
--------------------	--------------------	--	----	---------	---------	---------	--	--	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	--	-----------	-----------------

** realizacja w ramach zadań: "Dokończenie obwodnicy śródmiejskiej..." i "Rozbudowa, przebudowa i modernizacja układów komunikacyjnych..."

Rozbudowa, przebudowa i modernizacja układów komunikacyjnych (jezdnie, krawężniki, chodniki, parkingi, zieleń, oświetlenie, kanalizacja deszczowa)	2.2 2.4	1 488 979	1 015 000	525 000	3 028 979	3 028 979			525 000	2 000 000	2 000 000	3 000 000	4 000 000	4 000 000	5 000 000	6 000 000	26 525 000	WliN
Wykup terenów i podział geodezyjny	2.2 2.3 2.4	2 955 500	1 500 000	500 000	4 955 500	4 955 500			500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	4 500 000	WGN
Uzbrojenie terenów	2.2 2.3 2.4	1 289 000	1 800 000	1 825 000	13 914 000	4 914 000	9 000 000		1 825 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 000 000	2 000 000		15 825 000	WliN MWiK MEC
Budowa ulic osiedlowych	2.3	***	2 194 937	348 000	2 542 937	2 542 937			2 000 000	1 100 000	900 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000		8 000 000	WliN

*** realizacja w ramach zadań: "Dokończenie obwodnicy śródmiejskiej..." i "Rozbudowa, przebudowa i modernizacja układów komunikacyjnych..."

Budowa zbiorników wodnych przepływowych	2.5																		Wiin
Sporządzenie mapy numerycznej oraz systemu informacji przestrzennej	2.6 2.11	324 798			324 798	324 798													MPU, WA, WGN
Kanalizacja deszczowa miasta Piły - separatory i piaskowniki	2.7	301 000	847 000	847 000	9 618 000	1 995 000	7 623 000		847 000	750 000	750 000	750 000	750 000	750 000	750 000	750 000	750 000	750 000	MWiK
Dokończenie rekultywacji gruntu w rejonie lotniska												150 000	150 000	200 000					WGK
Modernizacja dostosowawcza składowiska w Kłodzie	2.7		464 000	1 464 000	8 075 000	1 928 000	6 147 000		1 925 000										MZO-W
Oczyszczanie wody w zbiornikach zaporowych	2.7								80 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000			WGK
Utworzenie lokalnej giełdy odpadów możliwych do odzysku i recyklingu	2.8															150 000	150 000		WGK
Dokończenie modernizacji systemu grzewczego dla miasta	2.9				11 961 650		11 961 650											10 396 500	MEC

Budowa cichych nawierzchni i barier przeciwhałasowych	2.9													1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	5 000 000	WiiN
Opracowanie ekspertyzy dot. rozwiązania nadmiernego hałasu stadionu żużlowego	2.9								100 000										100 000	WiiN
Wymiana w taborze komunikacji miejskiej pomp paliwowo wtryskowych na pompy umożliwiające tzw. spalanie zupełne	2.9																		46 000	MZK
Powiększenie cmentarza komunalnego	2.10	240 000	150 000	267 000	657 000	657 000														ZZiCK
Remonty i modernizacje lokali będących w zasobach komunalnych	2.13				18 066 130		18 066 130												62 178 660	MZGM
Wsparcie finansowe rozwoju budownictwa mieszkaniowego realizowanego w ramach TBS	2.14	1 440 000	1 500 000	1 600 000	15 240 000	4 540 000	10 700 000		1 600 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000	14 400 000	PTBS
Remonty i modernizacje obiektów szkolnych i przedszkolnych	3.2	498 221	1 200 000	300 000	1 998 221	1 998 221			300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	2 700 000	WO

Budowa i modernizacja sal gimnastycznych	3.2			2 500 000	2 500 000	2 500 000			2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 000 000	1 500 000	1 500 000	20 000 000	WO
Wsparcie rozwoju Rodzinnych Domów Pomocy Społecznej	3.3			3 000	3 000	3 000			3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	27 000	MOPS
Utworzenie kompleksu mieszkań z zapleczem opiekuńczym dla osób starszych i niepełnosprawnych	3.3								50 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	250 000	MOPS, PTBS
Utworzenie Dziennego Domu Pomocy	3.3	55 700	200 000	70 000	325 700	325 700													MOPS, MZGM
Modernizacja istniejącego Dziennego Domu Pomocy	3.3	15 000		70 000	85 000	85 000			63 400									63 400	MOPS
Rozwój systemu monitorowania miasta	3.5	60 000		60 000	120 000	120 000			120 000	20 000	80 000	30 000	40 000	80 000	10 000	80 000	40 000	500 000	Prezydent
Utworzenie miejskiej sieci internetowej "e-Piła" opartej na szerokopasmowym dostępie	3.6	246 788	850 000	135 000	1 231 788	1 231 788			79 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	239 000	Biuro Informatyki
Uruchomienie funduszu pożyczkowego dla MSP	1.2	500 000			500 000	500 000													Prezydent

Utworzenie parku naukowo - technologicznego	1.4		70 000		1 770 000	70 000		1 700 000											Prezydent
Wyznaczenie i urządzenie szlaków wodnych	4.1			20 000	20 000	20 000			10 000	10 000	10 000	20 000						50 000	WPiR, WliN
Urządzenie kąpielisk	4.1								500 000									500 000	WliN
Budowa infrastruktury turystycznej	4.1			1 000 000	1 000 000	1 000 000			400 000	400 000	400 000	400 000	400 000	500 000				2 500 000	WliN
Utworzenie centrum informacji turystycznej	4.2 4.1			60 000	60 000	60 000													WPiR
Budowa i modernizacja infrastruktury sportowej (w tym: zagospodarowanie terenów powojсковych, obiektów MOSiR)	4.3	2 383 142	500 000	200 000	4 335 142	3 083 142		1 252 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	18 000 000	WKiS
Budowa i modernizacja infrastruktury kulturalnej (w tym: modernizacja PDK, inwestycje w biblioteki publiczne, przystosowanie budynku powojkowego do pełnienia usług kultury)	4.4	18 621	12 000	587 000	1 217 621	617 621	150 000	450 000	205 000	205 000	220 000	210 000	210 000	210 000	210 000	210 000	210 000	1 890 000	WKiS, PiMBP

MAJĄTKOWE RAZEM		23 960 302	16 402 937	15 281 000	133 194 019	55 644 239	57 500 780	20 049 000	20 732 400	19 993 000	20 068 000	21 268 000	28 258 000	27 948 000	27 678 000	19 894 447	18 498 000	204 337 847	
Opracowanie programu rewitalizacji obszarów miejskich	2.13			20 000	20 000	20 000													KPRiR
Opracowanie monografii miasta	4.5		10 000	27 000	51 000	37 000			24 000	25 000								49 000	WKiS
Doposażenie szkół w pomoce naukowe	3.2		90 000	90 000	180 000	180 000			100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	900 000	WO
Inwentaryzacja i eliminacja z użycia materiałów zawierających azbest i PCB	2.8									8 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	50 000	WGK
Zorganizowanie konkursu w zakresie ochrony środowiska dla lokalnych przedsiębiorców	2.11															5 000	5 000	10 000	WPiR, WGK
Działalnia edukacyjno - informacyjne dot. bezpieczeństwa publicznego	3.5			10 000	10 000	10 000			10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	90 000	Prezydent
Opracowanie i wdrożenie systemu informacji gospodarczej	1.3 2.12		4 000	6 000	10 000	10 000													WPiR

Opracowanie nowelizacji programu rozwoju turystyki	4.1 4.2		4 000	1 000	5 000	5 000													WPiR
Opracowanie produktu turystycznego miasta	4.2 4.1		15 000	15 000	30 000	30 000													WPiR
NIEMAJĄTKOWE RAZEM			1 023 000	149 000	1 172 000	1 172 000			134 000	143 000	116 000	116 000	116 000	116 000	116 000	121 000	121 000	1 099 000	
RAZEM		23 960 302	17 425 937	15 430 000	134 366 019	56 816 239	57 500 780	20 049 000	20 866 400	20 136 000	20 184 000	21 384 000	28 374 000	28 064 000	27 794 000	20 015 447	18 619 000	205 436 847	

Załącznik nr 1
do Uchwały Rady Miasta Piły
Nr XXVII/315/04
z dnia 30 listopada 2004 r.

9. Priorytety realizacji zadań

Tabela przedstawiona w poprzednim rozdziale zawiera zestaw zadań, które w większości będą podejmowane przez samorząd ze środków budżetu gminy. Ich realizacja może okazać się uzależniona od dostępnych środków na inwestycje. Jednym z ważniejszych źródeł ich pozyskiwania będą fundusze strukturalne. Nie da się jednak przewidzieć skuteczności wnioskowania o te środki, w związku z tym zdolność gminy do zrealizowania wszystkich założonych zadań może być zachwiana. Dlatego należało ustalić, które z zaprogramowanych zadań będą podejmowane w sposób priorytetowy. Proponuje się podzielenie wyspecyfikowanych zadań na trzy bloki: zadania priorytetowe, pilne oraz pozostałe.

Zadanie	Priorytet
Dokończenie obwodnicy śródmiejskiej (odcinki ulic: Okólna – 14 Lutego; al. Powstańców Wlkp. – al. Wojska Polskiego; Warsztatowa – Mickiewicza; 14 Lutego – Kwiatowa)	1
Budowa obwodnicy Piły (ul. Przemysłowa)	1
Budowa ciągów pieszych poza układem komunikacyjnym	2
Budowa ścieżek rowerowych	1
Urządzenie zieleni	2
Rozbudowa, przebudowa i modernizacja układów komunikacyjnych (jezdnie, krawężniki, chodniki, parkingi, zieleń, oświetlenie, kanalizacja deszczowa)	1
Wykup terenów i podział geodezyjny	1
Uzbrojenie terenów	1
Budowa ulic osiedlowych	1
Budowa zbiorników wodnych przepływowych	3
Sporządzenie mapy numerycznej oraz systemu informacji przestrzennej	1
Kanalizacja deszczowa miasta Piły – separatory i piaskowniki	1
Dokończenie rekultywacji gruntu w rejonie lotniska	2
Modernizacja dostosowawcza składowiska w Kłodzie	1
Oczyszczanie wody w zbiornikach zaporowych	3
Utworzenie lokalnej giełdy odpadów możliwych do odzysku i recyklingu	3
Dokończenie modernizacji systemu grzewczego dla miasta	2
Budowa cichych nawierzchni i barier przeciwhałasowych	1
Opracowanie ekspertyzy dot. rozwiązania nadmiernego hałasu stadionu żużlowego	2
Wymiana w taborze komunikacji miejskiej pomp paliwowo wtryskowych na pompy umożliwiające tzw. spalanie zupełne	2
Powiększenie cmentarza komunalnego	1
Opracowanie programu rewitalizacji obszarów miejskich	1
Remonty i modernizacje lokali będących w zasobach komunalnych	2
Wsparcie finansowe rozwoju budownictwa mieszkaniowego realizowanego w ramach TBS	2
Remonty i modernizacje obiektów szkolnych i przedszkolnych	2
Budowa i modernizacja sal gimnastycznych	2

Doposażanie szkół w pomoce naukowe	2
Wsparcie rozwoju Rodzinnych Domów Pomocy Społeczne	3
Utworzenie kompleksu mieszkań z zapleczem opiekuńczym dla osób starszych i niepełnosprawnych	2
Utworzenie Dziennego Domu Pomocy	2
Modernizacja istniejącego Dziennego Domu Pomocy	3
Rozwój systemu monitorowania miasta	3
Utworzenie miejskiej sieci internetowej „e-Piła” opartej na szerokopasmowym dostępie	2
Uruchomienie funduszu pożyczkowego dla MSP	1
Utworzenie parku naukowo-technologicznego	2
Wyznaczenie i urządzenie szlaków wodnych	3
Urządzenie kąpielisk	2
Budowa infrastruktury turystycznej	1
Utworzenie centrum informacji turystycznej	3
Budowa i modernizacja infrastruktury sportowej (zagospodarowanie terenów powojaskowych, obiektów MOSiR)	2
Budowa i modernizacja infrastruktury kulturalnej (modernizacja PDK, inwestycje w biblioteki publiczne)	2
Opracowanie monografii miasta	3
Inwentaryzacja i eliminacja z użycia materiałów zawierających azbest i PCB	3
Zorganizowanie konkursu w zakresie ochrony środowiska dla lokalnych przedsiębiorców	3
Działania edukacyjno-informacyjne dot. bezpieczeństwa publicznego	3
Opracowanie i wdrożenie systemu informacji gospodarczej	1
Opracowanie nowelizacji programu rozwoju turystyki	2
Opracowanie produktu turystycznego miasta	3

W ramach ewaluacji Strategii każdorazowo ustalana będzie kolejność podejmowanych zadań.

10. Monitoring i ewaluacja Strategii

Monitoring i ewaluacja Strategii polega na dokonywaniu okresowej oceny stopnia realizacji działań zapisanych w dokumencie strategicznym i wprowadzaniu modyfikacji zgodnie ze zmieniającymi się warunkami zewnętrznymi i wewnętrznymi wpływającymi na rozwój społeczny i gospodarczy gminy. Do monitoringu i ewaluacji Strategii zobowiązuje się samorząd gminny, zatwierdzając Strategię. Do zadań z tym związanych wyznacza jednostki realizujące wyszczególnione w każdym z zapisanych działań strategicznych.

Dzięki wprowadzeniu systemu monitoringu i ewaluacji zostaje rozwiązany problem dezaktualizacji założeń Strategii wynikający ze zmieniających się warunków funkcjonowania samorządu, prawodawstwa i innych czynników mogących deformować zasadność podejmowanych działań w ramach Strategii.

Prócz modyfikacji działań strategicznych w trakcie ich realizacji istnieje możliwość tworzenia dodatkowych kart projektów, które będą wpisywać się w wyznaczone cele operacyjne. W ten sposób Strategia może się rozwijać wraz z rozwojem społecznym i gospodarczym gminy. Samorząd pozostanie jedynie zobowiązany do zatwierdzania drogą uchwały zmian w zapisach strategicznych.

10.1. Monitoring Strategii

Monitoring - śledzenie, czyli ocena realizacji Strategii odbywać się będzie na poziomie oceny realizacji poszczególnych działań strategicznych.

- Każdy program powinien posiadać kartę realizacji Strategii. Karta realizacji powinna zawierać planowane efekty realizacji na każdym poziomie w postaci wskaźników ilościowych oraz ich dynamikę w każdym roku monitorowania Strategii. Dla prowadzenia systematycznego monitoringu realizacji Strategii został opracowany program generujący raporty tożsame z kartą realizacji.
- Jednocześnie jednostka realizująca opracowuje na własny użytek terminy zbierania informacji niezbędnych do wypełnienia karty realizacji.
- Bieżąca ocena powinna pozwolić na natychmiastowe dostosowywanie działań lub ich elementów do zmieniających się warunków zewnętrznych (zmiana partnerów, inne źródła finansowania, zmiana zadań).
- Odpowiedzialność za prowadzenie procedury monitoringu spoczywa na kierownikach jednostek realizujących poszczególne działania strategiczne.
- Jednostki realizujące są odpowiedzialne za przygotowanie kart realizacji Strategii.
- Jednostka realizująca będzie przedstawiać Radzie Miasta stopień rozbieżności pomiędzy efektami zaplanowanymi a osiągniętymi.
- Proponuje się, aby bieżąca ocena realizacji Strategii (monitoring) dokonywała się okresowo z przynajmniej raz w roku.

10.1.1. Badanie mierników osiągnięcia zakładanego celu

Badanie mierników osiągnięcia zakładanego celu zawiera się w czterech podstawowych elementach:

1. Określenie źródła pozyskiwanych danych, na podstawie których zostaną określone wskaźniki monitoringu (np. Główny Urząd Statystyczny).
2. Zdefiniowanie wskaźników monitoringu (np. wskaźnik bezrobocia rejestrowanego).
3. Określenie dynamiki przyjętego wskaźnika monitoringu (np. spadek wskaźnika bezrobocia rejestrowanego o 1 punkt procentowy).
4. Analiza dynamiki przyjętego wskaźnika monitoringu, co jest równoznaczne z badaniem mierników osiągnięcia zakładanego celu.

Wskaźniki monitoringu zostały zawarte w tabelach – fiszkach projektowych. Na etapie realizacji każdego z działań, gdy dojdzie już do sprecyzowania wielkości każdej z podejmowanych inwestycji lub przedsięwzięcia zostanie szczegółowo określona zakładana dynamika każdego ze wskaźników.

10.2. Ewaluacja Strategii

Ewaluacja (ocena) jest to procedura polegająca na badaniu przyczyn rozbieżności między zaplanowanymi efektami a rzeczywistymi (na podstawie kart realizacji Strategii) z jednoczesnym płynnym wprowadzaniem tych zmian, które mają na celu dostosowanie Strategii (jego działań strategicznych) do określonych wymagań (na przykład mieszkańców lub okoliczności zewnętrznych).

Ewaluacji Strategii dokonywać się będzie poprzez:

- Analizę poszczególnych kart realizacji działań strategicznych i bieżące reagowanie na zmieniające się warunki - dokonywać tego będzie jednostka realizująca wraz z Prezydentem i Radą Miasta,
- Okresowy przegląd realizacji Strategii na sesjach Rady Miasta poświęconej realizacji Strategii. Sesja ta, mająca charakter sesji strategicznej, wprowadzać będzie zmiany w Strategii.
- Sesja Strategiczna powinna wyprzedzać sesje dotyczące projektowania budżetu gminy, wskazując kierunki prac nad budżetem.

FORMA SESJI STRATEGICZNEJ

W programie sesji strategicznej powinny znaleźć się następujące punkty:

- Ocena realizacji Strategii dokonywana na podstawie kart oceny działań strategicznych.
- Propozycje nowych działań z uzasadnieniem wprowadzenia (lub rezygnacji - jeżeli dotyczy działania już zapisanego w Strategii).
- Dyskusja, głosowanie, zatwierdzenie.